Săptămâna luminată: "Raiul anului bisericesc"

Săptămâna luminată este denumită "Raiul anului bisericesc". Aşa cum este la Paşti, aşa este în toată Săptămâna luminată, când prăznuim Paştile cele veşnice şi ne gândim la ziua cea neînserată, raportându-ne la Hristos, veselia cea veşnică.

***

Materiale despre Învierea lui Hristos:

https://independent.academia.edu/emystea/%C3%8Envierea-lui-Hristos

https://archive.org/details/@steaemy?query=%C3%8Envierea+Domnului+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=%C3%8Enviereea+lui+Hristos

&&&

Index

Sfintele Paşti (Penticostar) 4
Rânduiala Ceasurilor Sfintelor Paşti 28
Utrenia Paştilor în Săptămâna luminată 31
Vecernia (a doua Înviere) 39
Obednița în Săptămâna luminată 62
Vecernia în Săptămâna luminată 69
Luni în Săptămâna luminată 74
Întru sfânta şi marea Duminică a Paştilor la Vecernie, seara 74
Luni în Săptămâna luminată la Utrenie 78
Marți în Săptămâna luminată 82
Luni în Săptămâna luminată la Vecernie, seara 82
Marți în Săptămâna luminată la Utrenie 86
Miercuri în Săptămâna luminată 90
Marţi în Săptămâna luminată la Vecernie, seara 90
Miercuri în Săptămâna luminată la Utrenie 92
Joi în Săptămâna luminată 96
Miercuri în săptămâna luminată la Vecernie, seara 96
Joi în Săptămâna luminată la Utrenie 98
Vineri în Săptămâna luminată 102
Joi în Săptămâna luminată la Vecernie, seara 102
Vineri în Săptămâna luminată la Utrenie 106
Sâmbăta în Săptămâna luminată 118
Vineri în Săptămâna luminată la Vecernie, seara 118
Sâmbăta în Săptămâna luminată la Utrenie 120
Predici şi editoriale 124
Săptămâna luminată în viaţa creştinilor ortodocşi 124
Ieromonah Serafim Pătrunjel - Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată, culmea spiritualităţii ortodoxe 127
Viaţa ca o săptămână luminată: "Acum toate s-au umplut de Lumină: și cerul, și pământul, și cele dedesubt"/ "Făclii să fiţi acolo unde mergeţi!" 139
Arhim. Damaschin Luchian: Meditaţie la Taina Sfântului Maslu 140

Pr. Ioan Valentin Istrati/ “Lumina răstignită”: Umanitatea - un neam de hiene omorâtoare de Dumnezeu 142
Cum să parcurgem cu vrednicie Săptămâna luminată? Cum să ne împărtăşim şi cum să evităm înşelarea la rugăciune? Să căutăm sau nu stările de bucurie? – Ier. Serghie Rabko 145
Arhimandritul Teofil Părăian: Săptămâna Luminată este "Raiul anului bisericesc" 155
Arhimandritul Teofil Părăian - Lumina bucuriei pascale 159
Părintele Teofil Părăian - Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată - revărsare de bucurie 162
Părintele Constantin Sârbu - Lumini de cuvânt, din lacrimă şi har, pentru Săptămâna luminată, săptămâna veşniciei. Cum să aprindem lumina din noi? .. 164
Părintele martir Constantin Sârbu - Ne învaţă o lecţie fundamentală: Cum sunt adevăraţii ucenici ai lui Hristos şi fii ai Învierii ?..... 167
Pr. Octavian Moşin - Săptămâna luminată - Parfum de Rai 172
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Săptămâna luminată 174
Constantin Pavel – Poem pascal - Dă şi altora Lumina!..... 176
Istorioară – Lumina lină a speranţei 177

Sfintele Paşti (Penticostar)

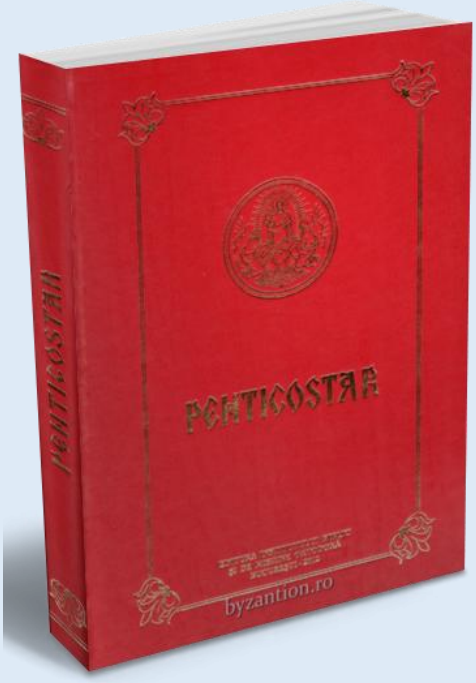

La vremea Miezonopticii toacă şi trag clopotele. Iar cel mai mare împreună cu Preoţii şi cu diaconii se îmbracă în veşminte luminate şi ies toţi înaintea Bisericii cu sfeşnicele, cu Sfânta Evanghelie şi cu icoana învierii lui Hristos şi stau toţi după a lor rânduială. Şi Eclesiarhul împarte lumânări fraţilor; iar paraclisiarhul rămâne în Biserică şi aprinde toate făcliile prin sfeşnice şi candelele şi închide uşa Bisericii. Iar cel mai mare punând Sfânta Evanghelie pre tetrapod, îndată diaconul zice: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, şi: Cu înţelepciune drepţi să ascultăm...

Şi cel mai mare citeşte **Evanghelia Sâmbetei celei mari:** Cap. XXVIII, vers. 1-15. (Matei)

Matei 28, 1-15

În vremea aceea
1. După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul.
2. Şi iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei.
3. Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morţi.
5. Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeţi, că ştiu că pe Iisus cel răstignit Îl căutaţi.
6. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniţi de vedeţi locul unde a zăcut.
7. Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor Lui că S-a sculat din morţi şi iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea. Iată v-am spus vouă.
8. Iar plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.
9. Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucuraţi-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat.
10. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeţi. Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei, ca să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea.
11. Şi plecând ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhiereilor toate cele întâmplate.
12. Şi, adunându-se ei împreună cu bătrânii şi ţinând sfat, au dat bani mulţi ostaşilor,
13. Zicând: Spuneţi că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe când noi dormeam;
14. Şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca şi pe voi fără grijă vă vom face.
15. Iar ei, luând arginţii, au făcut precum au fost învăţaţi. Şi s-a răspândit cuvântul acesta între iudei, până în ziua de azi.

Şi îndată după aceasta cel mai mare luând cădelniţa, fiind diaconii înaintea lui cu sfeşnice, pune pe tetrapod Icoana învierii lui Hristos şi cădeşte împrejur; apoi şi pre toţi fraţii dupre rânduială. După aceea stând înaintea tetrapodului şi cădind în chipul crucii spre icoana învierii lui Hristos, strigă cu glas mare: Slavă Sfintei şi celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, totdeauna acum şi pururea şi în vecii vecilor! iar noi zicem: Amin!

Şi începe cel mai mare, cântând cu glas mare acest **tropar** pre glasul al 5-lea: Hristos a înviat din morţi cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. Şi acest tropar se cântă de cel mai mare şi cu preoţii de trei ori, asemenea şi de cântăreţi de trei ori.

După aceea cel mai mare zice stihurile; iar cântăreţii după fiecare stih, cântă: Hristos a înviat... câte o dată.

Stih 1: Să învie Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui şi să fugă de la faţa Lui cei ce-L urăsc pe El.

Stih 2: Precum se stinge fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.

Stih 3: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească.

Stih 4: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Hristos a înviat… o dată.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *iar aceasta*

Apoi cel mai mare cu glas mai înalt cântă: Hristos a înviat…Troparul tot. Şi deschizând uşa bisericii intră, mergând înaintea lui cu sfeşnicele, cântând şi cel mai mare şi fraţii: Şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le.

Şi după ce intră cel mai mare în altar, diaconul zice Ectenia cea mare şi cel mai mare vosglasul: Că Ţie se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Şi începe cel mai mare Canonul, facere a lui Ioan Damaschin şi cântăm Imoasele de două ori şi Troparele pe 12 şi la urmă iarăşi Irmosul în amândouă stranele. Apoi Hristos a înviat… de trei ori. Şi cel ce cădeşte face începutul la fiecare Cântare, ori în strana dreaptă, ori în stânga de s-ar întâmpla. Şi cădeşte cel mai mare sfintele Icoane şi pe fraţi după rânduială, asemenea cădesc şi preoţii unul după altul. Şi după fiecare Cântare se zice Ectenia cea mică. Şi cel ce a început Cântarea Canonului şi a cădit, zice Vosglasul.

Canonul Învierii

facere a Sfântului Ioan Damaschin.

Cântarea 1-a

Irmos: Ziua învierii, să ne luminăm popoare, Paştile Domnului, Paştile; că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-l cântăm cântare de biruinţă. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Să ne curăţim simţirile şi să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiată lumină a învierii, şi bucuraţi-vă zicând, luminat să-L auzim, cântându-I cântare de biruinţă.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure şi să prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută; că Hristos s-a sculat, veselia cea veşnică.

Catavasia: Ziua învierii…

Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Ectenia cea mică şi Vosglasul: Că a Ta este stăpânirea şi a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Cântarea a 3-a

Irmos: Veniți să bem băutură nouă, nu făcută cu minuni din piatră stearpă, ci din izvorul nestricăciunii, din Hristos Cel ce a izvorât din mormânt, întru care ne întărim. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura învierea lui Hristos, întru care s-a întărit.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine înviind Tu. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, însuți împreună mă prea slăveşte, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Catavasia: Veniţi să bem…

Ectenia şi Vosglasul: Că Tu eşti Dumnezeul nostru şi Ţie slavă înălţăm…

Apoi **Ipacoi**, glasul al 4-lea: Venit-au mai-nainte de dimineaţă cele ce au fost cu Maria şi aflând piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pe Cela ce este întru lumina cea pururea fiitoare, pentru ce-L căutaţi cu morţii ca pe un om? Vedeți înfăşurăturile cele de îngropare, alergaţi şi propovăduiți lumii, că s-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce a mântuit neamul omenesc.

Cântarea a 4-a

Irmos: La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu grăitorul Avvacum să stea împreună cu noi şi să arate pe îngerul cel purtător de lumină, care a grăit cu mare glas: Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca cel atotputernic. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Parte bărbătească, ca Cel ce a deschis pântecele cel fecioresc, fost-a Hristos, iar ca un om, mieluşel s-a chemat şi fără prihană, ca Cel ce n-a suferit stricăciune, Paştile noastre. Şi ca un Dumnezeu adevărat, desăvârşit s-a numit.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Ca un mieluşel de un an, cea binecuvântată de noi cununa, Hristos, de voie pentru toți s-a jertfit, Paştile cele curăţitoare şi iarăşi frumos din mormânt Soarele dreptăţi nouă ne-a strălucit.

Stih: Hristos a înviat din morți.

A lui Dumnezeu părinte David înaintea chivotului umbrei a săltat jucând; iar noi, poporul cel sfânt al lui Dumnezeu, plinirea închipuirilor văzând, să ne veselim dumnezeieşte, că a înviat Hristos ca cel atotputernic.

Catavasia: La dumnezeiasca strajă…

Ectenia şi Vosglasul: Că bun şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh…

Cântarea a 5-a

Irmos: Să mânecăm cu mânecare adâncă şi în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului şi să vedem pe Hristos, Soarele dreptății, tuturor viață răsărind. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Milostivirea Ta cea nemăsurată cei ţinuţi întru legăturile iadului văzându-o, la lumină au mers, Hristoase, cu picioare vesele lăudând Paştile cele veşnice.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Să ne apropiem, purtători de lumină de Hristos, Cel ce a ieşit din mormânt ca un mire şi să prăznuim împreună cu cetele cele iubitoare de praznice Paştile lui Dumnezeu cele mântuitoare.

Catavasie: Să mânecăm cu mânecare adâncă…

Ectenia şi Vosglasul: Că s-a sfinţit şi s-a preaslăvit preacinstit şi de mare cuviinţă numele Tău…

Cântarea a 6-a

Irmos: Pogorâ-tu-te-ai întru cele mai de jos ale pământului şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice, care ţineau pe cei legați, Hristoase, şi a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Păzind peceţile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile Fecioarei întru a Ta naştere şi ne-ai deschis nouă uşile Raiului.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Mântuitorul meu vie şi nejertfită jertfă, ca un Dumnezeu, pe Tine însuți de voie aducându-Te Tatălui, ai înviat pe Adam împreună cu tot neamul, sculându-Te din mormânt.

Catavasie: Pogorâtu-Te-ai întru cele mai de jos…

Ectenia şi Vosglasul: Că tu eşti împăratul păcii şi Mântuitorul sufletelor noastre şi Ţie slavă înălţăm…

Condac, glasul al 8-lea: De Te-ai şi pogorât în mormânt! Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit şi ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule zicând femeilor mironosiţe: bucuraţi-vă şi apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuți sculare.

Icos: Pe Soarele cel mai-nainte de soare. Carele a apus oarecând în mormânt, mers-au mai-nainte de către ziuă, căutându-L ca pe o zi, mironosiţele fecioare şi una către alta striga: O, prietenelor, veniţi să ungem cu miresme trupul cel de viață purtător şi îngropat, trupul care a înviat pe Adam cel căzut şi care zace în mormânt; să mergem să ne sârguim ca şi magii şi să ne închinăm şi să aducem miruri în loc de daruri Celuia ce nu în scutece, ci în giulgiu este înfăşurat, şi să plângem şi să strigăm: O, Stăpâne, scoală-Te, Cela ce dai celor căzuţi sculare.

Sinaxar în sfânta și marea Duminică a Paștilor

Stih: Hristos pogorându-se în iad, l-a biruit,
Şi ca un puternic, luând dobânzi, a ieşit

În sfânta şi marea Duminică a Paştilor, prăznuim învierea cea aducătoare de viață a Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, pe care o numim şi Paşti, ce se tâlcuieşte în limba iudaică trecere. Pentru că aceasta este ziua întru care a adus Dumnezeu lumea din nefiinţă.

Tot în această zi scoţând pe poporul israilenesc din mâinile lui Faraon, l-a trecut prin Marea Roşie.

Tot întru această zi s-a pogorât din cer şi s-a sălăşluit în pântecele Fecioarei; şi acum din ţinuturile iadului scoţând toată firea omenească, o a înălţat la ceruri şi o a adus la cinstea cea dintâi a nestricăciunii.

Însă pogorându-se în iad, nu pe toţi a înviat, ci numai pe aceia câţi au voit a-l crede Lui. Iar sufletele Sfinţilor cele ţinute cu sila din veac, le-a izbăvit din iad şi tuturor a dăruit suire la ceruri.

Pentru aceasta bucurându-ne prăznuim luminată învierea cea mai presus de fire închipuind bucuria, cu care firea noastră s-a îmbogăţit pentru milostivirea milei lui Dumnezeu.

Asemenea arătând şi sfărâmarea vrajbei şi unirea cu Dumnezeu şi cu îngerii, facem sărutarea cea obişnuită. Iar învierea Domnului a fost aşa.

Ostaşii străjuind mormântul, la miezul nopţii s-a făcut cutremur; pentru că îngerul pogorându-se a răsturnat piatra de pe uşa mormântului şi strejarii spăimântându-se au fugit. Şi de aceea se face venirea femeilor Sâmbătă de dimineaţă, ca şi cum ar îi la miezul nopţii Sâmbetei.

Şi întâi Maica lui Dumnezeu a cunoscut învierea, şezând ea cu Maria Magdalena în preajma gropii, precum zice Matei; ci ca să nu fie la îndoială învierea, pentru dragostea cea către Maică, evangheliştii spun că mai-nainte s-a arătat Mariei Magdalenei. Aceasta a văzut şi pe îngerul cel de pe piatră şi plecându-se a văzut şi pe cei dinlăuntru, care au şi vestit învierea Domnului, că au zis: S-a sculat, nu este aici, iată locul unde L-au pus pe El. Şi auzind acestea, au alergat şi au vestit învierea ucenicilor celor mai fierbinţi, adică lui Petru şi lui Ioan.

Iar întorcându-se aceasta cu cealaltă Marie, le-a întâmpinat pe ele Hristos şi le-a zis: Bucuraţi-vă! Pentru că se cădea seminţiei celeia care auzise mai înainte aceasta: Întru dureri vei naşte fii, să audă mai întâi şi bucuria. Acestea fiind biruite de dragoste s-au apropiat şi s-au atins de prea cinstitele picioarele Lui, vrând mai cu dinadinsul să cunoască adevărul învierii.

Iar apostolii au alergat la mormânt şi Ioan plecându-se numai în mormânt, s-a întors; iar Petru a intrat înlăuntru şi mai cu dinadinsul a văzut şi s-a atins de giulgiu şi de legătura capului.

Şi iar a venit Magdalena la mormânt de către ziuă cu celelalte femei, vrând să dovedească mai cu dinadinsul cele ce văzuseră. Şi stând afară plângea, iar uitându-se în mormânt, a văzut doi îngeri strălucind de lumină, care ca şi cum o ar fi certat i-au zis: Femeie! Ce plângi? Pe cine cauţi? Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit căutaţi? S-a sculat, nu este aici. Şi îndată s-a sculat ea spăimântându-se căci văzuse pe Domnul. Pentru aceea întorcându-se ea înapoi, a văzut pe Hristos stând; şi părându-i-se că este grădinarul (pentru că era mormântul în grădină), a zis lui: Doamne, de L-ai luat tu pe El, spune-mi unde L-ai pus şi eu Îl voi lua. Şi iarăşi căutând ea către înger, Mântuitorul a grăit Magdalenei: Marie! Iar ea înţelegând glasul cel prea dulce şi obişnuit al lui Hristos, vrea să se atingă de Dânsul. Iar el a zis: Nu te atinge de Mine, că încă nu M-am suit la Tatăl Meu, că ţie ţi se pare că încă sunt om, pe cum gândeşti. Mergi la fraţii Mei şi le spune lor câte ai văzut şi ai auzit. Şi aceasta a făcut Magdalena.

Dar luminându-se de ziuă, iarăşi a venit la mormânt cu celelalte. Şi cele ce erau cu Ioana şi Salomi au venit, răsărind soarele. Şi într-un cuvânt, în multe rânduri a fost venirea femeilor la mormânt, între care a fost şi Născătoarea de Dumnezeu. Că ea este aceea pe care Evanghelia o numeşte Maria lui Iosi, că acest Iosi a fost fecior al lui Iosif.

Însă nu se ştie anume la ce ceas a înviat Domnul, că unii zic la cântarea cocoşilor cea dintâi, iar alţii când a fost cutremurul, iar alţii întru alt chip.

Iar acestea aşa făcându-se, iată oarecare din străjeri venind au spus arhiereilor cele ce se făcuseră. Iar ei cu arginţi dăruindu-i, i-au plecat să spună că ucenicii Lui venind noaptea L-au furat.

Iar seara tot în această zi, fiind ucenicii adunaţi într-un loc pentru frica iudeilor şi uşile fiind încuiate, a intrat la dânşii Iisus (că era cu trup nestricăcios) şi le-a zis lor după obicei: Pace vouă ! Iar ei văzându-L, prea mult s-au bucurat. Şi prin suflare au luat mai desăvârşit lucrarea Preasfântului Duh.

Apoi zicem: Învierea lui Hristos văzând... de 3 ori. Caută la ceasurile Paştilor.

După aceea **stihira** aceasta: Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, a dăruit nouă viaţă veşnică şi mare milă. (de trei ori)

Cântarea a 7-a

Irmos: Cela ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-se om, pătimeşte ca un muritor şi prin patimă pe cel muritor, îl îmbracă în podoaba nestricăciunii; cel unul binecuvântat Dumnezeul părinţilor şi prea slăvit. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morţi.

Femeile cele gânditoare de Dumnezeu, cu miruri în urma Ta au alergat şi pe carele ca pe un mort cu lacrimi Te căutau, bucurându-se s-au închinat Ţie, Dumnezeul cel viu şi Paştile cele de taină, ucenicilor Tăi Hristoase bine le-au vestit.

Stih: Hristos a înviat din morţi.

Prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi veşnice, şi săltând lăudăm pe pricinuitorul, pe unul cel binecuvântat, Dumnezeul părinţilor şi prea slăvit.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Cât este de sfinţită cu adevărat, şi mult prăznuită această noapte de mântuire şi strălucită, a zilei celei purtătoare de lumină a Învierii mai înainte vestitoare fiind, întru care lumina cea fără de ani, din mormânt trupeşte tuturor a strălucit.

Catavasia: Cela ce a izbăvit pe tineri…

Ectenia şi Vosglasul: Fie stăpânirea împărăţiei Tale binecuvântată şi preaslăvită, a Tatălui…

Cântarea a 8-a

Irmos: Această numită şi sfântă zi una a Sâmbetelor împărătească şi Doamnă, al praznicelor praznic, şi sărbătoare este a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos întru toţi vecii. (de două ori.)

Stih: Hristos a înviat din morți.

Veniţi cu rodul viţei cel nou, al dumnezeieştii veselii, în ziua cea vestită a Învierii împărăţiei lui Hristos să ne împărtăşim, lăudându-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu în veci.

Stih: Hristos a înviat din morți.

Ridică împrejur ochii tăi Sioane şi vezi, că iată au venit la tine, ca nişte făclii de Dumnezeu luminate, de la apus şi de la miazănoapte şi de la mare şi de la răsărit fiii tăi, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci.

A Treimii

Părinte Atotţiitorule şi Cuvinte şi Duhule, fire ceea ce eşti una în trei Ipostasuri, cea mai presus de fiinţă şi de Dumnezeire, întru tine ne-am botezat şi pe Tine bine Te cuvântăm întru toţi vecii.

Catavasia: Această numită şi sfânta zi…

Ectenia şi Vosglasul: Că s-a binecuvântat numele Tău şi s-a preaslăvit împărăţia Ta, a Tatălui…

La Cântarea a 9-a

Pripeala: Îngerul a strigat celei pline de dar, curată Fecioară, bucură-te, şi iarăşi zic bucură-te, că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.

Şi la fiecare Pripeală se zic **Troparele** din Canon repetându-le.

Măreşte, sufletul meu, pe Cel ce a înviat a treia zi din mormânt, pe Hristos dătătorul de viață.

Măreşte, sufletul meu, pe Cel ce a pătimit de bunăvoie şi s-a îngropat şi a înviat a treia zi din mormânt.

Hristos, Paştile cele nouă, jertfa cea vie jertfită, mieluşelul lui Dumnezeu Cel ce ridică păcatul lumii.

Deşteptat-ai după ce ai adormit pe cei morţi din veac, împărăteşte răcnind ca un leu din Iuda.

Magdalena Maria a alergat la mormânt şi pe Hristos văzându-L, ca pe un grădinar L-a întrebat.

Înger strălucitor a strigat femeilor: Părăsiţi-vă de lacrimi, că Hristos a înviat.

Hristos a înviat, Cel ce a călcat moartea şi pe morţi i-a ridicat, popoare veseliţi-vă.

Astăzi toată făptura se veseleşte şi se bucură, că Hristos a înviat şi iadul a prădat.

Astăzi a prădat iadul Stăpânul, Cel ce a ridicat pe cei legaţi, pe care-i avea din veac, cumplit ţinuţi întru sine.

În loc de Slavă…

Măreşte, sufletul meu, stăpânirea cea în trei Ipostasuri şi nedespărţită Dumnezeire.

În loc de: Şi acum…

Bucură-te, Fecioară, bucură-te; bucură-te, binecuvântată; bucură-te, prea slăvită, că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.

Cântarea a 9-a

Irmos: Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit, saltă acum şi te bucură, Sioane, iar tu curată veseleşte-te Născătoare de Dumnezeu, întru Învierea Celui născut al tău. (de două ori)

Stih: Hristos a înviat din morţi.

O, dumnezeiescul! O, iubitul! O, prea dulcele Tău glas. Că cu noi te-ai făgăduit să fii cu adevărat, până la sfârşitul veacului, Hristoase, pe Carele întărire de nădejde, credincioşii având-L, ne bucurăm.

Stih: Hristos a înviat din morţi.

O, Paştile cele mari şi prea sfinţite, Hristoase! O înţelepciunea şi cuvântul lui Dumnezeu şi puterea, dă-ne nouă mai adevărat să ne împărtăşim cu Tine în ziua cea neînserată a împărăţiei Tale.

Catavasia: Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime…

Ectenia şi Vosglasul: Că pe Tine Te laudă toate puterile cereşti, şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui…

Luminânda: Cu trupul adormind ca un muritor, Împărate şi Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând şi moartea pierzând, Paştile nestricăciunii, lumii de mântuire. (de trei ori)

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4 şi cântăm Stihirile învierii, glasul 1:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Lăudăm Hristoase patima Ta cea mântuitoare şi slăvim învierea Ta.

Stih: Lăudaţi pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi pe El în psaltire şi în alăută.

Cela ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat şi ai înviat din morţi, împacă viața noastră, Doamne, ca un atotputernic.

Stih: Lăudaţi pe El în timpane şi în alăută, lăudaţi pe El în strune şi în organe.

Cela ce iadul ai prădat şi pe om l-ai înviat cu învierea Ta, Hristoase, învredniceşte-ne pe noi cu inimă curată, să Te lăudăm şi să Te slăvim.

Stih: Lăudaţi pe El în chimvale bine răsunătoare, lăudaţi pe El în chimvale de strigare, toată suflarea să laude pe Domnul.

Plecăciunea Ta cea cu dumnezeiască cuviinţă slăvindu-o, Te lăudăm pe Tine, Hristoase; născutu-Te-ai din Fecioară şi nedespărţit ai fost de Tatăl; pătimit-ai ca un om şi de voie ai răbdat răstignire; înviat-ai din mormânt ca dintr-o cămară ieşind, ca să mântuieşti lumea, Doamne, slavă ţie.

Apoi aceste **Stihiri** cu Stihurile lor, glasul al 5-lea:

Stih: Să învie Dumnezeu şi sa se risipească vrăjmaşii Lui.

Paştile cele sfinţite astăzi nouă s-au arătat, Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele prea cinstite, Paştile Hristos Mântuitorul; Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă uşile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: Precum se stinge fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.

Veniţi de la vedere femei binevestitoare şi ziceţi Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie, ale învierii lui Hristos; veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe împăratul Hristos văzându-L din mormânt, ca un mire ieşind.

Stih: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească.

Mironosiţele femei foarte de dimineaţă stând înaintea mormântului dătătorului de viaţă, aflat-au înger pe piatră şezând şi acela grăind către dânsele aşa a zis: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Ce plângeţi pe cel nestricat ca şi cum ar fi întru stricăciune? Mergând propovăduiţi ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile; Paştile cele prea cinstite nouă ne-a răsărit; Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm; o Paştile ! Izbăvirea de

întristare. Că astăzi din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut zicând: propovăduiți apostolilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 5-lea*

Ziua învierii şi să ne luminăm cu prăznuirea şi unul pe altul să îmbrăţişăm, să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le.

Apoi: Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. (de trei ori)

Şi cântăm acest Tropar de multe ori până ce se face sărutarea. Şi sărutarea aşa se face: Iese Eclesiarhul cu Sfânta Evanghelie şi stă înaintea uşii celei mari, ţinând Sfânta Evanghelie, sau de se face sărutarea înaintea Bisericii precum este obiceiul aici, pune Eclesiarhul Evanghelia şi icoana învierii lui Hristos pe tetrapod sau pe masa cea gătită. Iar ceilalţi Preoţi, unii iau icoanele învierii. Lui Hristos, alţii cinstitele cruci şi stau toți după rânduiala lor. Apoi merge Arhiereul sau cine este mai mare şi sărută Evanghelia şi icoana învierii, şi după ce binecuvântează Arhiereul (de este), merge de stă la locul său şi ia în mână cinstita Cruce. După aceea merg toți fraţii după rânduiala lor şi sărută întâi Sfânta Evanghelie şi icoana învierii şi cinstita Cruce, începând de la Arhiereul, sau de la alt Preot, ce va fi mai mare. Apoi sărută şi crucile celorlalţi şi sărută unul pe altul, zicând: Hristos a înviat. Şi altul răspunde: Adevărat a înviat. Şi sărută şi mirenii după rânduiala lor. După sărutare citeşte cel mai mare:

Cuvânt de învățătură al celui între sfinţi părintelui nostru Ioan Gură de aur, arhiepiscopul Constantinopolului, în sfânta şi luminata zi a slăvitei şi mântuitoarei învieri a lui Hristos, Dumnezeul nostru.

De este cineva binecredincios şi iubitor de Dumnezeu, să se îndulcească de Praznic bun şi luminat. De este cineva slugă înţeleaptă, să între bucurându-se întru bucuria Domnului său. De s-a ostenit cineva postindu-se, să-şi ia acum dinarul. De a lucrat cineva din ceasul cel dintâi, să-şi ia astăzi dreapta plată. De a venit cineva după ceasul al treilea, mulţumind să prăznuiască. De a ajuns cineva după ceasul al şaselea, nimic să nu se îndoiască, că de nimic nu se va păgubi. De a întârziat cineva până în ceasul al nouălea, să se apropie, nimic îndoindu-se. De a ajuns cineva numai în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă că s-a zăbovit, că milostiv fiind

Stăpânul, primeşte pe cel de pe urmă, ca şi pe cei dintâi; odihneşte pe cel de la al unsprezecelea ceas, ca şi pe cel ce a lucrat din ceasul cel dintâi; şi pe cel de pe urmă miluieşte şi pe cel dintâi mângâie; şi aceluia plăteşte şi acestuia dăruieşte; şi faptele primeşte şi cu voinţa se împacă şi lucrul cinsteşte şi socoteala o laudă. Pentru aceasta intraţi toţi întru bucuria Domnului nostru. Şi cei dintâi şi cei de al doilea luaţi plata.

Bogaţii şi săracii împreună dănţuiţi. Cei ce v-aţi înfrânat şi cei leneşi, cinstiţi ziua; cei ce aţi postit, şi cei ce n-aţi postit, veseliţi-vă astăzi. Masa este plină, ospătaţi-vă toţi. Viţelul este mult, nimenea să nu iasă flămând. Toţi vă îndulciţi de ospăţul credinţei; toţi luaţi bogăţia bunătăţii.

Nimenea să nu plângă pentru sărăcie, că s-a arătat împărăţia cea pentru toţi. Nimenea să nu se tânguiască pentru păcate, că iertare din mormânt a răsărit. Nimenea să nu se teamă de moarte, că ne-a slobozit pe noi moartea Mântuitorului. Stins-o-a pe dânsa Cela ce a fost ţinut de aceea. Prădat-a iadul Cela ce s-a pogorât în iad. Amărâtu-l-a pe El, fiindcă a gustat trupul Lui. Şi aceasta mai-nainte apucând Isaia a strigat: Iadul, zice, s-a amărât, întâmpinându-Te pe Tine jos; s-a amărât că s-a stricat, s-a amărât că s-a batjocorit; s-a amărât că s-a omorât, s-a amărât că s-a surpat; s-a amărât că s-a legat. A luat trup şi de Dumnezeu s-a lovit. A luat pământ şi s-a întâmpinat cu cerul. A luat ce a văzut şi a căzut întru ce n-a văzut. Unde-ţi este moarte boldul ? Unde-ţi este iadule biruinţa ? Sculatu-S-a Hristos şi tu te-ai surpat. Sculatu-S-a Hristos şi au căzut dracii. Înviat-a Hristos şi se bucură îngerii. Înviat-a Hristos şi viaţa vieţuieşte. Înviat-a Hristos şi nici un mort nu este în groapă. Că Hristos sculându-se din morţi, începătura celor adormiţi s-a făcut. Aceluia este slava şi stăpânirea în vecii vecilor, Amin.

Apoi cântăreţii cântă acest **Tropar** al Sfântului Ioan Gură de aur pe glasul al 8-lea: Din gura ta, ca nişte lumină de foc strălucind darul, lumea a luminat, vistieriile neiubirii de argint lumii a câştigat, înălţimea gândului smerit nouă ne-a arătat. Ci cu cuvintele tale învăţându-ne, părinte Ioane Gură de aur, roagă pe Cuvântul Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre.

Şi îndată Diaconul zice Ecteniile: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule… Şi: Să plinim rugăciunile noastre… După Vosglas, Preotul în loc de: Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule… zice: Hristos a înviat din morţi… tot. Apoi Otpustul: Cela ce a înviat din morţi, Hristos adevăratul Dumnezeul nostru…După aceea ridicând Crucea, zice: Hristos a înviat… de trei ori. Şi noi răspundem: Adevărat a înviat. Şi iar zicem: Hristos a înviat din morţi… de 3 ori. Şi nouă ne-a dăruit viaţă veşnică. Să ne închinăm învierii Lui celei de a treia zi. Şi mulţi ani.

Cade-se a ști: Pentru Buna-Vestire: Că de se va întâmpla în sfânta şi luminata Duminică a Paştilor, atunci Duminică în ziua de Paşti la vremea Utreniei, binecuvântând Preotul, facem începere: Sfinte Dumnezeule…de trei ori. Preasfântă Treime… după Tatăl nostru… Doamne miluieşte! de 12 ori. Slavă… Şi acum… Veniţi să ne închinăm… de trei ori. Şi Psalmul 50. Şi cântăm Canonul Sâmbetei celei mari, cu Irmosul pe 8. După sfârşitul Canonului, Sfinte Dumnezeule… de trei ori. Prea Sfântă Treime… şi Troparul: Când Te-ai pogorât la moarte… şi al Prazniculuiapoi Ectenia şi Otpustul. Şi îndată trag toate clopotele şi ieşim afară şi dând lumânări fraţilor, cădeşte cel mai mare în chipul Crucii, de trei ori şi zice cu glas mare : Slavă sfintei şi celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi..., şi celelalte. Şi începe cel mai mare, cântând Troparul glas 5: Hristos a înviat din morţi… de trei ori. Şi cu Stihirile după obicei. Şi deschizând uşile, cel mai mare intră cu toţi fraţii cântând: Şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. Apoi Troparul Bunei-Vestiri şi Ecteniile: Cu pace Domnului să ne rugăm… şi îndată cel mai mare începe Irmosul: Ziua învierii popoarelor… şi cântăm Canonul Paştilor cu Irmosul pe 8 şi al Prazniculuicu Irmosul pe 8. Catavasia: Ziua învierii… cu Hristos a înviat..., şi Ectenia cea mică, la toate Cântările după obicei. După Cântarea a a treia Condacul şi Icosul Paştilor şi Ipacoi. După Cântarea a a şasea, Condacul şi Icosul Bunei-Vestiri, apoi Prochimenul Prazniculuişi Evanghelia Prazniculuiînvierea lui Hristos… de trei ori şi Stihira: înviind Iisus din mormânt… de trei ori. La Cântarea a 9-a cântăm Pripelile Paştilor şi ale Praznicului. Luminânda Paştilor 1 şi a Praznicului 2. La Laude, Stihirile învierii pe 4 şi ale Prazniculuipe 4, cu Stihurile lor. Apoi Stihirile Paştilor Slavă… a Bunei-Vestiri, Şi acum… Ziua învierii… şi sărutarea. Învăţătura lui Ioan Gură de aur, Ectenia şi Otpustul. Apoi Ceasurile Paştilor. La Liturghie: Antifoanele Paştilor. După Vohod, zicem Troparele: Hristos a înviat… de trei ori, Slavă… Troparul Praznicului, Şi acum… Condacul Paştilor. În loc de Sfinte Dumnezeule… cântăm: Câţi în Hristos v-aţi botezat… Prochimenul, Apostolul şi Evanghelia, întâi a Paştilor, apoi a Praznicului.

Pentru Sfântul marele mucenic Gheorghe: Să se ştie că se începe din Vinerea cea mare şi de se va întâmpla în Vinerea cea mare, sau în Sâmbăta cea mare, sau în ziua de Paşti, atunci se prăznuieşte Luni în săptămâna cea luminată (caută Luni).

Pentru ceasurile Sfintei și marii Duminici a Paștilor și a toată Săptămâna luminată.

Cade-se a şti că din această zi a sfintei şi marii Dumineci a Paştelor până la Sâmbăta cea luminată, Ceasurile, Pavecerniţa şi Polunoştniţa se citesc aşa: După ce binecuvântează Preotul, începem Troparul: Hristos a înviat din morţi… de trei ori.

Apoi acestea: Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm Hristoase şi sfântă învierea Ta o lăudăm şi o slăvim; că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei învierii lui Hristos, că iată, a venit prin Cruce bucurie la toată lumea, totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat. (de trei ori)

Venit-au mai-nainte de dimineaţă cele ce au fost cu Maria, şi aflând piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pe Cela ce este întru lumina cea pururea fiitoare, cu morţii pentru ce-L căutaţi, ca pe un om? Vedeţi înfăşurăturile cele de îngropare, alergaţi şi lumii propovăduiți, că s-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, cel ce a mântuit neamul omenesc. (o dată)

De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit şi ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor: Mironosiţe, bucuraţi-vă, şi apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuţi sculare. (o dată)

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul ca un Dumnezeu, în Rai cu tâlharul şi pe scaun ai fost Hristoase cu Tatăl şi cu Duhul, toate umplându-le, ca Cela ce eşti necuprins.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un purtător de viaţă, ca un mai înfrumuseţat decât Raiul cu adevărat şi decât toată cămara împărătească mai luminat s-a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul învierii noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce eşti lăcaş sfinţit dumnezeiesc al Celui Prea Înalt, bucură-te, că prin tine s-a dat bucuria, Născătoare de Dumnezeu, celor ce strigă: Binecuvântată eşti tu între femei, ceea ce eşti cu totul fără prihană, Stăpână.

Apoi: Doamne miluieşte! de 40 de ori. Slavă… Şi acum…Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii…Întru numele Domnului binecuvântează Părinte. Preotul zice: Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, miluieşte ne pe noi. Apoi Hristos a înviat… De trei ori. Slavă… Şi acum… Doamne miluieşte ! de trei ori. Binecuvântează ! şi Otpustul.

Şi se face această slujbă şi la celelalte Ceasuri şi la Pavecerniţa şi Miezonoptică.

La Liturghie: după Binecuvântată este Împărăţia... şi celelalte, cel mai mare sau Preotul care serveşte sfânta Liturghie, începe în Altar de cântă: Hristos a înviat din morţi… de trei ori. Tot aşa şi la strane. Apoi cel mai mare zice Stihurile acestea: Să învie Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui. Şi în strane cântă: Hristos a înviat din morţi. Apoi şi celelalte Stihuri şi Slavă… Şi acum… le zice cel ce slujeşte, precum arată la începutul Utreniei. Această începere se face numai întru această săptămână luminată. Iar în celelalte zile cântăm numai Hristos a înviat din morţi… de trei ori, fără să zicem Stihurile. Apoi Ectenia cea mare şi după Ectenie, Antifoanele, care se cântă în toată săptămâna.

Întru sfânta şi marea Duminică a Paştilor la Liturghie

Antifonul întâi:

Psalmul 65, glasul al 2-lea.

Stih 1: Strigaţi Domnului tot pământul.

Pripeală: Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi.

Stih 2: Cântaţi numelui Lui, daţi slavă laudei Lui.
Stih 3: Ziceţi lui Dumnezeu, cât sunt de înfricoşate lucrurile Tale, întru mulţimea puterii Tale, minţi-vor Ţie vrăjmaşii Tăi.
Stih 4: Tot pământul să se închine Ţie şi să cânte Ţie, să cânte numelui Tău, Preaînalte.

Pripeală: Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Împreună amândouă stranele să cânte cu glas înalt: Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi. Ectenia.

Antifonul al doilea:

Psalmul 66, glasul al 2-lea.

Stih 1: Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi şi ne binecuvântează.
Pripeală: ***Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai înviat din morţi, pe cei ce cântăm Ţie: Aliluia.***
Stih 2: Luminează faţa Ta peste noi şi ne miluieşte.
Stih 3: Ca să cunoaştem pe pământ calea Ta şi în toate neamurile mântuirea Ta.
Stih 4: Mărturisească-se Ţie popoarele, Dumnezeule, mărturisească-se Ţie popoarele toate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Amândouă stranele împreună

Unule născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce eşti fără de moarte şi ai îngăduit pentru mântuirea noastră a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, Carele neschimbat Te-ai întrupat şi răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat; unul fiind din Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, mântuieşte-ne pe noi.

Antifonul al treilea:

Psalmul 67, glasul al 5-lea

Stih 1: Să învie Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui.

Hristos a înviat din morţi…

Stih 2: Precum se stinge fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.
Stih 3: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească şi să se bucure înaintea lui Dumnezeu.
Stih 4: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Hristos a înviat din morţi… Şi se face vohod şi zice diaconul de este, iar de nu este, Preotul: Înţelepciune, drepţi! Iar noi zicem stihul: Întru adunări binecuvântaţi pe Dumnezeu, pe Domnul din izvoarele lui Israil. Apoi Troparul: Hristos a înviat din morţi… Şi Ipacoi: Venit-au mai-nainte de dimineaţă cele ce au fost cu Maria… Slavă… Şi acum… Condacul: De Te-ai şi pogorât în mormânt… În loc de: Sfinte

Dumnezeule… Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat, Aliluia. Aceasta se cântă în toată săptămâna.

Apoi Prochimenul Apostolului, glasul al 8-lea.: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa. Stih: Mărturisiţi-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui. Şi îndată: din Faptele Apostolilor, Cap. vers 1. Evanghelia de la Ioan. Cap. Vers 1. Aicea să ştii, că întru această zi mai mulţi preoţi citesc Sfânta Evanghelie şi dia-conii câţi vor fi. Şi cel mai mare începe înaintea Sfintei Mese, căutând spre răsărit. Cu înţelepciune, drepţi, să ascultăm sfânta Evanghelie… Asemenea şi ceilalţi Preoţi şi diaconii câţi slujesc tot aceasta zic. Şi iarăşi cel mai mare zice: Din Sfânta Evanghelie de la Ioan citire. Şi trag toate clopotele la soroace.

În sfânta şi marea Duminică a Paştilor - La Liturghie

Prochimen, glasul al 8-lea: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim întru ea.

Stih: Lăudaţi pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli (I, 1-8)

1.Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face şi a învăţa,
2. Până în ziua în care S-a înălţat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales,
3. Cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne dove-ditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi vorbind cele despre împărăţia lui Dumnezeu.
4. Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine:
5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile.
6. Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare, în acest timp vei aşeza Tu, la loc, împărăţia lui Israel?
7. El a zis către ei: Nu este al vostru a şti anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa,

8. Ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, şi Îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginea pământului.

Aliluia, glasul al 8-lea: Sculându-Te vei milui Sionul, că vremea este să-l miluiești pe el, că a venit vremea.

Stih: Domnul din cer pe pământ a privit.

Sfânta şi dumnezeiasca Evanghelie în prea luminata Duminică a Paştilor

La Liturghie: Evanghelia de la Ioan

Ioan 1, 1-17

1. La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul.
2. Acesta era întru început la Dumnezeu.
3. Toate prin El s-au făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.
4. Întru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor.
5. Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o.
6. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan.
7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el.
8. Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină.
9. Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume.
10. În lume era şi lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.
11. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit.
12. Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu,
13. Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut.
14. Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr.
15. Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era.
16. Şi din plinătatea Lui noi toţi am luat, şi har peste har.
17. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos.

Şi pe rând dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Ioan Gură de aur. Chinonicul: Trupul lui Hristos primiţi şi din izvorul cel fără de moarte gustaţi… Şi la: Cu frica lui Dumnezeu… Hristos a înviat din morţi… o dată. Şi în loc de: Fie numele Domnului binecuvântat… Hristos a înviat… de 3 ori. Şi în loc de: Bine voi cuvânta pe Domnul… Hristos a înviat… de multe ori. Şi Otpustul.

Şi îndată **rugăciunea** pentru binecuvântarea cărnii şi a caşului şi a ouălor, în sfânta şi marea zi aceasta a Paştilor. Însă cărnurile şi ouăle nu se aduc în Biserică, ci afară în Pridvor. Ieşind Preotul zice: Domnului să ne rugăm - Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, Făcătorule şi Ziditorule a toate, caută spre aceste mâncări de carne şi le sfinţeşte pe ele, precum ai sfinţit mielul pe care Ţi l-a adus credinciosul Avraam şi berbecele pe care Ţi l-a adus Abel spre jertfă, asemenea şi viţelul cel hrănit pe care ai poruncit să se junghie fiului Tău celui ce rătăcise şi care iarăşi s-a întors la Tine, ca să se învrednicească a lua darul Tău. Aşa şi noi, acestea ce s-au sfinţit şi s-au binecuvântat de Tine, să le luăm spre hrananoastră a tuturor. Binecuvintează şi caşul împreună cu ouăle şi pe noi ne păzeşte întru bunătatea Ta, ca cei ce vom gusta dintr-însele să ne umplem de darurile Tale cele ce se dau din destul şi de bunătatea Ta cea negrăită. Că Tu eşti hrana cea adevărată şi dătătorul bunătăţilor şi a Ta este stăpânirea şi a Ta este Impărăfia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin.

În loc de: Mare este numele Sfintei Treimi, Hristos a înviat… Şi: Adevărat a înviat Domnul… Şi: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă…

Cade-se a şti: Că de se va întâmpla vreunui frate a trece către Domnul în luminata săptămână a Paştilor, nu-i cântăm slujba cea obişnuită a morţilor, ci toată slujba învierii; adică după: Bine este cuvântat Dumnezeul nostru..., cântăm: Hristos a înviat… de trei ori, şi Învierea lui Hristos… Canonul Paştilor, Apostolul şi Evanghelia învierii. Laudele învierii şi Paştile cele sfinţite : şi se face sărutarea mortului şi Otpustul. Această rânduială o am luat de la ieromonahul GavriiI din sfânta Lavră a Athonului.

Cade-se a şti: Că în locul Paraclisului tot aşa se face începutul: Hristos a înviat… şi Ipacoi şi Canonul Paştilor. După Cântarea a 6-a şi după Condacul şi Icosul Paştilor, zicem Evanghelia Născătoarei de Dumnezeu şi iarăşi Canonul Paştilor; şi după Irmos: Luminează-te, Luminează-te… Hristos a înviat… de trei ori şi rugăciunea şi binecuvântarea cu Hristos a înviat… şi Ipacoi şi Condacul, apoi Ectenia: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule… şi Otpustul. Aşa se face numai în această săptămână luminată.

Se cade a şti: Că din această zi, începem a citi tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de aur la Faptele Apostolilor şi o sfârşim în Duminica tuturor Sfinţilor.

Pentru praznicul Bunei-Vestiri de se va întâmpla Luni, Marţi sau Miercuri în această săptămână luminată.

În sfânta şi marea Duminică a Paştilor, seara la Vecernia cea mică, sau în celelalte zile, începutul după obicei cu: Hristos a înviat… de trei ori, cu Stihurile. La Doamne strigat-am..., punem Stihirile pe 4; ale învierii două, din ale lui Anatolie şi ale Praznicului două. Slavă… Şi acum… a Praznicului, glasul 1: În luna a şasea mai marele Voievod a fost trimis... Apoi după Vohod, Prochimenul cel mare: Cine este Dumnezeu mare… ş. c. l. pe rând. La Stihoavnă Stihira învierii 1. Apoi Stihirile Praznicului, cele de la Vecernia cea mare cu Stihurile lor. Slavă a Praznicului, glasul al 2-lea: Binevesteşte Gavriil astăzi... Şi acum… Ziua învierii… Hristos a înviat., de trei ori. Slavă… Şi acum… Troparul Praznicului. Ectenia cea mică, Otpustul.

La Utrenie: După ce binecuvântează Preotul, Hristos a înviat… de trei ori şi Stihurile, apoi Slavă… Troparul Praznicului. Şi acum… iar acesta. Apoi Ecteniile şi Polieleul şi Sedelnele Praznicului: Apoi Treptele şi Prochimenul şi Evanghelia Praznicului. Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Psalmul 50 nu zicem, ci îndată Slavă… Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu... Şi acum… Tot aceasta. Şi Stihira Praznicului şi Mântuieşte Dumnezeule poporul Tău… şi Canonul Paştilor cu Irmosul pe 6 şi al Praznicului cu Irmosul pe 8. Catavasia Praznicului. După Cântarea a 3-a Condacul şi Icosul Paştilor şi Sedealna Praznicului. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul Praznicului şi citirea zilei, apoi: Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. La Cântarea a 9-a, Pripelele Paştilor şi ale Praznicului. Luminânda Paştilor odată şi a Praznicului de două ori. La Laude Stihirile învierii trei şi ale Praznicului trei. Apoi Stihirile Paştilor cu Stihurile lor. Slavă… a Praznicului, glasul al 8-lea: Să se veselească cerurile… Şi acum… Ziua învierii… Hristos a înviat… de trei ori, Slavă… Şi acum… Troparul Praznicului, Ecteniile şi Otpustul, Ceasurile Paştilor. La Liturghie, Antifoanele Paştilor; după Vohod: Hristos a înviat… de trei ori. Şi Troparul Praznicului şi Condacul; în loc de Sfinte Dumnezeule..., Câţi în Hristos v-aţi botezat… Apostolul şi Evanghelia, întâi ale Bunei-Vestiri, apoi ale Paştilor. Chinonicul zilei şi al Praznicului.

Pentru Sfântul mare mucenic Gheorghe

De se va întâmpla în Vinerea cea mare sau în Sâmbăta cea mare, sau în Duminica Paştilor, se cântă slujba de Luni după Paşti. De se va întâmpla în vreuna din zilele

săptămânii celei luminate, Seara La Doamne strigat-am… punem Stihirile învierii trei ale Sfântului trei. Slavă… a Sfântului, După vrednicia numelui. Şi a învierii a glasului ce va fi. Vohod, Prochimenul Paştilor şi Paremiile Sfântului. De se va întâmpla seara în Duminica Paştilor, zice Preotul: Pentru ca să ne învrednicim noi… Şi Evanghelia. La Stihoavnă, o Stihiră a învierii şi Stihirile Paştilor cu Stihurile lor; Slavă… a Sfântului. Şi acum… Ziua învierii… Hristos a înviat… de trei ori. Slavă… Troparul Sfântului. Şi acum… a Născătoarei de Dumnezeu, a învierii. Şi Otpustul. La Utrenie: După: Hristos a înviat… de trei ori. Slavă… Troparul Sfântului şi a Născătoarei de Dumnezeu, a învierii a glasului ce va fi; apoi Ecteniile şi Polieleul, Sedelnele Sfântului, Treptele, Prochimenul şi Evanghelia Sfântului. Învierea lui Hristos.. de trei ori. Slavă… Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri Gheorghe. Şi acum… Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu… şi Stihira Sfântului. Apoi: Mântuieşte Dumnezeule poporul Tău… Canonul Paştilor cu Irmosul pe 8. Al Sfântului pe 6. După Cântarea a 3-a, Condacul şi Icosul Sfântului. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul Paştilor şi citirea, şi : Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Luminânda Sfântului şi a Paştilor. La Laude Stihirile pe 6, ale învierii trei şi ale Sfântului trei. Apoi Stihirile Paştilor. Slavă… a Sfântului. Şi acum… Ziua învierii… Hristos a înviat..., de trei ori. Slavă… Troparul Sfântului, Şi acum… a Născătoarei de Dumnezeu, a glasului şi Otpustul. Ceasurile Paştilor.

La Liturghie: Antifoanele Paştilor. După Vohod, Hristos a înviat… de trei ori. Apoi Troparul şi Condacul Sfântului şi Condacul Paştilor şi în loc de: Sfinte Dumnezeule..., cântăm: Câţi în Hristos v-aţi botezat… Apostolul şi Evanghelia: întâi a Paştilor, apoi a Sfântului. Chinonicul Paştilor şi al Sfântului.

Rânduiala Ceasurilor Sfintelor Paşti

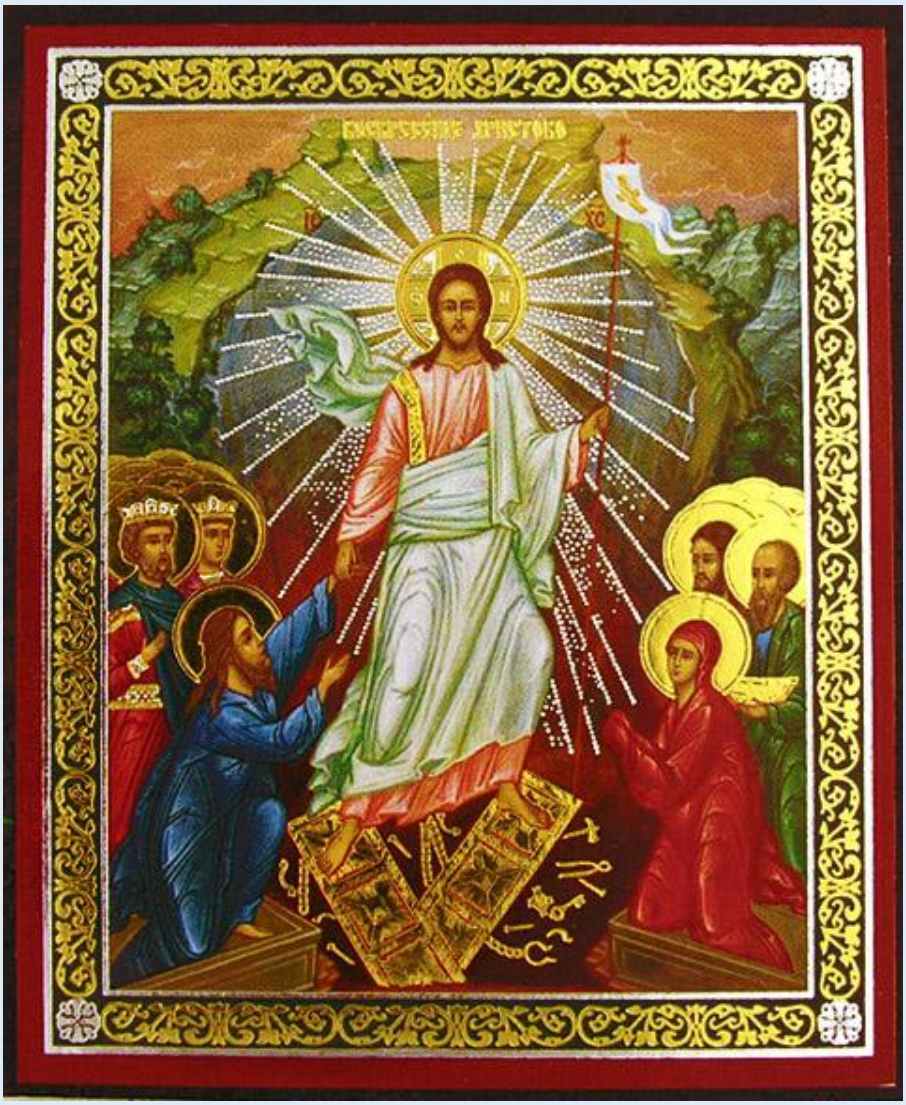

În ziua luminatului praznic al Învierii lui Hristos, în toată Săptămâna luminată, precum şi la Odovania Paştilor (miercuri, înainte de Înălţarea Domnului), rugăciunile dimineţii şi ale serii sunt înlocuite de rostirea Ceasurilor, după următoarea rânduială:

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de trei ori)

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim; că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi, toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a călcat. *(de trei ori)*

Apoi se citeşte **Ipacoi**, glasul al 4-lea: Venind mai înainte de zori cele ce au fost cu Maria şi găsind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce-L căutaţi printre morţi, ca pe un om, pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeţi giulgiurile cele de îngropare! Alergaţi şi vestiţi lumii că S-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, cel ce mântuieşte neamul omenesc.

Apoi **Condacul**, glasul al 8-lea: De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit şi ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosiţe: Bucuraţi-vă! şi apostolilor Tăi: pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuţi ridicare.

Şi aceste **tropare:**

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, în Rai cu tâlharul şi pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl şi cu Duhul, toate umplându-le, cel ce eşti necuprins.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca un purtător de viaţă, ca un mai înfrumuseţat decât Raiul, cu adevărat şi mai luminat decât orice cămară împărătească s-a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul Învierii noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ceea ce eşti locaş sfinţit dumnezeiesc al Celui Preaînalt, bucură-te! Că prin tine s-a dat bucuria, Născătoare de Dumnezeu, celor ce strigă: Binecuvântată eşti tu între femei, ceea ce eşti cu totul fără prihană, Stăpână.

Apoi: Doamne miluieşte (de 40 de ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte, viaţă dăruindu-le (de trei ori).

Utrenia Paștilor în Săptămâna luminată

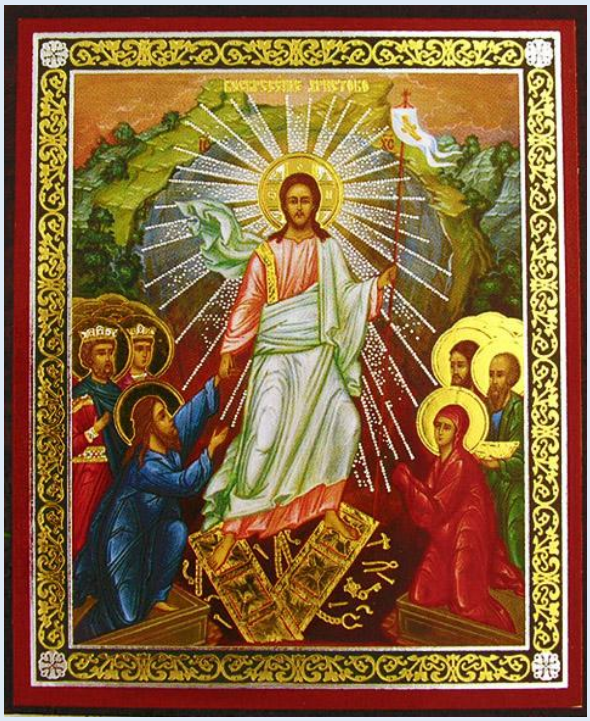

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Canonul Paștilor

alcătuit de Sfântul Ioan Damaschin

Cântarea I-a, glasul 1

Irmos: Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare, Paştile Domnului, Paştile! Că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-I cântăm cântare de biruinţă.

Hristos a înviat din morţi!

Să ne curăţim simţirile şi să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiata lumină a Învierii şi bucuraţi-vă zicând: "luminaţi să-L auzim", cântându-I cântare de biruinţă.

Hristos a înviat din morţi!

Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure şi să prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută că Hristos S-a sculat, veselia cea veşnică.

Cântarea a 3-a

Irmos: Veniţi să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni ci din Izvorul nestricăciunii care a izvorât din mormântul lui Hristos, întru care ne întărim.

Hristos a înviat din morţi!

Acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru care s-a întărit.

Hristos a înviat din morţi!

Ieri m-am îngropat împreună cu tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu. Răstignitu-m-am ieri, împreună cu Tine, Însuţi împreună mă prea slăveşte, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.

Ipacoi, gl. al 4-lea: Venind mai înainte de zori, cele ce au fost cu Maria şi găsind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce-L căutaţi printre morţi ca pe un om pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeţi giulgiurile cele de îngropare! Alergaţi şi vestiţi lumii, că S-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, cel ce mântuieşte neamul omenesc.

Cântarea a 4-a

Irmos: La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu grăitorul Avacum să stea împreună cu noi şi să arate pe îngerul cel purtător de lumină care a grăit cu mare glas: “Astăzi este mântuirea lumii, că a Înviat Hristos, ca cel Atotputernic!”

Hristos a înviat din morţi!

Parte bărbătească, ca Cel ce a deschis pântecele cel fecioresc, fost-a Hristos. Iar ca un om, mielușel S-a chemat şi fără prihană, ca Cel ce n-a gustat stricăciune, Paştile noastre şi ca un Dumnezeu adevărat, desăvârşit S-a numit.

Hristos a înviat din morţi!

Ca un mieluşel de un an, Cununa cea binecuvântată de noi, Hristos, de voie pentru toţi S-a jertfit, Paştile cele curăţitoare şi iarăşi frumos din mormânt Soarele Dreptăţii, nouă ne-a strălucit.

Hristos a înviat din morţi!

Al lui Dumnezeu, părinte David înaintea chivotului umbrei a săltat jucând iar noi poporul cel sfânt al lui Dumnezeu, plinirea închipuirilor văzând să ne veselim dumnezeieşte că a înviat Hristos ca cel Atotputernic!

Cântarea a 5-a

Irmos: Să alergăm dis de dimineaţă şi în loc de mir cântare să aducem Stăpânului. şi să vedem pe Hristos, Soarele Dreptăţii, tuturor viaţă răsărind.

Hristos a înviat din morţi!

Milostivirea Ta, cea nemăsurată cei ţinuţi în legăturile iadului, văzându-o la lumină au mers Hristoase, cu picioare vesele lăudând Paştile cele veşnice.

Hristos a înviat din morţi!

Să ne apropiem purtători de lumină la Hristos, cel ce a ieşit din mormânt ca un Mire şi să prăznuim împreună cu cetele cele iubitoare de praznic, Paştile lui Dumnezeu cele mântuitoare.

Cântarea a 6-a

Irmos: Pogorâtu-te-ai întru cele mai de jos ale pământului şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice care ţineau pe cei legaţi, Hristoase şi a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt.

Hristos a înviat din morţi!

Păzind peceţile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile Fecioarei prin naşterea Ta. şi ne-ai deschis nouă uşile Raiului.

Hristos a înviat din morţi!

Mântuitorul meu, Jertfa ce vie şi nejertfită ca un Dumnezeu pe Tine însuţi, de voie aducându-te Tatălui, ai sculat pe Adam, împreună cu tot neamul inviind din mormânt.

Condacul, glasul al 8-lea: De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai robit şi ai înviat ca un nemuritor, Hristoase, Dumnezeule. Zicând femeilor: "mironosiţe, bucuraţi-vă!" şi apostolilor Tăi, pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuţi ridicare.

Icos: Pe Soarele, Cel mai înainte de soare, care a apus oarecând în mormânt, mers-au mai înainte de către ziuă, căutându-l ca pe o zi, mironosiţe fecioare şi una către alta striga: o, prietenelor, veniţi să ungem cu miresme trupul cel de viaţă purtător şi îngropat, trupul carele a înviat pe Adam cel căzut şi care zace în mormânt. Să mergem, să ne sârguim ca şi magii şi să ne închinăm şi să aducem miruri în loc de daruri, Celuia ce nu în scutece, ci în giulgiu este înfăşat şi să plângem şi să strigăm: o Stăpâne, scoală-Te, Cel ce dai celor căzuţi ridicare.

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a călcat. *(de 3 ori)*

Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, ne- a dăruit nouă Viaţă veşnică şi mare milă. *(de 3 ori)*

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-se om, pătimeşte ca un muritor şi prin patimă pe cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel ce Unul este binecuvântat, Dumezeul părinţilor şi prea slăvit.

Hristos a înviat din morţi!

Femeile cele de Dumnezeu înţelepţite (gânditoare) cu miruri către Tine au alergat, şi bucurându-se s-au închinat, Ţie Dumnezeului celui viu pe care ca pe un mort cu lacrimi te căutau, şi Paştile cele de taină, ucenicilor Tăi, Hristoase, le-au binevestit.

Hristos a înviat din morţi!

Prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţii veşnice şi săltând lăudăm pe pricinuitorul, pe Unul cel binecuvântat Dumnezeul părinţilor şi prea slăvit.

Hristos a înviat din morţi!

Cât este de sfântă cu adevărat şi întru tot prăznuită această noapte de mântuire şi strălucită, mai-nainte vestitoare fiind a zilei celei purtătoare de lumină a Învierii, întru care Lumina cea fără de ani, din mormânt trupeşte tuturor a strălucit.

Cântarea a 8-a

Irmos: Această aleasă şi sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărătească şi doamnă, praznic al praznicilor este şi sărbătoare a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos în veci.

Hristos a înviat din morţi!

Veniţi cu rodul viţei cel nou al dumnezeieştii veselii în ziua cea vestită a Învierii Împărăţiei lui Hristos să ne împărtăşim lăudându-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu în veci.

Hristos a înviat din morţi!

Ridică împrejur ochii tăi Sioane şi vezi că iată au venit la tine fii tăi, ca nişte făclii de Dumnezeu luminate de la apus şi de la miazănoapte şi de la mare şi de la răsărit, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Îngerul a strigat celei pline de dar, curată Fecioară, bucură-te şi iarăşi zic bucură-te, că Fiul Tău a înviat a treia zi din mormânt. Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum şi te bucură Sioane, iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru Învierea Celui născut al tău.

Stih: ***Femeile au alergat să spună apostolilor: îndrăzniţi acum, îndrăzniţi că Hristos a înviat treia zi din mormânt.***

O, dumnezeiescul, o iubitul, o prea dulcele Tău glas căci cu noi Te-ai făgăduit să fii cu adevărat, până la sfârşitul veacului, Hristoase pe care întărire de nădejde, credincioşii avându-l, ne bucurăm.

Stih: ***Hristos este Paştile cele noi, Jertfa cea vie jertfită, Mieluşelul lui Dunezeu, cel ce ridică păcatele lumii.***

O, Paştile cele mari şi prea sfinţite, Hristoase. O, înţelepciunea lui Dumnezeu şi Cuvântul lui Dumnezeu şi puterea dă-ne nouă mai adevărat să ne împărtăşim cu Tine, în ziua ce neînserată a Împărăţiei Tale.

Luminânda Paştilor: Cu trupul adormind ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând, Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire.

Laudele

Toată suflarea să laude pe Domnul, Lăudaţi pe Domnul din ceruri; Ţie se cuvine cântare Dumnezeule. Lăudaţi pe Domnul din ceruri, lăudaţi pe El întru cele înalte; Ţie se cuvine cântare Dumnezeule. (Psalm 148, 1)

Lăudaţi pe El toţi îngerii Lui. Lăudaţi pe El toate puterile Lui, Ţie se cuvine cântare Dumnezeule. (Psalm 148, 2)

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui. (Psalm 150, 2)

Lăudăm, Hristoase pătimirea Ta cea mântuitoare şi slăvim Învierea Ta.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă; Lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută. (Psalm 150, 3)

Cel ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat şi ai înviat din morţi, împacă viaţa noastră, Doamne, ca un singur Atotputernic

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă; Lăudaţi-L pe El în strune şi în organe. (Psalm 150, 4)

Cel ce iadul ai prădat şi pe om l-ai înviat cu învierea Ta, Hristoase, învredniceşte-ne pe noi cu inimă curată, să Te lăudăm şi să Te slăvim.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine răsunătoare; Lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul. (Psalm 150, 5-6)

Plecăciunea (pogorârea) Ta cea cu dumnezeiască cuviinţă slăvindu-o, Te lăudăm pe Tine, Hristoase; născutu-Te-ai din Fecioară şi nedespărţit ai fost de Tatăl; pătimit-ai ca un om şi de voie ai răbdat răstignire; înviat-ai din mormânt ca dintr-o cămară ieşind, ca să mântuieşti lumea, Doamne, slavă ţie.

Stihirile Paştilor, glasul al 5-lea:

Stih: Să învie Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui.

Paştile cele sfinţite astăzi nouă s-au arătat, Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele prea cinstite, Paştile Hristos Mântuitorul; Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă uşile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: Precum se împrăştie fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.

Veniţi de la vedere femei binevestitoare şi ziceţi Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie, ale învierii lui Hristos; veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe împăratul Hristos văzându-L din mormânt, ca un mire ieşind.

Stih: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească.

Mironosiţele femei foarte de dimineaţă stând înaintea mormântului dătătorului de viaţă, aflat-au înger pe piatră şezând şi acela grăind către dânsele aşa a zis: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Ce plângeţi pe cel nestricat ca şi cum ar fi întru stricăciune? Mergând propovăduiţi ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile; Paştile cele prea cinstite nouă ne-a răsărit; Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm; o Paştile ! Izbăvirea de întristare. Că astăzi din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut zicând: propovăduiţi apostolilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 5-lea*

Ziua învierii şi să ne luminăm cu prăznuirea şi unul pe altul să îmbrăţişăm, să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le.

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi: Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. (de trei ori)

Vecernia (a doua Înviere)

Duminică dimineaţă sau la amiază: Sfintele Paşti cu citirea Sfintei Evanghelii în 12 limbi: română, greacă, latină, ebraică, italiană, spaniolă, franceză, engleză, germană, slavonă, rusă şi bulgară)

Preotul: Slavă Sfintei şi celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmaşii Lui şi fugind de la faţa Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Precum se împrăştie fumul şi nu mai este; precum se topeşte ceara de la faţa focului.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Aşa pier păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii se veselesc.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim întru ea.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Strana: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Preotul: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând ...

Preotul:... şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Ectenia mare

Preotul: Cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru pacea de sus şi pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici şi pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru sfântă biserica aceasta şi pentru cei ce cu credinţă, cu evlavie şi cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru Preasfinţitul părintele nostru (numele), episcopul (denumirea eparhiei), pentru cinstita preoţime şi cea întru Hristos diaconime, şi pentru tot clerul şi poporul, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru bine credinciosul popor român de pretutindeni, pentru conducătorii ţării noastre, pentru mai marii oraşelor si ai satelor si pentru iubitoarea de Hristos armată, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru sfânt locaşul acesta, ţara aceasta şi pentru toate oraşele şi satele şi pentru cei ce cu credinţă locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelşugarea roadelor pământului şi pentru vremuri paşnice, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru cei ce călătoresc pe ape, pe uscat şi prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiţi şi pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pentru ca să fim izbăviţi noi, de tot necazul, mânia, primejdia şi nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Apără, mântuieşte, miluieşte şi ne păzeşte pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, prea binecuvântata, slăvită Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria, cu toţi Sfinţii să o pomenim.
Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ţie, Doamne.

Preotul: Că Ţie se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Psalmul 140

Stihurile şi stihirile următoare se cântă pe glasul 2:

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! auzi-mă Doamne!

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă! Ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine. Auzi-mă, Doamne!

Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele - jertfă de seară! Auzi-mă, Doamne!

Stihirile Învierii - glasul 2:

De te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea. (Psalmul 129, 3-4)

Celui mai înainte de veci din Tatăl născut, lui Dumnezeu- Cuvântului, Celui întrupat din Fecioara Maria, veniţi să ne închinăm! Că răbdând Crucea, îngropării S-

a dat, precum Însuşi a voit; şi înviind din morţi, m-a mântuit pe mine, omul cel rătăcit.

Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul. (Psalmul 129, 5-6)

Hristos, Mântuitorul nostru, a rupt zapisul cel ce era asupra noastră, pe Cruce pironindu-L şi stăpânirea morţii a zdrobit. Să ne închinăm învierii Lui, celei de a treia zi!
Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii, să nădăjduiască Israel spre Domnul. (Psalmul 129, 6)

Cu Arhanghelii să lăudăm învierea lui Hristos; că Acesta este Izbăvitorul şi Mântuitorul sufletelor noastre; şi în slavă înfricoşătoare şi în putere tare, iarăşi va să vină să judece lumea, pe care o a zidit.

Alte **Stihiri**, ale lui Anatolie - glasul 2:

Că la Domnul este milă, şi multă mântuire la El şi El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui. (Psalmul 129, 7-8)

Pe Tine, Cel ce ai fost răstignit şi îngropat, îngerul Te-a propovăduit ca pe un Stăpân şi a zis femeilor: Veniţi de vedeţi unde a zăcut Domnul, că a înviat, precum a zis, ca un atotputernic. Pentru aceasta ne închinăm Ţie, Cel singur fără de moarte, Dătătorule de viaţă, Hristoase, miluieşte-ne pe noi!

Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-L pe El toate popoarele. (Psalmul 116, 1)

Cu Crucea Ta ai şters blestemul pomului, cu îngroparea Ta ai omorât stăpânia morţii şi cu învierea Ta ai luminat neamul omenesc. Pentru aceasta, grăim Ţie: Făcătorule de bine, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Că s-a întărit mila Lui peste noi şi adevărul Domnului rămâne în veac. (Psalmul 116, 2)

Deschisu-s-au Ţie, Doamne, cu frică, porţile morţii; şi portarii iadului, văzându-Te, s-au spăimântat; că porţile cele de aramă le-ai sfărâmat, şi încuietorile cele de fier le-ai zdrobit. Şi ne-ai scos pe noi din întuneric şi din umbra morţii, şi ai rupt legăturile noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Glasul 2: Laudă de mântuire cântând, din guri glas să înălţăm; veniţi toţi în casa Domnului, să îngenunchem grăind: Cel ce pe lemn ai fost răstignit şi din morţi ai înviat şi eşti în sânurile Tatălui, curăţeşte păcatele noastre!

Şi acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

Dogmatica, glasului 2: Trecut-a umbra legii, când Darul a venit; că precum rugul, fiind aprins, nu ardea, aşa Fecioară ai născut şi fecioară ai rămas. În locul stâlpului celui de foc a răsărit Soarele dreptăţii; în locul lui Moise, Hristos, mântuirea sufletelor noastre!

Vohod cu Evanghelia

Preotul: rosteşte: Înţelepciune! Drepţi!

Strana cântă: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase! Venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă; pentru aceasta, lumea Te slăveşte.

Preotul: Să luăm aminte! Pace tuturor!

Strana: Şi duhului tău.

Preotul: Înţelepciune! Să luăm aminte!

Strana: Prochimenul mare, glasul 7

Preotul: Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Strana: **Stih:** ***Cunoscută ai făcut întru popoare puterea Ta. (Psalmul 76, 14)***

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Stih: ***Şi am zis: acum am început să înţeleg; aceasta este schimbarea dreptei Celui Preaînalt. (Psalmul 76, 10)***

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Stih: ***Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului; şi-mi voi aduce aminte de minunile Tale, dintru început. (Psalmul 76, 11)***

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Citirea Evangheliei în 12 limbi

Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm.

Strana: Doamne miluieşte, Doamne miluieşte, Doamne miluieşte.

Preotul: Înţelepciune! Drepţi! Să ascultăm Sfânta Evanghelie! Pace tuturor!

Strana: Şi duhului tău.

Din Sfânta Evanghelie de la Sfântul apostol şi evanghelist Ioan, citire.

Închinându-se: Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie! Să luăm aminte!

Se cuvine a şti:

După obiceiul Bisericii noastre, la catedrale, mănăstiri, precum şi la bisericile de enorie cu mai mulţi slujitori, această Sfântă Evanghelie se citeşte de către toţi slujitorii, în mai multe limbi (greacă, latină, ebraică, slavă, siriacă şi altele), de este posibil chiar în 12 limbi, după numărul Sfinţilor apostoli. Pentru aceasta, protosul rămâne în Sfântul altar, între uşile împărăteşti, cu faţa spre credincioşi; ceilalţi preoţi se aşază pe solee, din distanţă în distanţă, stând ca şi protosul cu faţa spre credincioşi, iar arhidiaconul urcă în amvon.

Evanghelia se citeşte, verset după verset (aşa cum e împărţit textul mai jos), începând protosul în româneşte, iar ceilalţi repetând aceiaşi verset, pe rând fiecare, în limba respectivă. La sfârşitul fiecărui verset se bate câte o dată în toacă şi în clopote, iar după sfârşitul întregii Evanghelii, se bate îndelung în toacă şi în clopote, în trei stări.

Şi dintre uşile împărăteşti, Protosul începe să citească **în limba română**:

Evanghelia de la Ioan

Ioan, XX, 19-25

În ziua cea dintâi a săptămânii, pe când s-a înserat şi uşile fiind încuiate, acolo unde erau ucenicii adunaţi de frica iudeilor, a venit Iisus, a stat în mijlocul lor şi le-a zis: Pace vouă!

19. Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă!

În limba greacă

Την πρώτη μέρα της εβδομάδας, όταν ήταν βράδυ και οι πόρτες ήταν κλειδωμένες, όπου ήταν συγκεντρωμένοι οι μαθητές από τον φόβο των Ιουδαίων, ήρθε ο Ιησούς, στάθηκε ανάμεσά τους και τους είπε: Ειρήνη σε σας!

Tin próti méra tis evdomádas, ótan ítan vrády kai oi pórtes ítan kleidoménes,ópou ítan synkentroménoi oi mathités apó ton fóvo ton Ioudaíon, írthe o Iisoús, státhike anámesá tous kai tous eípe: Eiríni se sas!

În limba latină

Quum ergo vespera esset, die illo primo hebdomadis, et fores essent clausae, illic ubi erant discipuli congregati propter metum Judaeorum, venit Jesus, stetique in medio ipsorum, et dixit eis: Pax vobis!

În limba ebraică

Valhi beerev haiom hahu, vehu ehâd başâbat, caaşer nisgheru daltot habâit aşernicbeţu şam hatalmidm miir'ăt haihudim vaiabo leşua vaiaamod benehem valomer alehem: şalom lăheml

În limba italiană

Or la sera di quello stesso giorno, ch'era il primo della settimana, ed essendo per timor de Giudei, serrate le porte del luogo dove si trovavano i discepoli, Gesu venne e si presento quivi in mezzo, e disse loro: Pace a voi!

În limba spaniolă

Cuando llego la noche de aquel mismo dia, el primero de la semana, estando las puertas cerradas en el lugar donde los discipulos estaban reunidos por miedo de los judios, vino Jesus, y puesto en medio, les dijo: Paz a vostros!

În limba franceză

Le soir de ce meme jour, le premier de la semaine, les portes ou les disciples etaient assembles etant fermees, parce qu'ils craignaient les Juifs, Jesus vint, et il fut la au milieu, et leur dit: La paix avec vous!

În limba engleză

Late that Sunday evening, when the disciples were together behind locked doors, for fear of the Jews, Jesus came and stood among them: 'Peace be with you!' he said.

În limba germană

Um Abend aber desselben ersten Tages der Woche, da die Junger versammelt und die Turen verschlossen waren aus Furcht vor den iuden, kam iesus und trat mitten ein und spricht zu ihnen: Friede sei mit euch!

În limba slavonă

Suşciu je pozde v deni toi vo edinu ot subot, i dverem zatvorennam ideje beahu uceniţa ego sobrani straha radi iudeisca, priide iisus i sta posrede, i glagola im: mir vam!

În limba rusă

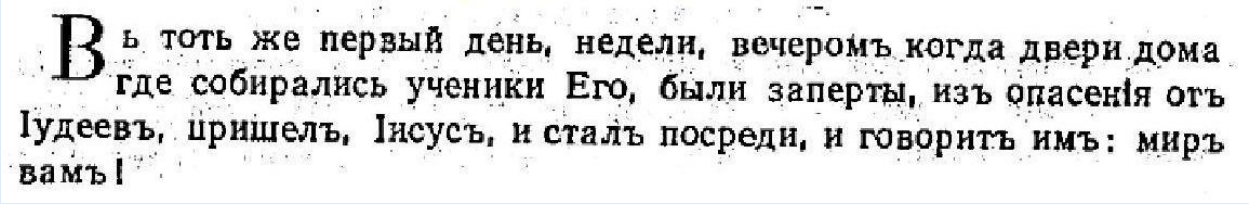

În limba bulgară

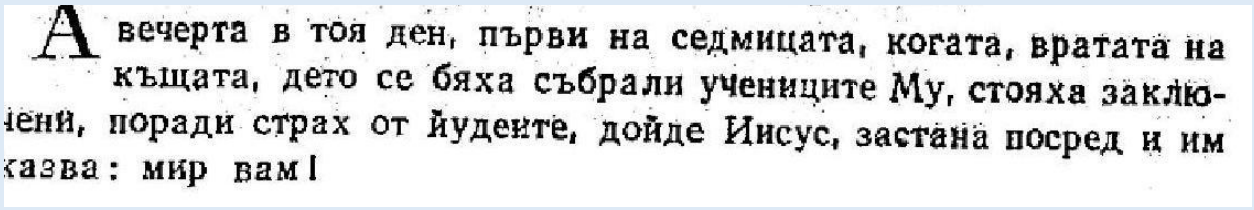

А вечерта в тоя ден, първи на седмицата, когата, вратата на
къщата, дето се бяха събрали учениците Му, стояха заклю-
чени, поради страх от йудеите, дойде Исус, застана посред и им
казва: мир вам!

Se bate câte o dată în toacă şi în clopote, după care din nou Protosul rosteşte **în limba română**: Şi zicând acestea, le-a arătat lor mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii văzând pe Domnul.

20.Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul.

În limba greacă
Kai legontas aftâ, tous edeixe ta cheria kai tin plevrâ tou. Etsi oi mathites chârikan vlepontas ton Kyrio

În limba latină
Et quum haec dixisset, ostendit eis manus ac latus suum. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino.

În limba ebraică
Ubedabero zot her'â otâm et-iadâv veet ţido vaiş-mehu hatalmidim birotâm et haadon.

În limba italiană
E detto questo, mostro loro le mani ed il costato. I discepoli dunque com'eberro veduto II Slgnore, sl rallegrarono.

În limba spaniolă
Y cuando les hubo dicho esto, les mostro las manos y el costado. Y los discipulos se regocijaron viendo al Senor.

În limba franceză
Et quand il eut dit cela, il leur montra ses mains et sa cote, les disciples donc, voyant le Seigneur, eurent une joie.

În limba engleză
And then showed them his hands and his side. So when the disciples saw the Lord, they were filled with joy.

În limba germană
Und als er das gesagt hatte, zeigte er ihnen die Hande und seine Seite. Da wurden die Junger froh, dass sie den Herrn sahen.

În limba slavonă
Isie rec, pocaza im ruţe i noze i rebra svoea: vozrâdovaşasea ubo uceniţâ, videvşe Gospoda.

În limba rusă

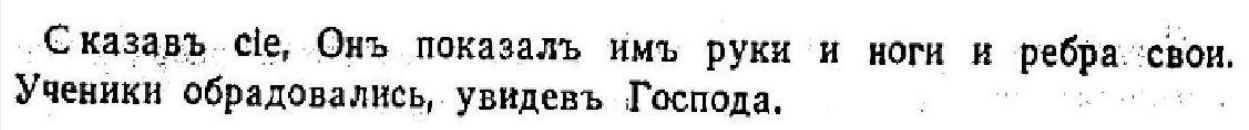
Сказавъ сіе, Онъ показалъ имъ руки и ноги и ребра свои. Ученики обрадовались, увидевъ Господа.

În limba bulgară

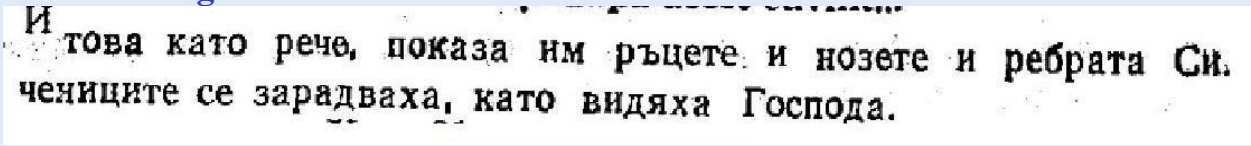
И това като рече, показа им ръцете и нозете и ребрата Си. чениците се зарадваха, като видяха Господа.

Se bate câte o dată în toacă şi în clopote, după care din nou Protosul rosteşte **în limba română:** Atunci le-a zis Iisus iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi.

21. Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi.

În limba greacă
Tóte o Iisoús tous eípe páli: Eiríni mazí sas! Ópos me ésteile o Patéras, étsi stélno kai esás.

În limba latină
Dicit autem eis iterum: Pax vobis! sicut misit Me Pater, ita et Ego mitto vos.

În limba ebraică
Vaiosef iesua vaiomer alehem: salom lahem; caaser sala oti haab ken anohi soleah et'hem.

În limba italiană
Allora Gesu disse loro di nuove: Pace a voi! Comme il Padre mi ha mandato, anch'io mando voi.

În limba spaniolă
Entonces Jesus les dijo otra vez: Paz a vosotros. Como me envio el Padre, asi tambien yo os envio.

În limba franceză
Il leur dit encore: la paix avec vous; comme mon Pere m'a envoye, je vous envoie aussi de meme.

În limba engleză
Jesus repeated 'Peace be with youi', and said, As the Father sent me, so i send you'.

În limba germană
Da sprach iesus abermals zu ihnen: Friede sei mit euch! Gleichwie mich der Vater gesandt hat, so sende ich euch.

În limba slavonă
Rece je im iisus pachi: Mir vam; iacoje posla Mea Oteţ, i az posalaiu va.

În limba rusă

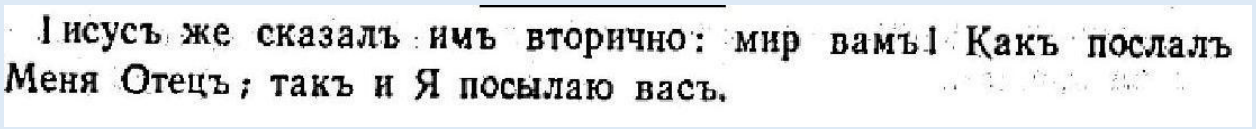
І исусъ же сказалъ имъ вторично: миръ вамъ! Какъ послалъ Меня Отецъ; такъ и Я посылаю васъ.

În limba bulgară

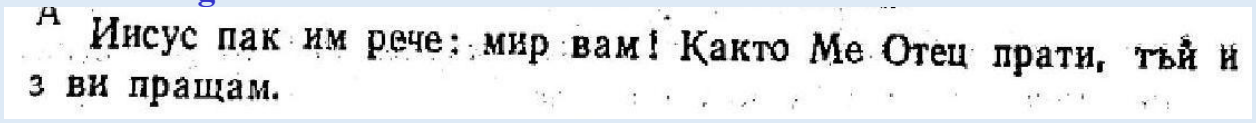
А Исус пак им рече: мир вам! Както Ме Отец прати, тъй и з ви пращам.

Se bate câte o dată în toacă şi în clopote, după care din nou Protosul rosteşte **în limba română:** Şi grăind acestea a suflat asupra tor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt, cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, ţinute vor fi.

22. Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt;
23. Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute.

În limba greacă
Kai legontas aftă ta prăgmata, emfysise ston tor kai tous eipe: Lăvete Âgio Pnevma, tou opoiou tis amarties tha synchorisete, tha synchorethoun kai ton opoion tis amarties tha kratisete, tha kratithoun.

În limba latină
Et quum haec dixisset, afflavit eos; et dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum. Si quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; si quorum retinueritis, retenta sunt.

În limba ebraică
Ubedavero zot vaipăh băhem vaiomer alehem: kehu lăhem et ruah hacodeş; vehaiă colaşer tislehu Iehatotan venislăh lăhem, vaaşer taaşimu ie'şămu.

În limba italiană
E detto questo soffio su loro e disse: Ricevete lo Spirito Sancto. A chi rimetterete i peccati, saranno rimessi, a chi li riterrete sarranno ritenuti.

În limba spaniolă
Y habiendo dicho esto, soplo y les dijo: Recibid el Espiritu Santo. A quienes remitiereis los pecados, les son remitidos; y a quienes se los retuviereis, les son retenidos.

În limba franceză
Et quand il eut dit cela, il souffla sur eux, et leur dit: recevez le Saint-Esprit; ceux a qui vous pardonerez les peches, ils leur seront pardonnes, et ceux a qui vous retiendrez, ils seront retenus.

În limba engleză
Then he brenthed on them, saying, 'Receive the Holy Spirit! If you forgiven any man's sains, they stand forgiven; if you pronounce them unforgiven, unforgiven they remain'.

În limba germană
Und da er das gesagt hatte, blies er sie an und spricht zu ihnen: Nehmet hin den Heiligen Geist! Welchen ihr die Sunden erlasset, denen sind sie erlassen; und welchen ihr sie behaltet, denen sind sie behalten.

În limba slavonă
Isie rec, dunu, i glagola im: priimite du sviat. Imje otpustite grehi, otpusteatsea im, i imje derjite, derjatsea.

În limba rusă

Сказавъ сіе, дунулъ, и говоритъ имъ: пріимите Духа Святаго. Кому простите грехи, тому простятся; на комъ оставите, на томъ останутся.

În limba bulgară

И като рече това, духна и им казва: приемете Духа Светаго. а които простите греховете, тем ще се простят; на които задържите, ще се задържат.

Se bate câte o dată în toacă şi în clopote, după care din nou Protosul rosteşte **în limba română:** Însă Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus.

24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus.

În limba greacă

Alia o Thomăs, enas apo tous dodeka, aftos pou legetai Didymos, den Itan maz! tous otan irthe o iisous.

În limba latină

Thomas autem, unus ex duodecim, qui dicitur Didimus, non erat cum eis, quando venerat Jesus.

În limba ebraică

Vetoma ehâd misnem heasâr hanicrâ Didumos lo-haia betocam kebo leşua.

În limba italiană

Or Toma detto Didimo, uno de'dodici, non era con loro quando venne Gesu.

În limba spaniolă

Pero Tomas unor de los doce, llamado Didimo, no estaba con elos cuando Jesus vino.

În limba franceză

Or, Thomas, l'un des douze, appele Didyme, n'etait pas avec eux lorsque Jesus y etait venu.

În limba engleză
One of the Twelve, Thomas, that is 'the Twin', was not with the rest when Jesus came.

În limba germană
Thomas aber, der Zwolf einer, der da heist Zwilling, war nicht bei ihnen, da Iesus kam.

În limba slavonă
Fomă je edin ot oboiunâdeseate glagolemâi blizneţ, ne be tu s nimi, egdă prilde Iisus.

În limba rusă

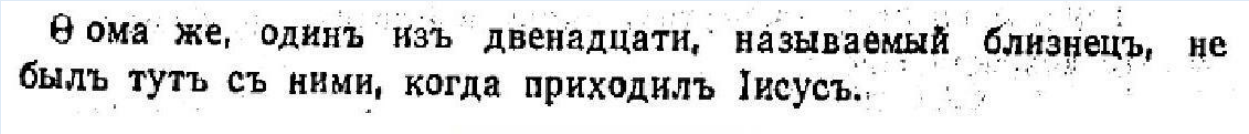
Ѳома же, одинъ изъ двенадцати, называемый близнецъ, не былъ тутъ съ ними, когда приходилъ Іисусъ.

În limba bulgară

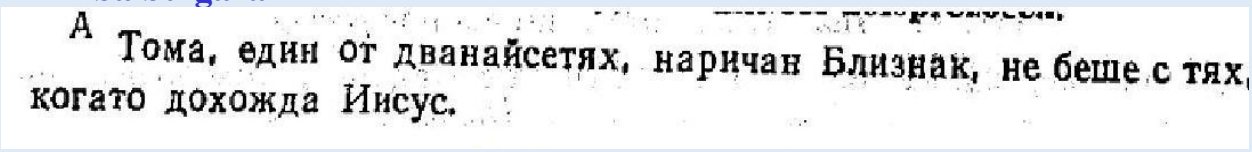
А Тома, един от дванайсетях, наричан Близнак, не беше с тях, когато дохожда Иисус.

Se bate câte o dată în toacă şi în clopote, după care din nou Protosul rosteşte **în limba română:** Deci i-au spus lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul. Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.

25. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.

În limba greacă
Tou eipan loipon oi âlloi mathites: Eida ton Kyrio. Ekeinos omos tous eipe: An den do sta cheria tou to simâdi apo ta nychia kai den vâlo to dâchtylo mou sto simadi ton nychion kai den vâlo to cheri mou sto plâi tou, den tha pistepso.

În limba latină

Dixerunt igitur et alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille vero dixit eis: Nisi videro in manibus Ejus vestigium clavorum, et immisero digitum meum in vestigium clavorum, et immisero manum meam in latus Ejus, nequaquam credam.

În limba ebraică

Vaiaghidu lo hatalmidim hanişarim lemor rad rainu et-haadon. Vaiomer alehem: imlo ere beiadav etroşem hamasmerdt veasim eteţbal bimcdm hamasmerdt veasim etiad beţidd lo aamin.

În limba italiană

Gli altri discepoli dunque gli dissero: Abbiam veduto il Signore! Ma egli disse loro: se io non vedo nelle sue mani il segno de'chiodi e se non metto il mio dito nel segno de'chiodi, e se non metto la mia mano nel suo costato, io non credero.

În limba spaniolă

Le dijeron, pues, los otros discipulos: Al Senor hemos visto. El les dijo: Si no viere en sus manos la senal de los clavos, y metiere mi dedo en el lugar de los clavos, y metiere mi mano en su costatdo, no creere.

În limba franceză

Les autres disciples lui dirent donc: nous avons vu le Seigneur. Mais il leur dit: si je ne vois la marque des clous dans ses mains, et si je ne mets mon doigt dans la marque de clous, et si je ne mets ma main dans sa cote je ne croirai point.

În limba engleză

So the disciples told him, 'We have seen the Lord'. He said, Unless I see the mark of the nails on his hands, unless I put my finger into the place where the nails were, and my hand int his side, I will not believe it'.

În limba germană

Da sagten die andern lunger zu ihm: Wir haben den Herrn gesehen. Er aber sprach zu ihnen: Es sei denn, dass ich in seinen Handen sehe die Nagelmale und lege meine Hand in seine Seite, will ich es nicht glauben.

În limba slavonă

Glagólahu jé emú druzíi uceniţâ; vídehom Góspoda. On jé recè im: âşce né víju ná rúcu egò iázvă gvozdínâia, i vlojù pérsta moegò v iázvă gvozdínâia, i vlojú rúcu moiú v rébra egò né imù véră.

În limba rusă

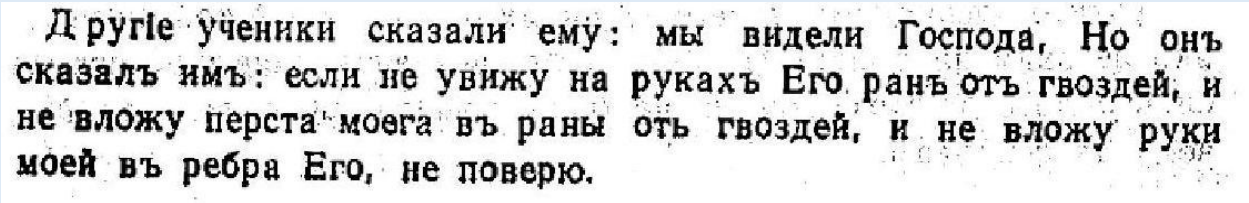
Другіе ученики сказали ему: мы видели Господа. Но онъ сказалъ имъ: если не увижу на рукахъ Его раны отъ гвоздей, и не вложу перста моего въ раны отъ гвоздей, и не вложу руки моей въ ребра Его, не поверю.

În limba bulgară

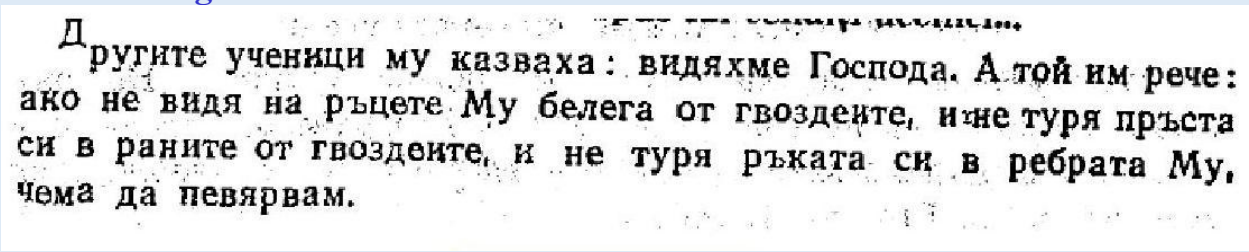
Другите ученици му казваха: видяхме Господа. А той им рече: ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, чема да певярвам.

Se bate îndelung în toacă şi în clopote, în trei stări, iar Strana cântă: Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!

Ectenia întreită (a cererii stăruitoare)

Preotul: Să zicem toţi, din tot sufletul şi din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Doamne, Atotstăpânitorule, Dumnezeul părinţilor noştri, rugămu-ne Ţie, auzi-ne şi ne miluieşte.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ţie, auzi-ne şi ne miluieşte.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru Preasfinţitul părintele nostru (numele), episcopul (denumirea eparhiei), pentru sănătatea şi mântuirea lui.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru bine credinciosul popor român de pretutindeni, pentru conducătorii ţării noastre, pentru mai marii oraşelor şi ai satelor şi pentru iubitoarea de Hristos armată, pentru sănătatea şi mântuirea lor.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru fraţii noştri: preoţi, ieromonahi, ierodiaconi, diaconi, monahi şi monahii şi pentru toţi cei întru Hristos fraţi ai noştri.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru fericiţii şi pururea pomeniţii ctitori ai acestei sfinte biserici şi pentru toţi cei mai înainte adormiţi părinţi şi fraţi ai noştri dreptslăvitori creştini, care odihnesc aici şi pretutindeni.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru mila, viaţa, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea şi iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriaşi, ctitori şi binefăcători ai acestui sfânt locaş.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri şi fac bine în sfânta şi întru tot cinstită biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă şi pentru poporul ce stă înainte şi aşteaptă de la Tine mare şi bogată milă.

Strana: Doamne miluieşte. *(de trei ori)*

Preotul: Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin, apoi citeşte rugăciunea:

Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Binecuvântat eşti, Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.
Binecuvântat eşti, Stăpâne, înţelepţeşte-ne pe noi cu îndreptările Tale.
Binecuvântat eşti, Sfinte, luminează-ne pe noi cu îndreptările Tale.

Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ectenia cererilor

Preotul: Să plinim rugăciunea noastră cea de seară Domnului.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Apără, mântuieşte, miluieşte şi ne păzeşte pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne miluieşte.

Preotul: Seara toată desăvârşită, sfântă, în pace şi fără de păcat, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Înger de pace, credincios îndreptător, păzitor al sufletelor şi al trupurilor noastre, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Milă şi iertare de păcatele şi de greşelile noastre, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Cele bune şi de folos sufletelor noastre şi pace lumii, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Cealaltă vreme a vieţii noastre în pace şi întru pocăinţă a o săvârşi, de la Domnul să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Sfârşit creştinesc vieţii noastre, fără durere, neînfruntat, în pace şi răspuns bun la înfricoşătoarea judecată a lui Hristos, să cerem.

Strana: Dă, Doamne.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria, cu toţi Sfinţii să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înşine şi unii pe alţii si toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ţie, Doamne.

Preotul: Că bun şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti şi Ţie slavă înălţăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Strana: Şi duhului tău.

Preotul: Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ţie, Doamne.

Preotul rosteşte în taină: Rugăciunea plecării capetelor

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai plecat cerurile şi Te-ai pogorât pentru mântuirea neamului omenesc, caută spre robii Tăi şi spre moştenirea Ta. Că Ţie, Judecătorului celui înfricoşător şi iubitor de oameni, şi-au plecat capetele şi şi-au supus grumajii robii Tăi, nu de la oameni aşteptând ajutorul, ci nădăjduind în mila Ta şi dorind după mântuirea Ta. Pe aceştia păzeşte-i în toată vremea, şi în seara de acum şi în noaptea ce vine, de tot vrăjmaşul şi de toată lucrarea cea potrivnică a diavolului, de cugete deşarte şi de relele aduceri aminte.

După care, cu voce tare, rosteşte ecfonisul: Fie stăpânirea împărăţiei Tale binecuvântată şi prea slăvită, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin.

La Stihoavnă

Stihirile din Penticostar

Mai întâi **Stihira** Învierii - glasul 2:

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, toată lumea a luminat şi a chemat făptura Ta, Atotputernice Doamne, slavă Ţie!

Apoi **Stihirile** Paştilor - glasul 5:

Stih: ***Să învieze Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui, să fugă de la faţa Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul. (Psalmul 67, 1)***

Paştile cel sfinţite astăzi nouă s-au arătat. Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele preacinstite, Paştile Hristos- Izbăvitorul; Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă uşile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: ***Precum se stinge fumul să se stingă; precum se topeşte ceara de la faţa focului. (Psalmul 67, 2)***

Veniţi de la mormânt, femei bine vestitoare, şi ziceţi Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie ale învierii lui Hristos. Veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe Împăratul-Hristos văzându-L ca pe un mire ieşind din mormânt!

Stih: ***Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească. (Psalmul 67, 2-3)***

Mironosiţele femei, foarte de dimineaţă, stând înaintea mormântului Dătătorului de viaţă, aflat-au înger pe piatră şezând; şi acela, grăind către dânsele, aşa zicea: Ce căutaţi pe Cel viu printre morţi? Ce plângeţi pe Cel nestricăcios, ca şi cum ar fi în stricăciune? Mergând, vestiţi ucenicilor Lui.

Stih: ***Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm şi să ne veselim întru ea. (Psalmul 117, 24)***

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile! Paştile cele prea cinstite nouă ne-au răsărit! Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm! O, Paştile, izbăvire de întristare! Că astăzi, din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: Vestiţi, apostolilor!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi in vecii vecilor. Amin.

Ziua învierii! Şi să ne luminăm cu prăznuirea, şi unul pe altul să ne îmbrăţişăm. Să zicem: fraţilor! Şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere. Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. *(de 3 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi in vecii vecilor. Amin.

Ziua învierii! Şi să ne luminăm cu prăznuirea, şi unul pe altul să ne îmbrăţişăm. Să zicem: fraţilor! Şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere. Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. *(de 3 ori)*

Otpustul Paştilor:

Preotul: înţelepciune.

Strana: Binecuvântează.

Preotul: Cel ce este binecuvântat, Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întăreşte, Dumnezeule, sfânta şi dreapta credinţă a dreptslăvitorilor creştini şi Sfântă Biserica Ta în veacul veacului.

Preotul: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând,...

Strana:...şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Doamne miluieşte, Doamne miluieşte, Doamne miluieşte, părinte binecuvintează.

Preotul: Hristos, Cel ce a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile prea curatei Maicii Sale şi ale tuturor Sfinţilor, să ne miluiască şi să ne mântuiască pe noi, ca un bun şi iubitor de oameni.

Strana: Amin.

Preotul: Hristos a înviat.

Credincioşii: Adevărat a înviat.

Preotul: Hristos a înviat.

Credincioşii: Adevărat a înviat.

Preotul: Hristos a înviat.

Credincioşii: Adevărat a înviat.

Preotul: Şi ne-a dăruit nouă Viaţă veşnică. Închinămu-ne Învierii Lui celei de a treia zi.

Toţi cei prezenţi cântă: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. *(de 3 ori)*

Sursa:
https://d865093a06.clvaw-cdnwnd.com/058222a13495085d35f28b75b10a10dd/200003335-8c0d98c0dc/Vecernia%20%C3%8Envierii%2C%20Duminic%C4%83%20la%20amiaz%C4%83%2C%2016.04.2023%20%28A%20doua%20%C3%8Enviere%29.pdf?ph=d865093a06

Obednița în Săptămâna luminată

După Tipicul mare (Iaşi 1816) dacă nu va fi Sfânta Liturghie la Paşti se va citi Obednița astfel:

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a călcat. (de 3 ori)

Venind mai înainte de zori, cele ce au fost cu Maria şi găsind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce-L căutaţi printre morţi ca pe un om pe Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeţi giulgiurile cele de îngropare! Alergaţi şi vestiţi lumii, că S-a sculat Domnul, omorând moartea, că este Fiul lui Dumnezeu, cel ce mântuieşte neamul omenesc.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai robit şi ai înviat ca un nemuritor, Hristoase, Dumnezeule. Zicând femeilor: "mironosiţe, bucuraţi-vă!" şi apostolilor Tăi, pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuţi ridicare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Unule-Născut, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria; care neschimbat Te-ai întrupat și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, mântuiește-ne pe noi!

Fericirile

Întru Împărăţia Ta pomeneşte-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăţia Ta.
Fericiţi cei săraci cu duhul, că acelora este Împărăţia Cerurilor.
Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.
Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.
Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura.
Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.
Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.
Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni ci din Izvorul nestricăciunii care a izvorât din mormântul lui Hristos întru care ne întărim.

Fericiţi cei izgoniţi pentru dreptate, că acelora este Împărăţia Cerurilor.

Acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru care s-a întărit.

Fericiţi veţi fi, când vă vor ocări și vă vor goni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Ieri m-am îngropat împreună cu tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu. Răstignitu-m-am ieri, împreună cu Tine, Însuţi împreună mă prea slăveşte, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Pogorâtu-te-ai întru cele mai de jos ale pământului şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice care ţineau pe cei legaţi, Hristoase şi a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Păzind peceţile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile Fecioarei prin naşterea Ta. şi ne-ai deschis nouă uşile Raiului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Mântuitorul meu, Jertfa ce vie şi nejertfită ca un Dumnezeu pe Tine însuţi, de voie aducându-te Tatălui, ai sculat pe Adam, împreună cu tot neamul inviind din mormânt.

Prochimen (psalmul 117, versetele 23 şi 1): Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm şi să ne veselim întru ea.

Lăudaţi pe Domnul că este bun, că în veac e mila Lui.

Apostolul din Duminica Paştilor

Faptele Sfinţilor Apostoli 1, 1-8

1. Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face şi a învăţa,
2. Până în ziua în care S-a înălţat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales,
3. Cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne dovedditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi vorbind cele despre împărăţia lui Dumnezeu.
4. Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine:
5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile.
6. Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare, în acest timp vei aşeza Tu, la loc, împărăţia lui Israel?

7. El a zis către ei: Nu este al vostru a şti anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa,
8. Ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi şi Îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginea pământului.

Aliluia, Aliluia, Aliluia!

Stih (psalmul 101, versetul 14): Tu, Doamne sculându-te vei milui Sionul, că vremea este să-l miluieşti pe el.

Aliluia, Aliluia, Aliluia!

Stih (psalmul 101, versetul 17): Că va zidi Domnul, Sionul şi se va arăta întru slava Sa.

Aliluia, Aliluia, Aliluia!

Evanghelia din Duminica Paştilor

Citire din Sfânta Evanghelie de la Ioan

Ev. Ioan 1, 1-17

1. La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul.
2. Acesta era întru început la Dumnezeu.
3. Toate prin El s-au făcut şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.
4. Întru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor.
5. Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o.
6. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan.
7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el.
8. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină.
9. Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume.
10. În lume era şi lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.
11. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit.
12. Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu,

13. Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut.
14. Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr.
15. Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era.
16. Şi din plinătatea Lui noi toţi am luat şi har peste har.
17. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos.

Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!

Pomeneşte-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăţia Ta.
Pomeneşte-ne pe noi, Stăpâne, când vei veni întru împărăţia Ta.
Pomeneşte-ne pe noi, Sfinte, când vei veni întru împărăţia Ta.

Ceata cerească Te laudă şi zice: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, pline sunt cerul şi pământul de slava Ta!

Stih (psalmul 33, versetul 5): Apropiaţi-vă de El şi vă luminaţi şi feţele voastre nu se vor ruşina!

Ceata cerească Te laudă şi zice: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, pline sunt cerul şi pământul de slava Ta!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ceata sfinţilor îngeri şi a arhanghelilor, cu toate cereştile puteri, Te laudă pe Tine şi zice: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, pline sunt cerul şi pământul de slava Ta!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Simbolul credinţei (Crezul)

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu ade-

vărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Slăbeşte, lasă, iartă Dumnezeule greşelile noastre, cele de voie şi cele fără de voie, cele cu lucrul şi cu cuvântul, cele cu ştiinţa şi cu neştiinţa, cele din noapte şi din zi, cele cu mintea şi cu gândul, toate le iartă nouă, ca un bun şi iubitor de oameni.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai robit şi ai înviat ca un nemuritor, Hristoase, Dumnezeule. Zicând femeilor: “miro-nosiţe, bucuraţi-vă!” şi apostolilor Tăi, pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuţi ridicare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ceea ce eşti locaş sfinţit dumnezeiesc al Celui Preaînalt, bucură-te, că prin tine s-a dat bucuria, Născătoare de Dumnezeu, celor ce strigă: Binecuvântată eşti tu între femei, ceea ce eşti cu totul fără prihană, Stăpână.

Doamne miluieşte! (de 40 ori)

Preasfântă Treime, Stăpânie de o Fiinţă, Împărăţie nedespărţită, ceea ce eşti pricina tuturor bunătăţilor, fii binevoitoare şi mie păcătosului; întăreşte şi înţelepţeşte inima mea şi şterge toată întinăciunea mea. Luminează gândul meu, ca totdeauna să Te slăvesc şi să Te laud, şi să mă închin Ţie şi să zic: Unul Sfânt, Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 33 (versetele de la 1 la 10):
1. Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea.
2. În Domnul se va lăuda sufletul meu; să audă cei blânzi şi să se veselească.
3. Slăviţi pe Domnul împreună cu mine şi să înălţăm numele Lui împreună.
4. Căutat-am pe Domnul şi m-a auzit şi din toate necazurile mele m-a izbăvit.
5. Apropiaţi-vă de El şi vă luminaţi; şi feţele voastre să nu se ruşineze.
6. Săracul acesta a strigat şi Domnul l-a auzit pe el şi din toate necazurile lui l-a izbăvit.
7. Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de El şi-i va izbăvi pe ei.
8. Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul; fericit bărbatul care nădăjduieşte în El.
9. Temeţi-vă de Domnul toţi sfinţii Lui, că n-au lipsă cei ce se tem de El.
10. Bogaţii au sărăcit şi au flămânzit, iar cei ce-L caută pe Domnul, nu se vor lipsi de tot binele.

Axionul

Îngerul a strigat celei pline de dar, curată Fecioară, bucură-te şi iarăşi zic bucură-te, că Fiul Tău a înviat a treia zi din mormânt.

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum şi te bucură Sioane, iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru Învierea Celui născut al tău.

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Vecernia în Săptămâna luminată

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine, auzi-mă, Doamne!

Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară, auzi-mă, Doamne!

Stihirile Învierii

Stih: De Te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne, cine va suferi, că la Tine este milostivirea.

Veniţi să ne închinăm Celui născut mai-nainte de veci din Tatăl, lui Dumnezeu Cuvântul, cel întrupat din Fecioara Maria, că răstignire răbdând, îngropării s-a dat precum Însuşi a voit şi înviind din morţi, m-a mântuit pe mine, omul cel rătăcit.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău; nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Hristos, Mântuitorul nostru, a rupt zapisul (înscrisul) ce era împotriva noastră pe Cruce pironindu-l, şi stăpânirea morţii a surpat, să ne închinăm învierii Lui celei de a treia zi.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Cu Arhanghelii să lăudăm învierea lui Hristos, că Acesta este izbăvitorul (răscumpărătorul) şi Mântuitorul sufletelor noastre şi întru slavă înfricoşătoare şi întru putere tare, iarăşi va să vină, să judece lumea, pe care o a zidit.

Stih: Că la Domnul este mila şi multă mântuire la El şi El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

Pe Tine, Cel ce ai fost răstignit şi îngropat, îngerul Te-a propovăduit ca pe un Stăpân şi a zis femeilor: Veniţi de vedeţi unde a zăcut Domnul, că a înviat, precum a zis, ca un Atotputernic a toate. Pentru aceasta ne închinăm Ţie, cel singur fără de moarte, dătătorule de viaţă, Hristoase, miluieşte-ne pe noi.

Stih: Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-L pe El toate popoarele.

Cu crucea Ta ai şters blestemul lemnului, cu îngroparea Ta ai omorât stăpânia morţii şi cu învierea Ta ai luminat neamul omenesc; pentru aceasta cântăm Ţie: Făcătorule de bine, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Stih: Că s-a întărit mila Lui peste noi şi adevărul Domnului rămâne în veac.

Deschisu-s-au Ţie, Doamne, cu frică porţile morţii şi portarii iadului văzându-Te, s-au înspăimântat, că porţile cele de aramă le-ai sfărâmat şi încuietorile cele de fier le-ai zdrobit şi ne-ai scos pe noi din întuneric şi din umbra morţii şi legăturile noastre le-ai rupt.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Laudă de mântuire cântând, din guri glas înălțăm; veniți toţi în casa Domnului, să îngenunchiem (cădem) grăind: Cel ce pe lemn ai fost răstignit şi din morţi ai înviat şi eşti în sânurile Tatălui, curăţeşte păcatele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Trecut-a umbra legii şi harul a venit, că precum rugul aprins nu se mistuia, aşa şi tu Fecioară ai născut şi fecioară ai rămas. În locul stâlpului de foc, a răsărit Soarele dreptății, în locul lui Moise, Hristos, mântuirea sufletelor noastre.

Imnul de seară

Vohodul cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, (psalmul 76: 13,14, 10, 11): Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Stih 1: Cunoscută ai făcut întru noroade (popoare) puterea Ta.

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Stih 2: Şi am zis: Acum am priceput, aceasta este schimbarea dreptei Celui Prea-Înalt.

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Stih 3: Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului, că-mi voi aduce aminte din început de minunile Tale.

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, care faci minuni.

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit

este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Stăpâne, înţelepteşte-mă cu îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Stihira, glasul al 2-lea: Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, toată lumea a luminat şi a chemat făptura sa, atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Apoi **Stihirile** Paştilor, glasul al 5-lea:

Stih: Să învieze Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui.

Paştile cele sfinţite astăzi nouă s-au arătat, Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele prea cinstite, Paştile Hristos Mântuitorul, Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă uşile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: Precum se stinge fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.

Veniţi de la mormânt femei binevestitoare şi ziceţi Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie ale învierii lui Hristos, veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe Împăratul Hristos văzându-L din mormânt, ca pe un mire, ieşind.

Stih: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească.

Mironosiţele femei, foarte de dimineaţă, stând înaintea mormântului Dătătorului de viaţă, aflat-au înger pe piatră şezând şi acela grăind către dânsele aşa a zis: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Ce plângeţi pe cel nestricat ca şi cum ar fi întru stricăciune ? Ci mergând propovăduiţi ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile, Paştile cele prea cinstite nouă ne-a răsărit, Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm; o Paştile! Izbăvirea de întristare. Că astăzi din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: propovăduiţi apostolilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, glasul al 5-lea

Ziua învierii, să ne luminăm cu prăznuirea şi unul pe altul să îmbrăţişăm, să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru înviere! Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viață dăruindu-le.

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le. (de 3 ori)

Luni în Săptămâna luminată

Întru sfânta şi marea Duminică a Paştilor la Vecernie, seara

Seara la Vecernie se îmbracă Preotul în toate odăjdiile şi stând înaintea Sfintei Mese cu cădelniţa, cădeşte în chipul Crucii şi zice: Binecuvântat este Dumnezeul nostru… Şi cântă Preotul: Hristos a înviat..., de trei ori şi zice Stihurile ce s-au arătat mai sus şi noi la fiecare Stih cântăm: Hristos a înviat… şi celelalte şi Ecteniile. La Doamne strigat-am…

Stihirile pe 6: 3 ale învierii şi 3 ale lui Anatolie, glasul al 2-lea:

Celui mai-nainte de veci din Tatăl născut, lui Dumnezeu Cuvântului celui întrupat din Fecioara Maria, veniţi să ne închinăm; că Crucea răbdând, îngropării s-a dat, precum Însuşi a voit şi înviind din morţi, m-a mântuit pe mine, omul cel rătăcit.

Hristos, Mântuitorul nostru pe Cruce pironindu-se, a rupt zapisul cel ce era asupra noastră şi stăpânia morţii a stricat, să ne închinăm sculării Lui celei de a treia zi.

Cu Arhanghelii să lăudăm învierea lui Hristos, că Acesta este izbăvitorul şi Mântuitorul sufletelor noastre şi întru slavă înfricoşată şi întru putere tare, iarăşi va să vie, sa judece lumea care o a zidit.

Alte **Stihiri** ale lui Anatolie:

Pe Tine, Stăpânul, Cel ce Te-ai răstignit şi Te-ai îngropat, îngerul Te-a propovăduit şi a zis femeilor: Veniţi de vedeţi unde a zăcut Domnul, că a înviat, precum a zis,

ca un puternic a toate. Pentru aceasta ne închinăm Ţie, unuia fără de moarte, dătătorule de viaţă, Hristoase, miluieşte-ne pe noi.

Cu Crucea Ta ai stricat blestemul lemnului, cu îngroparea Ta ai omorât stăpânia morţii şi cu scularea Ta ai luminat neamul omenesc; pentru aceasta strigăm Ţie: Făcătorule de bine, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Deschisu-s-au Ţie, Doamne, cu frică porţile morţii şi portarii iadului văzându-Te, s-au spăimântat, că porțile cele de aramă le-ai sfărâmat şi încuietorile cele de fier le-ai zdrobit şi ne-ai scos pe noi dintru întuneric şi din umbra morții şi ai rupt legăturile noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Laudă de mântuire cântând, din guri glas înălțăm; veniți toţi în casa Domnului, să cădem grăind: Cela ce pe lemn Te-ai răstignit şi din morţi ai înviat şi eşti în sânurile Tatălui, curăţeşte păcatele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Trecut-a umbra legii şi darul a venit, că precum rugul n-a ars fiind aprins, aşa Fecioară ai născut şi Fecioară ai rămas. În locul stâlpului celui de foc, a răsărit Soarele dreptății, în locul lui Moise, Hristos, mântuirea sufletelor noastre.

Vohodul cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Preotul: Să luăm aminte. Pace tuturor. Cu înţelepciune să luăm aminte.

Prochimen, glasul al 7-lea: Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru; Tu eşti Dumnezeu, carele faci minuni.

Stih 1: Cunoscută ai făcut întru noroade puterea Ta.
Stih 2: Şi am zis: Acum am priceput, aceasta este schimbarea dreptei Celui Prea-Înalt.
Stih 3: Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului, că-mi voi aduce aminte din început de minunile Tale.

După Prochimen, zice Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie… Şi Evanghelia de la Ioan: Fiind seară în ziua aceea…

La Vecernie: Evanghelia de la Ioan

Ioan (XX, 19-25)

19. Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă!
20. Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul.
21. Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi.
22. Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt;
23. Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute.
24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus.
25. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.

Apoi Ecteniile: Să zicem toţi…

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.
Bine eşti cuvântat Stăpâne, întelepteşte-mă cu îndreptările Tale.
Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale.

Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Să plinim rugăciunile noastre… Şi după Vosglas, cântăm:

Stihoavna

Stihira învierii una, glasul al 2-lea: Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, toată lumea a luminat şi a chemat făptura sa, atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Apoi **Stihirile** Paştilor, glasul al 5-lea:

Stih: Să învieze Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui.

Paştile cele sfinţite astăzi nouă s-a arătat, Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele prea cinstite, Paştile Hristos Mântuitorul, Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care a deschis nouă uşile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: Precum se stinge fumul să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului.

Veniți de la vedere femei binevestitoare şi ziceți Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie ale învierii lui Hristos, veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe Împăratul Hristos văzându-L din mormânt, ca pe un mire, ieşind.

Stih: Aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar drepţii să se veselească.

Mironosițele femei, foarte de dimineață, stând înaintea mormântului Dătătorului de viață, aflat-au înger pe piatră şezând şi acela grăind către dânsele aşa a zis: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Ce plângeţi pe cel nestricat ca şi cum ar fi întru stricăciune ? Ci mergând propovăduiți ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile, Paştile cele prea cinstite nouă ne-a răsărit, Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm; o Paştile ! Izbăvirea de întristare. Că astăzi din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: Propovăduiți apostolilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glasul al 5-lea*

Ziua învierii, să ne luminăm cu prăznuirea şi unul pe altul să îmbrăţişăm, să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru înviere! Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viață dăruindu-le.

Apoi: Hristos a înviat… de trei ori. Şi când cântăm acestea, sărutăm Sfânta Evanghelie şi crucile. Apoi Preotul: Înţelepciune… Şi noi zicem: Binecuvântează… Preotul: Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeul nostru… Şi noi: Întăreşte Dumnezeule pe prea înălţatul Domnul nostru şi sfânta credinţă a ortodocşilor creştini în vecii vecilor. Apoi: Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ţie. Şi Otpustul: Cel ce a înviat din morţi Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru… Şi celelalte. Şi iarăşi ridicând Crucea, zice: Hristos a înviat! de trei ori şi noi răspundem: Adevărat a înviat ! Şi celelalte.

Luni în Săptămâna luminată la Utrenie

Mai-nainte de început Eclesiarhul aprinde candelele şi făcliile, apoi toacă şi trage toate clopotele şi adunându-ne noi în Biserică, face Preotul metanie la cel mai mare şi merge în sfântul Altar şi luând cădelniţa, stă înaintea sfintei Mese numai cu Epitrahilul şi neîmbrăcat în odăjdii şi cădind zice: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă… apoi cântă Troparul: Hristos a înviat… de trei ori, cădeşte şi zice stihurile şi noi cântăm: Hristos a înviat... precum am arătat mai înainte în ziua de Paşti la Utrenie. Apoi Ecteniile şi după Vosglas începem Canonul Învierii: Ziua învierii… Şi celelalte.

Preotul după ce cădeşte Altarul, iese de cădeşte şi Biserica şi pe fraţi după rânduială; şi cântăm Canonul cu Irmosul pe 8. Şi la urmă Irmosul, cu Hristos a înviat… de trei ori. Aşa facem în toată săptămâna. După Cântarea a 3-a Ipacoi. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul şi îndată: Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Şi celelalte Cântări. Apoi Luminânda Paştilor, de trei ori.

La Laude

Toată suflarea… Şi cântăm aceste patru **Stihiri** ale învierii, glasul al 2-lea:

Toată suflarea şi toată făptura, pe Tine Te slăveşte, Doamne, că prin Cruce moartea ai stricat, ca să arăți popoarelor învierea Ta cea din morţi, ca un Iubitor de oameni. Să spună iudeii, în ce chip ostaşii străjuind au pierdut pe Împăratul şi pentru ce piatra n-a păzit pe Piatra vieţii? Sau pe cel îngropat să-L dea sau celui ce a înviat să se închine împreună cu noi zicând: Slavă mulţimii îndurărilor Tale, Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

Bucurați-vă, popoare şi vă veseliți, îngerul care a şezut pe piatra mormântului, acela bine ne-a vestit nouă zicând: Hristos a înviat din morţi, Mântuitorul lumii şi a umplut toate de bună mireasmă. Bucuraţi-vă, popoare şi vă veseliți.

Înger mai-nainte de zămislirea Ta, Doamne, bucură-te, celei pline de dar, a adus; înger încă şi la învierea Ta, piatra slăvitului Tău mormânt o a răsturnat; acela adică în locul întristării, semne de veselie a vestit; iar acesta în locul morții, pe Stăpânul dătătorul de viață ne-a propovăduit nouă. Pentru aceasta strigăm Ţie, Făcătorule de bine al tuturor, Doamne, slavă Ţie.

Apoi Stihirile Paştilor cu Stihurile lor, precum s-a scris la Utrenia Paştilor. Hristos a înviat… de trei ori, Ecteniile şi Otpustul. Această slujbă se face în toată săptămâna luminată.

Şi facem şi Litie afară din Mănăstire, măcar că aici ne-am obişnuit de facem Joi Litia şi la acea Litie cântăm Canonul Paştilor. După Cântarea a 6-a citim Apostolul şi Evanghelia cea de la aghiasmă. Apoi pe rând Ecteniile şi rugăciunea Sfinţirii apei.

La Liturghie: Antifoanele Paştilor, neschimbat, precum s-a arătat acolo. Apostolul: Din Faptele Apostolilor, Evanghelia de la Ioan. Chinonicul: Trupul lui Hristos…La masă se face mângâiere fraţilor.

Luni în săptămâna cea luminată (a doua zi de Paşti)

Prochimen, glasul al 8-lea: În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor.

Stih: Cerurile spun slava Iui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli (I, 12-17, 21-26)

12. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă.
13. Şi când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: Petru şi Ioan şi Iacov şi Andrei, Filip şi Toma, Bartolomeu şi Matei, Iacov al lui Alfeu şi Simon Zelotul şi Iuda al lui Iacov.
14. Toţi aceştia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus şi cu fraţii Lui.

15. Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraţilor (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis:
16. Bărbaţi fraţi, trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, a spus-o dinainte despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus.
17. Căci era numărat cu noi şi luase sorţul acestei slujiri.
---
21. Deci trebuie ca unul din aceşti bărbaţi, care s-au adunat cu noi în timpul cât a petrecut între noi Domnul Iisus,
22. Începând de la botezul lui Ioan, până în ziua în care S-a înălţat de la noi, să fie împreună cu noi martor al învierii Lui.
23. Şi au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis şi Iustus şi pe Matia.
24. Şi, rugându-se, au zis: Tu, Doamne, care cunoşti inimile tuturor, arată pe care din aceştia doi l-ai ales,
25. Ca să ia locul acestei slujiri şi al apostoliei din care Iuda a căzut, ca să meargă în locul lui.
26. Şi au tras la sorţi, şi sorţul a căzut pe Matia, şi s-a socotit împreună cu cei unsprezece apostoli.

Aliluia, glasul al 4-lea: Lăudaţi pe Domnul din ceruri, lăudaţi-L pe El întru cele înalte.

Evanghelia de la Ioan

Ioan: I, 18 - 28

18. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.
19. Şi aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis la El iudeii din Ierusalim, preoţi şi leviţi, ca să-l întrebe: Cine eşti tu?
20. Şi el a mărturisit şi n-a tăgăduit; şi a mărturisit: Nu sunt eu Hristosul.
21. Şi ei l-au întrebat: Dar cine eşti? Eşti Ilie? Zis-a el: Nu sunt. Eşti tu proorocul? Şi a răspuns: Nu.
22. Deci i-au zis: Cine eşti? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuţi?
23. El a zis: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: "Îndreptaţi calea Domnului", precum a zis Isaia, proorocul.
24. Şi trimişii erau dintre farisei.
25. Şi l-au întrebat şi i-au zis: De ce botezi deci, dacă tu nu eşti Hristosul, nici Ilie, nici proorocul?
26. Ioan le-a răspuns, zicând: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru Se află Acela pe care voi nu-L ştiţi,

27. Cel care vine după mine, care înainte de mine a fost şi Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei.
28. Acestea se petreceau în Betabara (Vitavara), dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

Marți în Săptămâna luminată

Luni în Săptămâna luminată la Vecernie, seara

După ce binecuvântează Preotul şi cântă: Hristos a înviat… şi după Ectenie, la Doamne strigat-am… punem Stihirile pe 6 şi cântăm **Stihirile** învierii, glasul al 3-lea:

Cu Crucea Ta, Hristoase Mântuitorule, puterea morţii s-a stricat şi înşelăciunea diavolului s-a pierdut; iar neamul omenesc, prin credinţă fiind mântuit, cântare Ţie totdeauna aduce.

Luminatu-s-au toate cu învierea Ta, Doamne, şi Raiul iarăşi s-a deschis şi toată zidirea lăudându-Te, cântare Ţie totdeauna aduce.

Slăvesc puterea Tatălui şi a Fiului şi laud stăpânirea Duhului Sfânt, Dumnezeirea cea nedespărţită şi nezidită, Treimea cea de o fiinţă care împărăţeşte în veacul veacului.

Alte **Stihiri** ale lui Anatolie, glasul acelaşi:

Cinstitei crucii Tale ne închinăm Hristoase şi învierea Ta o lăudăm şi o slăvim, că cu rana Ta noi toţi ne-am vindecat.

Lăudăm pe Mântuitorul, carele din Fecioară s-a întrupat, că pentru noi s-a răstignit şi a treia zi a înviat, dăruind nouă mare milă.

Celor din iad, pogorându-Se Hristos, a vestit: Îndrăzniţi, zicând, acum am biruit; Eu sunt învierea, Eu pe voi vă voi scoate, sfărâmând porţile morţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce stăm cu nevrednicie întru prea curată casa Ta, cântare de seară înălţăm, din-tru adâncuri strigând: Hristoase Dumnezeule cela ce ai luminat lumea cu învierea Ta cea de a treia zi, scoate pe poporul Tău din mâna vrăjmaşilor Tăi, iubitorule de oameni.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cum să nu ne mirăm de naşterea ta cea dumnezeiască bărbătească, cu totul cinstită! Că ispită de bărbat neluând, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai născut fără de tată pe Fiul cu trup, pe cel născut din Tatăl mai înainte de veci fără de mamă; care nici-cum n-a răbdat schimbare sau amestecare sau despărţire; ci a păzit întreagă osebi-rea amândurora firilor. Pentru aceasta, Maică Fecioară Stăpână, pe Acesta roagă-L să mântuiască sufletele celor ce cu dreaptă credinţă, de Dumnezeu Născătoare, te mărturisesc pe tine.

Vohodul cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul, glasul al 7-lea: Dumnezeul nostru în cer şi pe pământ toate câte a vrut a făcut.

Stih 1: Întru ieşirea lui Israil din Egipt, a casei lui Iacov din popor barbar, făcutu-s-a Iudeea sfinţirea lui.
Stih 2: Marea a văzut şi a fugit, Iordanul s-a întors înapoi.
Stih 3: Ce-ţi este ţie mare că ai fugit, şi ţie Iordane, că te-ai întors înapoi.

Şi Ectenia: Să zicem toţi…

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale. Bine eşti

cuvântat Stăpâne, înțelepțește-mă cu îndreptările Tale. Bine ești cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Să plinim rugăciunile noastre… După Vosglas.

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 3-lea: Hristoase, Cela ce cu patima Ta ai întunecat soarele și cu lumina învierii Tale ai luminat toate, primește cântarea noastră cea de seară, iubitorule de oameni.

Apoi Stihirile Paștilor, cu Stihurile lor. Hristos a înviat… de trei ori. Și Otpustul.

Aicea, o preote! Am socotit de cuviință să-ți dăm învățătura pentru Sfântul Agneț, cum trebuiește să se jertfească în sfânta și marea Joi și cum să-l sfărâmi Marți la Utrenie și să-l usuci și să-l păstrezi peste tot anul.

În sfânta și marea Joi, gătind prescuri bune, de grâu curat, cu aluat sărat, dospite și coapte frumos, seara la dumnezeiasca Liturghie a Sfântului și marelui Vasilie, să iei preote două prescuri și să începi Proscomidia după rânduială. Iar când vei scoate Sfântul Agneț cel dintâi și-l vei junghia și-l vei împunge, după aceea să scoți și al doilea care voiești să-l sfințești, spre păstrare în tot anul, zicând și peste acela toate ale Proscomidiei, ca și peste cel dintâi. Și să-l pui cu cel dintâi pe Sfântul Disc. Pune apoi vin în Sfântul Potir, cât va fi de ajuns pentru Sfânta Liturghie și puțină apă, zicând cele ce sunt rânduite și să le acoperi cu sfintele acoperăminte și să le cădești, zicând rugăciunea punerii înainte: Dumnezeule Dumnezeul nostru…

După aceea începând dumnezeiasca Liturghie, să o săvârșești după cum este rânduit; iar când vei vrea să sfințești Sfintele Agnețe cele scoase după Vohodul cel mare, să-ți pui gândul și cugetul pe amândouă, zicând: Fă pâinea aceasta… Așa să zici, iar să nu zici pâinile acestea și când vei face sfânta înălțare, amândouă să le înalți deodată, zicând: Sfintele sfinților ! Și să sfărâmi Sfântul Agneț care va fi scos mai întâi și să pui o parte în Sfântul Potir și să torni și apă caldă după obicei.

Iar Sfântul Agneț cel scos al doilea rând, luându-l cu mare băgare de seamă și cu multă pază, ca să nu cadă cumva dintr-însul nimic nicăieri, să-l adăpi în Sfântul Potir și să-l pui în cutie; și să te păzești, o preote, nu cumva să bagi prea mult din

sfântul sânge, ca să nu se umple peste seamă Sfântul Agneţ şi apoi să curgă sângele Domnului; că nu vei putea scăpa de păcat, ci vei fi ca cela ce nu bagă seamă de sfintele Taine. Ci numai atâta să bagi, cât se va uda Sfântul Agneţ pretutindenea.

Apoi, din sfânta şi marea zi Joi, aşa să păzeşti acest Sfânt Agneţ în cutie pe sfânta masă până Marți dimineaţa în săptămâna luminată, fiind păzit bine şi acoperit. Iar Marţi dimineaţa îmbrăcându-te, preote, în toate odăjdiile preoţeşti şi spălându-ţi mâinile, să iei cădelniţa cu tămâie şi stând înaintea sfintei Mese, să te pleci cu smerenie Sfintelor Taine şi să le cădeşti cruciş, înconjurând sfânta Masă. După aceea, dând cădelniţa, să întinzi Antimisul şi luând sfânta cutie cu dumnezeieştile Taine, să le pui pe marginea Antimisului şi descoperindu-l iarăşi să iei cădelniţa şi cădind şi făcând cuvenita închinăciune să dai cădelniţa şi să iei Sfântul Agneţ cu toată băgarea de seamă şi frica, şi să-l pui pe Sfântul Disc, care va fi stând pe Antimis şi gătit anume spre aceasta. Apoi zi cu glas: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă... şi celelalte. Şi aşa stând singur înaintea sfintei Mese să cânţi Hristos a înviat… de trei ori.

Şi să începi a sfărâma cu sfânta copie Sfântul Agneţ pe Disc, cu toată paza şi frica, în mici părticele. Iar cântăreţii să cânte Utrenia toată pe rând.

Deci, dacă vei sfărâma Sfântul Agneţ tot, să pui o cărămidă micşoară sau o lespejioară de piatră curată la marginea Antimisului, despre partea sa cea din dreapta şi deasupra lespejioarei să pui o oală nouă de lut cu cărbuni aprinşi şi închinându-te cu smerenie, să iei sfântul Disc cu dumnezeieştile Taine aşa sfărâmate şi să-l pui deasupra oalei celei cu cărbuni păzind foarte bine dumnezeieştile Taine şi întorcându-le cu sfânta Copie, ca să se usuce încet, iar să nu cumva să se prigorească. Iar dacă se va încălzi sfântul Disc bine, să-l iei, să-l pui pe Sfântul Antimis, ca nu cumva înfierbântându-se foarte să se prigorească dumnezeieştile Taine. Iar dacă se va răci puţin, iarăşi să-l pui deasupra oalei şi să faci de multe ori aşa, până ce se vor usca bine dumnezeieştile Taine.

Aceasta încă să ştii, preote! Că de vei fi aşa fără de grijă şi se va întâmpla de se vor prigori dumnezeieştile Taine, păcat de moarte vei face şi vei fi vinovat de a ţi se lua şi darul preoţiei, ca unui nebăgător de seamă de dumnezeieştile Taine.

Iar de ţi se va întâmpla uscând dumnezeieştile Taine să le prigoreşti, să nu cumva să îndrăz-neşti să le păstrezi peste an, o preote ! Ci numaidecât la Liturghia, care vei face după aceasta întâi, alt Agneţ să scoţi şi să-l sfinţeşti şi să-l usuci, cum te-am învăţat mai sus şi acesta să-l ţii, să fie peste an.

Iar dumnezeieştile Taine cele prigorite, dacă vei sfârşi Sfânta Liturghie, să le potriveşti la Sfântul Jertfelnic împreună cu cele din Sfântul Potir.

Bagă de seamă încă, ca a treia zi sau a patra zi să destupi cutia şi să vezi, nu cumva să mucezească sau să se strice Sfintele destinate pentru tot anul şi să fii ca un nebăgător de seamă de dumnezeieştile Taine; căci păcat de moarte vei face şi vei fi vinovat a ţi se lua şi darul preoţiei. Iar dacă se va întâmpla care cumva şi vor mucezi sau se vor strica dumnezeieştile Taine, nici într-un chip să nu îndrăzneşti a împărtăşi cu dânsele pe cineva, nici să aştepţi iar până la Joia mare, ci alt Agneţ să scoţi şi să-l sfinţeşti şi să-l usuci şi să-l păzeşti cum te învaţă mai sus şi cu acela să împărtăşeşti pe bolnavi şi pe cine va trebui.

Marți în Săptămâna luminată la Utrenie

Mai-nainte de început Eclesiarhul aprinde candelele şi făcliile, apoi toacă şi trage toate clopotele şi adunându-ne noi în Biserică, face preotul metanie la cel mai mare şi merge în sfântul Altar şi luând cădelniţa, stă înaintea sfintei Mese numai cu Epitrahilul şi neîmbrăcat în odăjdii şi cădind zice: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă… apoi cântă Troparul: Hristos a înviat… de trei ori, cădeşte şi zice stihurile.

Şi noi cântăm: Hristos a înviat... precum am arătat mai înainte în ziua de Paşti la Utrenie Apoi Ecteniile şi după Vosglas începem Canonul Învierii : Ziua învierii… Şi celelalte.

Preotul după ce cădeşte Altarul, iese de cădeşte şi Biserica şi pe fraţi după rânduială; şi cântăm Canonul cu Irmosul pe 8. Şi la urmă Irmosul, cu Hristos a înviat… de trei ori. Aşa facem în toată săptămâna. După Cântarea a 3-a Ipacoi. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul şi îndată: Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Şi celelalte Cântări. Apoi Luminânda Paştilor, de trei ori.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4. Şi cântăm Stihirile învierii, glasul al 3-lea:

Veniţi toate neamurile, cunoaşteţi puterea Tainei celei înfricoşate, că Hristos Mântuitorul nostru, cuvântul Cel ce era întru început, s-a răstignit pentru noi, şi de voie s-a îngropat şi a înviat din morţi, ca să mântuiască toate, Aceluia să ne închinăm.

Spus-au toate minunile străjerii Tăi, Doamne, ci adunarea deşertăciunii umplând de daruri dreapta lor, au socotit să ascundă Învierea Ta care lumea o slăveşte, miluieşte-ne pe noi.

De bucurie toate s-au umplut, luând dovedirea învierii, că Maria Magdalena la groapă a venit şi a aflat înger pe piatră şezând, cu veştmintele strălucind şi zicând: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Nu este aici, ci s-a sculat, precum a zis mai înainte, mergând în Galileia.

Întru lumina Ta, Stăpâne, vedem lumină, iubitorule de oameni, că ai înviat din morţi, mântuirea neamului omenesc dăruind, ca să Te prea slăvească toată făptura, pe Tine unul cel fără de păcat, miluieşte-ne pe noi.

Apoi Stihirile Paştilor cu Stihurile lor. Hristos a înviat… de trei ori. Ecteniile şi Otpustul.

La Liturghie

Antifoanele Paştilor; Apostolul: Din Faptele Apostolilor; Evanghelia de la Matei; Chinonicul: Trupul lui Hristos…

Marţi în săptămâna cea luminată (a treia zi de Paşti)

Prochimen, glasul al 3-lea: Măreşte sufletul meu pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu.

Stih: Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că iată de acum mă vor ferici toate neamurile.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli (II, 14-21)

14. Şi stând Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a vorbit: Bărbaţi iudei, şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută şi luaţi în urechi cuvintele mele;
15. Că aceştia nu sunt beţi, cum vi se pare vouă, căci este al treilea ceas din zi;
16. Ci aceasta este ce s-a spus prin proorocul Ioil:

17. "Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul şi fiii voştri şi fiicele voastre vor prooroci şi cei mai tineri ai voştri vor vedea vedenii şi bătrânii voştri vise vor visa.
18. Încă şi peste slugile Mele şi peste slujnicele Mele voi turna în acele zile, din Duhul Meu şi vor prooroci.
19. Şi minuni voi face sus în cer şi jos pe pământ semne: sânge, foc şi fumegare de fum.
20. Soarele se va schimba în întuneric şi luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare şi strălucită.
21. Şi tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui".

Aliluia, glasul al 3-lea: Scoală-Te, Doamne, întru odihna Ta, Tu şi chivotul sfinţirii Tale.

Stih: Juratu-S-a lui David adevărul, şi nu-l va lepăda.

Evanghelia de la Luca

Luca (XXIV. 12-35)

În vremea aceea,
12. Şi Petru, sculându-se, a alergat la mormânt şi, plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând. Şi a plecat, mirându-se în sine de ceea ce se întâmplase.
13. Şi iată, doi dintre ei mergeau în aceeaşi zi la un sat care era departe de Ierusalim, ca la şaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus.
14. Şi aceia vorbeau între ei despre toate întâmplările acestea.
15. Şi pe când vorbeau şi se întrebau între ei. Şi Iisus Însuşi, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei.
16. Dar ochii lor erau ţinuţi ca să nu-L cunoască.
17. Şi El a zis către ei: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbaţi unul cu altul în drumul vostru? Iar ei s-au oprit, cuprinşi de întristare.
18. Răspunzând, unul cu numele Cleopa a zis către El: Tu singur eşti străin în Ierusalim şi nu ştii cele ce s-au întâmplat în el în zilele acestea?
19. El le-a zis: Care? Iar ei I-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, care era prooroc puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor.
20. Cum L-au osândit la moarte şi L-au răstignit arhiereii şi mai-marii noştri;
21. Iar noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea.

22. Dar şi nişte femei de ale noastre ne-au spăimântat ducându-se dis de dimineaţă la mormânt,
23. Şi, negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu.
24. Iar unii dintre noi s-au dus la mormânt şi au găsit aşa precum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut.
25. Şi El a zis către ei: O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima ca să credeţi toate câte au spus proorocii!
26. Nu trebuia oare, ca Hristos să pătimească acestea şi să intre în slava Sa?
27. Şi începând de la Moise şi de la toţi proorocii, le-a tâlcuit lor, din toate Scripturile cele despre El.
28. Şi s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El se făcea că merge mai departe.
29. Dar ei Îl rugau stăruitor, zicând: Rămâi cu noi că este spre seară şi s-a plecat ziua. Şi a intrat să rămână cu ei.
30. Şi, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat şi, frângând, le-a dat lor.
31. Şi s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; şi El s-a făcut nevăzut de ei.
32. Şi au zis unul către altul: Oare, nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile?
33. Şi, în ceasul acela sculându-se, s-au întors la Ierusalim şi au găsit adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei ce erau împreună cu ei,
34. Care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul şi S-a arătat lui Simon.
35. Şi ei au istorisit cele petrecute pe cale şi cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii.

Miercuri în Săptămâna luminată

Marţi în Săptămâna luminată la Vecernie, seara

După obişnuitul început: Hristos a înviat… de trei ori, cu Stihurile. La Doamne strigat-am… punem Stihirile pe 6. Şi cântăm **Stihirile** învierii, glasul al 4-lea:

Crucii Tale celei făcătoare de viaţă, neîncetat închinându-ne, Hristoase Dumnezeule, învierea Ta cea de a treia zi slăvim, că printr-însa ai înnoit firea omenească cea stricată, atotputernice, şi suirea la ceruri ne-ai arătat nouă, ca un bun şi de oameni iubitor.

Oprirea lemnului neascultării o ai dezlegat, Mântuitorule, pe lemnul Crucii de voie pironindu-Te şi în iad pogorându-Te, Puternice, legăturile morţii ca un Dumnezeu le-ai rupt. Pentru aceasta ne închinăm învierii Tale celei din morţi, întru bucurie strigând: Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Porţile iadului le-ai sfărâmat, Doamne şi cu moartea Ta împărăţia morţii ai stricat şi neamul omenesc din stricăciune l-ai izbăvit, viaţă şi nestricăciune lumii dăruind şi mare milă.

Alte **Stihiri** ale lui Anatolie:

Veniţi să lăudăm, popoarelor, scularea Mântuitorului cea de a treia zi, prin care ne-am izbăvit din legăturile iadului cele nedezlegate şi nestricăciune şi viaţă toţi am luat, care strigăm: Cela ce Te-ai răstignit şi Te-ai îngropat şi ai înviat, mântuieşte-ne pe noi cu învierea Ta, unule iubitorule de oameni.

Îngerii şi oamenii, Mântuitorule, laudă scularea Ta cea de a treia zi, prin care s-au luminat marginile lumii şi din robia vrăjmaşului toți ne-am izbăvit, care strigăm: Făcătorule de viață, atotputernice Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi cu învierea Ta, unule iubitorule de oameni.

Porțile cele de aramă le-ai sfărâmat şi încuietorile le-ai zdrobit, Hristoase Dumnezeule şi neamul omenesc cel căzut l-ai înviat; pentru aceasta cu un glas strigăm: Cela ce ai înviat din morți, Doamne, slavă Ţie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, naşterea Ta cea din Tatăl, fără de ani este şi veşnică şi întruparea cea din Fecioară, neînţeleasă de oameni şi nespusă şi pogorârea la iad înfricoşată a fost diavolului şi îngerilor lui; că moartea călcând, a treia zi ai înviat, nestricăciune dăruind oamenilor şi mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Proorocul David care pentru tine este al lui Dumnezeu părinte, cu cântare pentru tine mai-nainte a viersuit către cel ce a făcut Ţie slavă: Stătut-a împărăteasa aproape de-a dreapta ta; că pe tine Maică pricinuitoare vieţii te-a arătat Dumnezeu, care fără tată din tine a se face om a binevoit, ca iarăşi să zidească chipul său cel stricat de patimi. Şi oaia cea rătăcită, prin munți pierdută, aflându-o pe umeri ridicându-o, la Tatăl să o ducă şi după voia sa cu Puterile cereşti să o împreuneze şi să mântuiască, Născătoare de Dumnezeu, lumea Hristos, cel ce are mare şi bogată milă.

Vohodul cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 8-lea: Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Dumnezeu şi a căutat spre mine.

Stih 1: În ziua necazului meu pe Domnul am căutat.
Stih 2: Lepădatu-s-a a se mângâia sufletul meu.
Stih 3: Dumnezeule, întru cel sfânt este calea Ta.

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 4-lea: Doamne, suindu-Te pe Cruce, blestemul nostru cel strămoşesc l-ai pierdut şi pogorându-Te în iad, pe legaţii cei din veac i-ai slobozit, nestricăciune dăruind neamului omenesc. Pentru aceasta cântând, slăvim scularea Ta cea făcătoare de viaţă şi mântuitoare.

Apoi stihirile Paştilor şi Otpustul.

Miercuri în Săptămâna luminată la Utrenie

Mai-nainte de început Eclesiarhul aprinde candelele şi făcliile, apoi toacă şi trage toate clopotele şi adunându-ne noi în Biserică, face preotul metanie la cel mai mare şi merge în sfântul Altar şi luând cădelniţa, stă înaintea sfintei Mese numai cu Epitrahilul şi neîmbrăcat în odăjdii şi cădind zice: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă… apoi cântă Troparul : Hristos a înviat… de trei ori, cădeşte şi zice stihurile.

Şi noi cântăm: Hristos a înviat... precum am arătat mai înainte în ziua de Paşti la Utrenie. Apoi Ecteniile şi după Vosglas începem Canonul Învierii: Ziua învierii… Şi celelalte.

Preotul după ce cădeşte Altarul, iese de cădeşte şi Biserica şi pe fraţi după rânduială; şi cântăm Canonul cu Irmosul pe 8. Şi la urmă Irmosul, cu Hristos a înviat… de trei ori. Aşa facem în toată săptămâna. După Cântarea a 3-a Ipacoi. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul şi îndată: Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Şi celelalte Cântări. Apoi Luminânda Paştilor, de trei ori.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4 şi cântăm Stihirile învierii, glasul al 4-lea:

Cela ce Crucea ai suferit şi moartea şi ai înviat din morţi, atotputernice Doamne, slăvim învierea Ta.

Cu Crucea Ta, Hristoase, din blestemul cel de demult ne-ai mântuit pe noi şi cu moartea Ta pe diavolul, care muncea firea noastră, l-ai surpat şi întru scularea Ta de bucurie toate le-ai umplut. Pentru aceasta strigăm Ţie: Cela ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie.

Cu Crucea Ta, Hristoase Mântuitorule, îndreptează-ne pe noi la adevărul Tău şi ne izbăveşte de cursele vrăjmaşului. Cela ce ai înviat din morţi, scoală-ne pe noi cei

căzuţi prin păcat, tinzând mâna Ta, Iubitorule de oameni Doamne, pentru rugăciunile Sfinţilor Tăi.

Din sânurile Părintelui Tău neosebindu-Te, unule născut Cuvântul lui Dumnezeu, ai venit pe pământ pentru iubirea de oameni, om făcându-Te fără schimbare; şi Crucea şi moartea ai răbdat cu trupul, Cela ce eşti fără patimă cu Dumnezeirea, şi înviind din morţi, nemurire ai dăruit neamului omenesc, ca un Atotputernic.

Apoi Stihirile Paştilor, cu Stihurile lor şi Otpustul.

La Liturghie

Antifoanele Paştilor. Prochimenul. Apostolul: Din Faptele Apostolilor. Evanghelia de la Ioan. Chinonicul: Trupul lui Hristos…

Miercuri în săptămâna cea luminată

Prochimen, glasul al 6-lea: Pomeni-voi numele Tău în tot neamul.

Stih: Ascultă, fiică, şi vezi şi pleacă urechea ta şi uită poporul tău şi casa Părintelui tău.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli: II, 22-38

În zilele acelea
22. Bărbaţi israeliţi, ascultaţi cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adeverit între voi de Dumnezeu, prin puteri, prin minuni şi prin semne pe care le-a făcut prin El Dumnezeu în mijlocul vostru, precum şi voi ştiţi,
23. Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rânduit şi după ştiinţa cea dinainte a lui Dumnezeu, voi L-aţi luat şi, pironindu-L, prin mâinile celor fără de lege, L-aţi omorât,
24. Pe care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii, întrucât nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea.
25. Căci David zice despre El: "Totdeauna am văzut pe Domnul înaintea mea, căci El este de-a dreapta mea, ca să nu mă clatin.
26. De aceea s-a bucurat inima mea şi s-a veselit limba mea; chiar şi trupul meu se va odihni întru nădejde.

27. Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune.
28. Făcutu-mi-ai cunoscute căile vieţii; cu înfăţişarea Ta mă vei umple de bucurie".
29. Bărbaţi fraţi, cuvine-se a vorbi cu îndrăznire către voi despre strămoşul David, că a murit şi s-a îngropat, iar mormântul lui este la noi, până în ziua aceasta.
30. Deci el, fiind prooroc şi ştiind că Dumnezeu i S-a jurat cu jurământ să aşeze pe tronu-i din rodul coapselor lui,
31. Mai înainte văzând, a vorbit despre învierea lui Hristos: că n-a fost lăsat în iad sufletul Lui şi nici trupul Lui n-a văzut putreziciunea.
32. Dumnezeu a înviat pe Acest Iisus, căruia noi toţi suntem martori.
33. Deci, înălţându-Se prin dreapta lui Dumnezeu şi primind de la Tatăl făgăduinţa Duhului Sfânt, L-a revărsat pe Acesta, cum vedeţi şi auziţi voi.
34. Căci David nu s-a suit la ceruri, dar el a zis: "Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea,
35. Până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale".
36. Cu siguranţă să ştie deci toată casa lui Israel că Dumnezeu, pe Acest Iisus pe care voi L-aţi răstignit, L-a făcut Domn şi Hristos.
37. Ei auzind acestea, au fost pătrunşi la inimă şi au zis către Petru şi ceilalţi apostoli: Bărbaţi fraţi, ce să facem?
38. Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt.

Aliluia, glasul al 6-lea: Măreşte sufletul meu pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu.

Evanghelia de la Ioan

Ioan: I, 35-51

În vremea aceea
35. A doua zi iarăşi stătea Ioan şi doi dintre ucenicii lui.
36. Şi privind pe Iisus, care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu!
37. Şi cei doi ucenici l-au auzit când a spus aceasta şi au mers după Iisus.
38. Iar Iisus, întorcându-Se şi văzându-i că merg după El, le-a zis: Ce căutaţi? Iar ei I-au zis: Rabi (care se tâlcuieşte: Învăţătorule), unde locuieşti?
39. El le-a zis: Veniţi şi veţi vedea. Au mers deci şi au văzut unde locuia; şi au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea.

40. Unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan şi veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru.
41. Acesta a găsit întâi pe Simon, fratele său, şi i-a zis: am găsit pe Mesia (care se tâlcuieşte: Hristos).
42. Şi l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: Tu eşti Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chifa (ce se tâlcuieşte: Petru).
43. A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi.
44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru.
45. Filip a găsit pe Natanael şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.
46. Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi.
47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug.
48. Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin.
49. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel.
50. Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.
51. Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului.

Joi în Săptămâna luminată

Miercuri în săptămâna luminată la Vecernie, seara

Seara după obişnuitul început, Hristos a înviat… de trei ori. La Doamne strigat-am… punem **Stihirile** pe 6 şi cântăm Stihirile învierii, glasul al 5-lea:

Prin cinstită Crucea ta, Hristoase, pe diavolul ai ruşinat şi prin învierea Ta boldul păcatului l-ai stricat şi ne-ai mântuit pe noi din porţile morţii, slăvindu-Te pe Tine unule născut.

Cela ce a dat înviere neamului omenesc, ca o oaie spre junghiere s-a adus, înfricoşa-tu-s-au de aceasta boierii iadului, şi s-au ridicat porţile cele de durere, că a intrat împăratul slavei, Hristos, zicând celor din legături: Ieşiţi! Şi celor din întuneric: descoperiţi-vă!

Mare minune! Ziditorul celor nevăzute pentru iubirea de oameni cu trupul pătimind, a înviat cel fără de moarte. Veniţi seminţiile neamurilor, Acestuia să ne închinăm, că, cu milostivirea Lui din rătăcire izbăvindu-ne, în trei Ipostasuri pe un Dumnezeu a lăuda ne-am învăţat.

Alte **Stihiri** ale lui Anatolie:

Închinăciune de seară, aducem Ţie, luminii celei neînserate, ceea ce la sfârşitul veacurilor, ca într-o oglindă prin trup ai strălucit lumii şi până la iad Te-ai pogorât şi întunericul cel de acolo ai stricat şi lumina învierii neamurilor ai arătat, dătătorule de lumină Doamne, slavă Ţie.

Pe începătorul mântuirii noastre, pe Hristos să-L lăudăm, că el din morţi înviind lumea din rătăcire s-a mântuit. Se bucură ceata îngerilor, fuge înşelăciunea dracilor, Adam cel ce a căzut s-a sculat, diavolul s-a surpat.

Cei de la strajă erau învăţaţi de cei fărădelege: Acoperiţi scularea lui Hristos şi luaţi arginţi şi ziceţi că: Noi dormind, din mormânt s-a furat mortul, Cine a văzut ? Cine a auzit ? Pe mort să-l fure vreodată, mai vârtos pe cel cu smirnă uns şi gol, pe cel ce şi-a lăsat în mormânt şi cele de îngropare ale sale ? Nu vă amăgiţi evreilor; învăţaţi-vă graiurile proorocilor şi cunoaşteţi, că însuşi este cu adevărat Mântuitorul lumii şi atotputernic.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, cela ce iadul ai prădat şi moartea ai călcat Mântuitorul nostru, cela ce ai luminat lumea cu cinstita Cruce, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

În Marea Roşie chipul Miresei celei neispitite de nuntă s-a scris oarecând. Acolo Moise despărţitor al apei, iar aici Gavriil slujitor al minunii. Atuncea adâncul l-a trecut pe jos neudat Israil, iar acum pe Hristos L-a născut fără sămânţă Fecioara. Marea după trecerea lui Israil a rămas neumblată, iar cea fără prihană după naşterea lui Emanoil a rămas nestricată. Cela ce eşti şi mai-nainte ai fost şi Te-ai arătat ca un om, Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Vohodul cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 7-lea: Auzi, Dumnezeule, rugăciunea mea şi nu trece cu vederea cererea mea.

Stih 1: Ia aminte spre mine şi mă ascultă.
Stih 2: Că a abătut asupra mea fărădelege şi întru mine a vrăjmăşit mie.
Stih 3: Eu către Dumnezeu am strigat şi Domnul m-a auzit pe mine.

Apoi Ecteniile: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule…

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Stăpâne, înţelepteşte-mă cu îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi Să plinim rugăciunile noastre…

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 5-lea: Pe Tine, Mântuitorul Hristos, cel ce Te-ai întrupat, şi de ceruri nu Te-ai despărţit, în glasuri de cântări Te slăvim, că Crucea şi moartea ai primit pentru neamul nostru, ca Domnul cel iubitor de oameni, prădând porţile iadului, a treia zi ai înviat, mântuind sufletele noastre.

Apoi Stihirile Paştilor cu Stihurile lor şi: Hristos a înviat… de 3 ori. Şi Otpustul.

Joi în Săptămâna luminată la Utrenie

Mai-nainte de început Eclesiarhul aprinde candelele şi făcliile, apoi toacă şi trage toate clopotele şi adunându-ne noi în Biserică, face preotul metanie la cel mai mare şi merge în sfântul Altar şi luând cădelniţa, stă înaintea sfintei Mese numai cu Epitrahilul şi neîmbrăcat în odăjdii şi cădind zice: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă… apoi cântă Troparul : Hristos a înviat… de trei ori, cădeşte şi zice stihurile.

Şi noi cântăm: Hristos a înviat... precum am arătat mai înainte în ziua de Paşti la Utrenie. Apoi Ecteniile şi după Vosglas începem Canonul Învierii: Ziua învierii… Şi celelalte.

Preotul după ce cădeşte Altarul, iese de cădeşte şi Biserica şi pe fraţi după rânduială; şi cântăm Canonul cu Irmosul pe 8. Şi la urmă Irmosul, cu Hristos a înviat… de trei ori. Aşa facem în toată săptămâna. După Cântarea a 3-a Ipacoi. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul şi îndată : Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Şi celelalte Cântări. Apoi Luminânda Paştilor, de trei ori.

La Laude

Punem **Stihirile** pe 4 şi cântăm Stihirile învierii, glasul al 5-lea:

Doamne, pecetluit fiind mormântul de cei fărădelege, ieşit-ai din mormânt, precum Te-ai născut din Născătoarea de Dumnezeu; n-au cunoscut cum Te-ai întrupat îngerii Tăi cei fără de trup, n-au simţit când ai înviat ostaşii cei ce Te-au străjuit. Că amândouă s-au pecetluit de către cei ce ispiteau şi s-au arătat minunile celor ce se închină cu credinţă Tainei. Pentru aceasta celor ce o lăudăm, dă-ne bucurie şi mare milă.

Doamne, încuietorile cele veşnice zdrobindu-le şi legăturile rupând, din mormânt ai înviat, lăsând cele de îngropare ale Tale, întru mărturia adevăratei îngropării Tale celei de trei zile. Şi ai mers mai-nainte în Galileea, Cela ce ai fost străjuit în peşteră. Mare este mila Ta, Mântuitorule cel necuprins, miluieşte-ne pe noi.

Doamne, femeile au alergat la mormânt, să Te vadă pe Tine, Hristoase, cela ce ai pătimit pentru noi şi venind au aflat înger şezând pe piatră de frică răsturnată fiind şi către dânsele a strigat grăind: A înviat Domnul; spuneţi ucenicilor că a înviat din morţi, Cel ce mântuieşte sufletele noastre.

Doamne precum ai ieşit din mormânt pecetluit, aşa ai intrat şi la ucenicii Tăi, uşile fiind încuiate, arătându-le lor patimile trupului, care le-ai primit Mântuitorule, îndelung răbdând. Ci, ca Cela ce eşti din sămânţa lui David, răni ai răbdat, iar ca un Fiu al lui Dumnezeu lumea ai izbăvit. Mare este mila Ta, Mântuitorule cel necuprins, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi.

Apoi Stihirile Paştilor, cu Stihurile lor, şi Hristos a înviat… de trei ori. Şi Otpustul.

La Liturghie

Antifoanele Paştilor; Apostolul: din Faptele Apostolilor. Evanghelia de la Ioan. Chinonicul: Trupul lui Hristos…

Joi în săptămâna cea luminată

Prochimen, glasul al 3-lea: Cântaţi Dumnezeului nostru, cântaţi; cântaţi împăratului nostru, cântaţi.

Stih: Popoare bateţi din palme, strigaţi lui Dumnezeu cu glas de bucurie.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli: II, 38-43

În zilele acelea,
38. Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt.
39. Căci vouă este dată făgăduinţa şi copiilor voştri şi tuturor celor de departe, pe oricâţi îi va chema Domnul Dumnezeul nostru.
40. Şi cu alte mai multe vorbe mărturisea şi-i îndemna, zicând: Mântuiţi-vă de acest neam viclean.
41. Deci cei ce au primit cuvântul lui s-au botezat şi în ziua aceea s-au adăugat ca la trei mii de suflete.
42. Şi stăruiau în învăţătura apostolilor şi în împărtăşire, în frângerea pâinii şi în rugăciuni.
43. Şi tot sufletul era cuprins de teamă, căci multe minuni şi semne se făceau în Ierusalim prin apostoli, şi mare frică îi stăpânea pe toţi.

Aliluia, glasul al 4-lea: Sporeşte şi împărăţeşte pentru adevăr.

Stih: Iubit-ai dreptatea şi ai urât fărădelegea.

Evanghelia de la Ioan

Ioan: III. 1-15

În vremea aceea
1. Şi era un om dintre farisei, care se numea Nicodim şi care era fruntaş al iudeilor.
2. Acesta a venit noaptea la Iisus şi I-a zis: Rabi, ştim că de la Dumnezeu ai venit învăţător; că nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.
3. Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva de sus, nu va putea să vadă împărăţia lui Dumnezeu.
4. Iar Nicodim a zis către El: Cum poate omul să se nască, fiind bătrân? Oare, poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale şi să se nască?
5. Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu.
6. Ce este născut din trup, trup este; şi ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ţi-am zis: Trebuie să vă naşteţi de sus.
8. Vântul suflă unde voieşte şi tu auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul.
9. A răspuns Nicodim şi i-a zis: Cum pot să fie acestea?
10. Iisus a răspuns şi i-a zis: Tu eşti învăţătorul lui Israel şi nu cunoşti acestea?
11. Adevărat, adevărat zic ţie, că noi ceea ce ştim vorbim şi ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiţi.
12. Dacă v-am spus cele pământeşti şi nu credeţi, cum veţi crede cele cereşti?
13. Şi nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, care este în cer.
14. Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului,
15. Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.

Vineri în Săptămâna luminată

Joi în Săptămâna luminată la Vecernie, seara

La Doamne strigat-am… punem Stihirile pe 10 şi cântăm Stihirile învierii din Octoih 6 şi ale Izvorului 4.

Stihirile învierii, glasul al 6-lea:

Biruință având Hristoase asupra iadului, pe Cruce Te-ai suit, ca pe cei ce şedeau întru întunericul morții să-i înviezi împreună cu Tine, carele eşti între morți slobod, Cela ce izvorăşti viață din lumina Ta, atotputernice Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Astăzi Hristos moartea călcând, precum a zis, a înviat şi bucurie lumii a dăruit, ca toți strigând această cântare, să zicem aşa: Izvorule al vieții, lumina cea neapropiată, atotputernice Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

De Tine, Doamne, cela ce eşti în toată zidirea, păcătoşii unde vom fugi ? În cer ? Însuți locuieşti. În iad? Ai călcat moartea. Întru adâncurile mării? Acolo este mâna Ta, Stăpâne. La Tine scăpăm, Ţie căzând ne rugăm: Cela ce ai înviat din morți, miluieşte-ne pe noi.

Alte **Stihiri** ale lui Anatolie:

Cu Crucea Ta, Hristoase, ne lăudăm şi învierea Ta o cântăm şi o slăvim, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Slavă puterii Tale, Doamne, că ai surpat pe cela ce avea stăpânirea morţii, înnoitu-ne-ai pe noi prin Crucea Ta, dăruindu-ne nouă viaţă şi nestricăciune.

Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm învierea Lui, că Crucea răbdând, cu moartea pe moarte a pierdut.

Şi **Stihirile** Izvorului celui de viaţă primitor, glasul al 6-lea:

Podobia: Toată nădejdea…

Lucruri minunate şi prea slăvite Stăpânul cerurilor a săvârşit din început întru tine, ceea ce eşti cu totul fără prihană; pentru că de sus a picat arătat, ca o ploaie, în pântecele tău, dumnezeiască Mireasă, izvor pe tine arătându-te; din care curge toată bunătatea şi îndestularea de tămăduiri. Izvorăsc şi faceri de bine, din destul, tuturor celor ce au nevoie de întărirea sufletelor şi de sănătatea trupului, prin apa darului. (de două ori)

Mană cerească şi dumnezeiesc izvor al Raiului, pe tine, prea bine te numesc, Fecioară. Că curgerea şi darul izvorului tău au străbătut în cele patru părţi ale pământului, acoperindu-l cu minunile cele mai presus de fire; făcându-se această apă totdeauna şi tuturor după cerere. Pentru aceasta bucurându-ne noi, creştinii, alergăm cu credinţă şi scoatem din ea totdeauna sfinţenie dulce curgătoare.

Curgere de tămăduiri izvorăşti totdeauna, Fecioară, celor ce aleargă cu credinţă la izvorul tău, dumnezeiască Mireasă, că în dar verşi bogate vindecări celor bolnavi: pe cei orbi, care aleargă la tine, îi faci să vadă luminat; pe mulţi şchiopi ai îndreptat şi pe slăbănogi ai întărit; şi pe cel mort l-ai înviat prin turnarea întreită a apei; şi ai vindecat patimile celor bolnavi de idropică şi de năduf.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

Cine va spune, o izvorule, puterile tale! Că fiind plin de minuni neîmpuţinate, faci multe şi mai presus de fire vindecări. O, darurile cele mari care le verşi tuturor! Că nu numai bolile cele cumplite, de la cei ce aleargă la tine cu dragoste, le goneşti, ci şi patimile sufleteşti le speli, curăţindu-le, ceea ce eşti cu totul fără prihană; dând peste toate şi mare mila ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda prea curată naşterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul unul născut, Acelaşi din tine, cea curată, a ieşit, negrăit întrupându-se; din fire Dumnezeu fiind şi cu firea om făcându-se pentru noi, nu în două feţe fiind despărţit, ci în două firi fără de amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată cu totul fericită, să se miluiască sufletele noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 7-lea: Iubi-Te-voi, Doamne, vârtutea mea, Domnul este întărirea mea şi scăparea mea şi izbăvitorul meu.

Stih 1: Dumnezeul meu, ajutorul meu şi voi nădăjdui spre Dânsul.
Stih 2: Lăudând, voi chema pe Domnul şi de vrăjmaşii mei mă voi mântui.
Stih 3: Auzit-a din Biserica Sa cea sfântă glasul meu.

[Apoi Ectenia: Să zicem toţi…]

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Stăpâne, înţelepteşte-mă cu îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

[Apoi: Să plinim rugăciunile noastre…]

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 6-lea: ***Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri şi pe noi pe pământ ne învredniceşte, cu inimă curată să Te slăvim.***

Apoi aceste **Stihiri** ale Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te, cămara…

Bucură-te, izvorule, cel de viață purtător; oceanule, cel înțelegător, care ca şi mările verşi minuni peste toată lumea, al doilea Siloame, care întreci curgerile Nilului cu vărsarea darului. Apă, care izvorăşti minunat ca dintr-o piatră şi care ai puterea Iordanului. Mană de mântuire, care te faci arătat bogată şi îndestulată spre trebuinţa celui ce cere; Maica lui Hristos, Fecioară, care verşi lumii mare milă.

Stih: Sfinţit-a lăcaşul Său Cel PreaÎnalt.

Cu cântări minunate să lăudăm credincioşii pe norul cel ceresc, care a plouat pe pământ picătura cea cerească, pe Hristos, dătătorul de viață, fără stricăciune. Pe apa cea dumnezeiască, cea vie, cea săltătoare şi izvorâtoare fără de moarte; pe mursa băuturii celei dumnezeieşti, care bându-se, niciodată nu se deşartă şi stinge setea care topeşte sufletele. Din care cei ce beau înțelepțește, varsă râuri dumnezeieşti dinlăuntrul minții, izvorând tuturor darul cel din destul.

Stih: Pornirile râului veselesc cetatea lui Dumnezeu.

Bucură-te, izvorul cel de viață primitor, care pururea izvorăşti daruri, fântâna tămăduirilor, care toată tăria bolilor o arăţi a fi slabă şi neputincioasă. Vederea orbilor şi dumnezeiasca curățire a celor leproşi, care izvorăşti toată tămăduirea de neputinţă tuturor celor ce aleargă cu credinţă la Biserica ta. Locul de tămăduire cel mare de obşte, fără de plată cu adevărat şi gata. Maica lui Hristos, Cuvântul, cel ce izvorăşte lumii mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 5-lea*

Să trâmbițăm prin cântări, o iubitorilor de praznic, să săltăm şi să dănțuim veselindu-ne în apele care de-a pururea izbucnesc, ale izvorului celui de viață aducător. Împăraţii şi domnii să se adune şi să scoată din destul darul izvorului, că pe împăraţi a mântuit şi pe cei ce zăceau în pat, cu atingerea i-a sculat. Păstorii şi alţii toți adunându-ne să scoatem apa cea de mântuire din norul cel aducător de ploaie. Cei bolnavi vindecarea, cei din primejdii scăparea, cei însetaţi răcoreala; cei orbi ochii, cei surzi buna auzire, cei ce rău pătimesc şi cei ce sunt în primejdii de moarte, aducătoarea de viață. Toţi pe ceea ce izvorăşte pretutindenea credincioşilor ape de mântuire, lăudându-o, aşa să strigăm: Ceea ce izvorăşti ape pururea vii din izvorul tău, curată Fecioară, nu înceta rugându-te totdeauna pentru robii tăi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul acelaşi*

Ziua învierii şi să ne luminăm cu prăznuirea şi unul pe altul să îmbrăţişăm, să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le.

Apoi: Hristos a înviat din morţi cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le. (de trei ori)

Şi Otpustul: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Vineri în Săptămâna luminată la Utrenie

După început, slujba se pune pe cum s-a arătat Luni la Utrenie. După Ectenii cântăm Canonul Învierii cu Irmosul pe 8 şi al Născătoarei de Dumnezeu pe 6.

Cântăm această slujbă, alcătuită de Nichifor Calist Xantopol, întru pomenirea Preasfintei Doamnei Stăpânei de Dumnezeu Născătoare, izvorului celui de viaţă primitor. Deşi n-am aflat această slujbă în tipicuri, s-a pus aici pentru dragostea Născătoarei de Dumnezeu.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

al lui Nichifor Calist Xantopol.

Cântarea 1-a

Irmos: Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare! Paştile Domnului, Paştile! Că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi cei ce cântăm cântare de biruinţă!

Cum izvorăşte mie, izvorule, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, dându-mi darul cuvântului, ca să laud izvorul tău care izvorăşte viaţă şi dar credincioşilor; că tu pe Cuvântul cel ipostatic l-ai izvorât nouă.

Casă de doctorie mai presus de fire se arată Biserica ta tuturor, curată Fecioară, că din moarte văzută, ridică arătat pe credincioşii cei ce aleargă la dânsa şi tuturor izvorăşte dulceaţă din destul.

Izvorăşti tu una din cer nouă daruri fără împuţinare cu adevărat, că pe cel orb l-ai făcut să vadă lumina prin tină nouă, strigând de sus mai presus de gând către Leon.

Ceea ce eşti lauda cea de obşte a tot neamului omenesc, prea cinstită, bucură-te Marie, bucură-te, că Făcătorul tuturor întru tine ca o picătură s-a pogorât arătat, arătându-te pe tine izvor nemuritor, dumnezeiască Mireasă.

Catavasia: Ziua învierii...

Cântarea a 3-a

Irmos: Veniţi să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din Izvorul nestricăciunii, din Hristos, cel ce a izvorât din mormânt, întru carele ne întărim.

Luminat şi sfânt lăcaş al Stăpânului tuturor te ştiu pe tine, Fecioară, şi izvor de nestricăciune, care izvorăşti apa, Hristos, din care ne adăpăm.

Cât de mare dar dai împăratului, Stăpână, izvorule, care a dezlegat prin apă firea pietrei cea înfricoşată, ce oprea cumplit curgerea udului.

Curge dar de prisosit din tine, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, izvorând din destul. Şi şchiopii sar prin tine, mulţimea celor leproşi se curăţeşte şi dracii se sugrumă.

Tuturor credincioşilor le dai vindecare: împăraţilor, domnilor, bogaţilor, săracilor şi celor supuşi; deobşte vărsându-le apa, Izvorule, tămăduire neamestecată din multe feluri le dăruieşti.

Condacul şi icosul Paştilor.

Apoi **Sedealna**, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe fântâna cea pururea curgătoare şi vieţuitoare, pe izvorul cel dumnezeiesc care izvorăşte curgeri, cu un glas să-l lăudăm, cei ce cerem dar; că în toate zilele izvorăşte tămăduiri ca şi cum curgerile râurilor, nenumărate vindecări. Pentru aceasta după datorie apropiindu-ne cu dragoste, să scoatem cu credinţă din izvorul ei, sănătate neîmpuţinată cu adevărat şi fără de moarte; care rourează prin credinţă inimile celor bine credincioşi, şi cu buzele să strigăm: Tu eşti mângâierea credincioşilor.

Cântarea a 4-a

Irmos: La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu grăitorul Avacum, să stea împreună cu noi şi să arate pe îngerul cel purtător de lumină, care a grăit luminat: astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca cel Atotputernic.

Mai mult decât nisipul cu adevărat şi decât picăturile ploilor sunt mulţimile minunilor izvorului tău, Fecioară, care neîncetat rourează din destul peste tot pământul şi pe tot cel ce este bolnav cumplit, degrab îl vindecă.

Peste sânul femeii cel cuprins de carchin, apă din izvorul tău s-a vărsat, Fecioară Stăpână, şi îndată prin vărsare au încetat durerile cele de moarte aducătoare şi carchinul drept a umbla s-a deprins.

Necuprins lucru este cu adevărat şi mai presus de fire cel ce s-a lucrat întru tine, Născătoare de Dumnezeu, că apa izvorului tău se face tămăduire bolilor celor cumplite şi de moarte aducătoare; care firea cu adevărat niciodată n-a văzut.

Totdeauna mă omoară pe mine vrăjmaşul cu asuprelile desfătărilor, Stăpână de Dumnezeu Născătoare, izvorule, nu mă trece cu vederea, grăbeşte ajutătoarea cea grabnică şi mă izbăveşte din cursul lui, ca să te laud de-a pururea pe tine cea mult lăudată.

Cântarea a 5-a

Irmos: Să mânecăm cu mânecare adâncă şi în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului, şi să vedem pe Hristos, Soarele dreptăţii, tuturor viaţă răsărind.

Vestindu-se, Fecioară, minunile izvorului tău, cu adevărat spăimântează gândul omenesc, că mai presus de fire sunt şi pe toţi credincioşii sfinţind.

Povesteşte lâna şi mana şi Siloamul şi piatra ceea ce a izvorât şi pridvorul lui Solomon, darul tău şi apele Iordanului şi puţul samarinencei.

Picăturile izvorului tău, prea curată Fecioară, şi pe mort a înviat, lucru mai presus de cuvânt şi de gând, că toate ale tale, prea curată, biruiesc cuvântul omenesc.

Vindecă patimile mele, Fecioară, ceea ce ai uscat izvorul curgerii sângelui şi frigul şi aprinderea înfocării şi boala ofticii, oprirea udului şi urdinarea pântecelui.

Cântarea a 6-a

Irmos: Pogorâtu-Te-ai întru cele mai de jos ale pământului, şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice, care ţineau pe cei legaţi, Hristoase, şi a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt.

Cuvintele Cuvântului te laudă pe tine, ca pe un izvor adevărat, Curată, că pe adâncul înţelepciunii mai presus de cuvânt l-ai născut, pe Cel ce a spânzurat în văzduh cele umede şi pământul pe ape.

Sprijinit-ai căderea scărilor, care îngrozeau cu zdrobire pe zugravii cei de acolo, o prea sfântă fântână, care ai mântuit pe norod de căderea casei de cutremur.

Pântece mai de mult neroditoare pentru sterpiciune ai dezlegat arătat cu curgerile izvorului tău, că şi naşteri le dai, ca ceea ce ai născut pe Stăpânul tuturor.

Nici cuvântul, nici mintea, nici limba, nu pot să laude naşterea ta, Curată, ci slăbeşte întru tine şi se defaimă judecata filozofică şi podoaba ritorilor.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Din cel nedeşertat, izvorând tu apele darului tău mai presus de cuvânt, dăruieşte-le mie, izvorule cel pururea curgător, dăruit de Dumnezeu cu daruri; căci ca ceea ce ai născut mai presus de gând pe Cuvântul, rogu-mă, rourează-mă cu darul tău, ca să strig ție: Bucură-te, ceea ce eşti apă de mântuire!

Icos: Preacurată de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ai născut fără stricăciune pe Cuvântul Tatălui cel mai-nainte de veci, lărgeşte gura mea, prea cinstită, îndemnându-mă spre lauda ta, ca să te slăvesc, strigând către izvorul tău acestea:

Bucură-te, fântâna bucuriei celei neîncetate;
Bucură-te, izvorule al frumuseţii celei negrăite;
Bucură-te, dezlegarea tuturor bolilor;
Bucură-te, înecarea tuturor patimilor;
Bucură-te, râule cel prea limpede, care faci sănătoşi pe cei credincioşi;
Bucură-te apa care dai darul celor bolnavi în multe feluri;
Bucură-te, curgerea înţelepciunii care curăţeşti necunoştinţele;
Bucură-te, amestecare care pică dumnezeiască dulceaţă a inimii;
Bucură-te, năstrapa manei, cea de viaţă purtătoare;
Bucură-te, baie şi mursă de Dumnezeu izvorâtă;
Bucură-te, ceea ce izvorăşti liniştea neputinţelor;
Bucură-te ceea ce stingi văpaia bolilor;
Bucură-te, ceea ce eşti apă de mântuire!

Sinaxar în Vinerea cea luminată întru care se face pomenirea izvorului celui de viaţă aducător al PreaSfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare

Stih: Mană, Siloam şi pridvor al lui Solomon prea minunat;
Fecioară, izvorul tău se arată, la tot cel ce se vindecă cu adevărat.

În Vinerea săptămânii celei luminate, prăznuim înnoirea Bisericii Preasfintei Stăpânei noastre şi Maicii lui Dumnezeu, care se numeşte izvor de viaţă dătător.

Încă facem pomenirea şi minunilor celor mari şi mai presus de fire ce s-au făcut întru acea Biserică de Maica lui Dumnezeu.

Această Biserică mai întâi o a ridicat marele împărat Leon, ce se numeşte şi Marchelie, în anul de la Naşterea lui Hristos patru sute cincizeci şi patru. Că acesta fiind om bun şi smerit şi pentru milostivirea ce avea mai-nainte până a nu se sui pe scaunul împărăţiei, umblând pe lângă acel loc, a aflat pe un om orb rătăcind. Şi luându-l pe el de mână, îl povăţuia. Şi ajungând el acolo aproape unde era izvorul acesta, s-a făcut sete orbului şi se ruga lui Leon, ca să-i stingă acea sete cu apă.

Acesta mergând înlăuntrul pădurii aceleia, care era plină de copaci deşi şi de alte saduri de mai multe feluri, căuta apă şi neaflând, s-a întors înapoi trist.

Şi întorcându-se a auzit glas de sus zicându-i: ***Nu trebuia, Leone, să te fi ostenit, căci apa este aproape.*** Deci, întorcându-se iarăşi să caute şi ostenindu-se mult şi neaflând, iarăşi s-a făcut glas ca şi întâi şi i-a zis lui: ***Împărate Leone, intră în partea cea mai dinlăuntru a acestei păduri dese, că vei afla un loc şi ia dintr-***

însul cu mâinile tale apă tulbure şi stinge setea orbului şi să ungi cu tină şi ochii lui cei întunecaţi şi îndată vei cunoaşte cine sunt eu, că de multă vreme locuiesc în locul acesta.

Deci Leon a făcut precum i-a poruncit lui glasul acela şi îndată a văzut orbul. Şi după proorocia Maicii lui Dumnezeu, peste puţină vreme a stătut Leon împărat. Şi a zidit acolo la acel izvor, el întâi, Biserică cu cheltuiala sa, precum se vede astăzi.

Şi deoarece se făceau prea multe minuni în toate zilele întru acea Biserică, după mulţi ani împăratul Iustinian cel mare, căzând în boala opririi udului, şi pătimind rău de acea boală, a dobândit acolo tămăduirea sa. Şi vrând să aducă mulţumire Maicii Cuvântului a zidit acea Biserică din nou şi a făcut-o mai mare şi mai frumoasă.

Dar şi aceasta dărâmându-se de multe cutremure, mai pe urmă împăratul Vasilie Machedon şi fiul său Leon înţeleptul, o a zidit şi o a dres iarăşi.

Pe vremea lor această fântână făcea şi mai multe minuni că bubele cele umflate şi opririle udului şi oftica şi alte boli nenumărate a vindecat; şi bubele cele roşii ce le zic carchin sau brâncă şi multe feluri de curgeri de sânge la împărătese şi la alte femei şi feluri de friguri de a treia zi şi de a patra zi şi alte bube cu puroi şi furnicei şi sterpiciuni a dezlegat.

Prin darul izvorului acestuia şi împăratul Constantin Porfirogenitul s-a născut din împărăteasa Zoi.

A înviat acest izvor şi pe un mort care era din Tesalia încă mergând acela la acel izvor, a murit pe cale şi când era să moară şi era să-i iasă sufletul, s-a rugat corăbierilor să-l ducă acolo la Biserica izvorului şi să toarne trei ciuturi de apă dintru acel izvor peste dânsul, când vor vrea să-l îngroape; şi a făcut corăbierii aşa şi după ce au turnat apa, a înviat mortul.

Iar după mulţi ani, când era să cadă acea Biserică mare, s-a arătat Născătoarea de Dumnezeu şi o a ţinut până ce s-a strecurat poporul de a ieşit afară.

Feluri de draci apa aceea a gonit de acolo şi pe mulţi legaţi din temniţă i-a dezlegat şi pe împăratul Leon cel înţelept de piatră l-a vindecat şi femeii lui, Teofana, nişte friguri foarte cumplite le-a stins; şi pe fratele său Ştefan, patriarhul l-a scăpat de oftică.

Şi lui Ioan, patriarhul Ierusalimului i-a vindecat auzul ce se stricase. Vindecat-a şi pe Tarasie Patriciul de nişte friguri foarte cumplite. Şi pe mama lui, Magistrisa şi pe feciorul lui Stilian l-a vindecat de oprirea udului şi pe oarecare femeie anume Stizina o a izbăvit de boala de pântece.

Şi împăratul Roman, care era din Lacapa, s-a vindecat de încuierea stomacului, tot cu acea apă; asemenea şi împărăteasa lui.

În Haldeea pe monahul Perperin şi pe ucenicul lui i-a vindecat Maica lui Dumnezeu prin chemare; asemenea şi pe monahul Matei şi Meletie care erau pârâţi la împăratul. Şi patricii şi protospătarii şi alţii nenumăraţi, a căror nume cine-i va mai putea spune!

Alătură-se încă şi vindecarea ce s-a făcut la un Ishiot şi la un Ştefan. Şi ce limbă va putea spune, câte minuni a făcut şi face acea apă până astăzi! Mai mult decât picăturile ploii şi decât stelele şi decât frunzele mulţime de minuni, care şi noi în vremile noastre am văzut; că, cangrene şi otrăvile cele aducătoare de moarte şi negi şi brânca şi leprele şi gubăviile, mai presus de fire le-a vindecat, şi alte umflături a vindecat şi durerile ochilor şi albeţele şi curgerile lacrimilor; încă şi boala de idropică a unui Ioan Varag, şi pe alt Varag l-a vindecat de nişte furnicei cumpliţi şi pe un Marcu ieromonahul de o umflătură ce se ivise în obraz şi pe o jupânească ce zăcuse cincisprezece ani o a sculat.

Între acestea şi pe un monah Macarie l-a vindecat de piatră; altele multe, pe care a le spune cu cuvântul nu este cu putinţă, care a făcut şi face şi niciodată nu încetează.

Pentru rugăciunile Maicii Tale, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi, Amin.

Apoi:

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a călcat. (de 3 ori)

Înviind Iisus din mormânt, precum mai înainte a zis, ne-a dăruit nouă viaţă veşnică şi mare milă. (de 3 ori)

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-se om, pătimeşte ca un muritor, şi prin patimă pe cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel ce Unul este binecuvântat Dumezeul părinţilor şi prea slăvit.

Luați cei bolnavi vindecări, că cea Preacurată varsă din dumnezeiasca fântână dulceața cea adevărată, pârâu al desfătării cu adevărat izvorând. Pentru aceasta să ne adăpăm cu credință din aceste curgeri îndestulate.

Minunile tale cele neauzite, Stăpână, fac să se minuneze toți credincioşii cei ce le aud, că pe cei muți şi surzi, ca şi cum ar fi bine grăitori îi face apa ta, şi pe cei ce pătimesc cumplit îi tămăduieşte şi vindecare le dăruieşte.

Scoți din cuptorul necazurilor rourând cu apele cele din izvorul tău cel minunat pe cei ce aleargă la tine, Preacurată, că de bubă rea se tămăduieşte omul şi de gubăvie; pe leproşi îi vindeci şi durerile cele arzătoare le-ai stins.

Tinerele şi fecioarele şi toți oamenii, cu credinţă din suflet, să o lăudăm luminat pe Stăpâna, că găuri de urcioare din ochi, uscăciuni şi funicei răi şi umflături şi pe unii slăbănogi a vindecat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Această numită şi sfântă zi, una a sâmbetelor, împărătească şi doamnă, al praznicilor praznic şi sărbătoare este a sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos întru toţi vecii.

Dumnezeiască şi cinstită apă izvorăşte izvorul tău, Fecioară că curgeri de idropică opreşte degrab cu chemarea dumnezeiescului dar. Pentru aceasta pe tine, izvorule, te cinstim întru toți vecii.

Toți să lăudăm înţelepţeşte apa cea cinstită şi de viaţă izvorâtoare, că pornirea cea de năduf pe loc o opreşte şi slobodă face suflarea; o minunile tale, de Dumnezeu Născătoare curată!

Ce gură va lăuda minunea naşterii tale, Prealăudată? Încă şi ce minte va putea să socotească şi cu cuvinte să slăvească izvorul semnelor tale? Nu este cu putinţă firii să laude pe cele ale tale.

Toată puterea morţii a pierit degrab, prin tine, o Împărătească şi Doamnă, că ai izvorât pe Împăratul, viaţa cea fără de moarte, pe Hristos, apa şi mana cea veşnică.

Cântarea a 9-a

Irmos: Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum şi te bucură Sioane; iar tu curată Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru Învierea Celui născut al tău.

Pe toate apele le covârşeşte, Fecioară curată, apa izvorului tău care dăruieşte arătat vindecare de boli cumplite şi sufletelor toată sănătatea, ca ceea ce varsă mai presus de fire.

Acest nou Siloam al izvorului tău îl vedem toţi, Fecioară, izbăvitor de tot felul de boli; că cel orb primeşte vederile şi toţi luăm pururea deplină sănătate pe lângă viață.

Cei ce căutaţi sănătate, alergaţi la izvor, că Doamna Fecioara petrece lângă apă. Saltă şi te veseleşte cum se cuvine, mulţimea credincioşilor, că iată vine în Biserică, spre îndestularea cererilor.

Înălţatu-s-a apa izvorului tău mai presus de ceruri şi adâncurile pământului le-a înconjurat cu curgerile; aceasta este hrana sufletului şi băutura credincioşilor, miere din piatră şi dare de mană.

Veseleşte-te, Fecioară, pe Împăratul mai presus de fire, izvorând dar pururea curgător din izvor, dând acestuia putere asupra vrăjmaşilor, biruinţă pururea, sănătate şi pace şi plinirea cererilor.

Luminânda praznicului: Cu trupul adormind ca un muritor, Împărate şi Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând şi moartea pierzându-o, Paştile nestricăciunii, lumii de mântuire.

Şi a izvorului.

Izvor eşti cu adevărat al apei celei vii, Stăpână, că speli bolile cele cumplite ale sufletelor şi ale trupurilor, numai cu atingerea ta, ceea ce ai izvorât pe Hristos, apa cea de mântuire.

La Laude

Toată suflarea…

Punem **stihirile** pe 8 şi cântăm 4 stihiri ale învierii din octoih, glasul al 6-lea:

Crucea Ta, Doamne, viaţă şi înviere norodului Tău este şi spre dânsa nădăjduindu-ne, pe Tine Dumnezeul nostru cel ce ai înviat Te lăudăm, miluieşte-ne pe noi.

Îngroparea Ta, Stăpâne, Raiul a deschis neamului omenesc şi din stricăciune izbăvindu-ne, pe Tine, Dumnezeul nostru, cel ce ai înviat, Te lăudăm, miluieşte-ne pe noi.

Cu Tatăl şi cu Duhul pe Hristos să-l lăudăm, pe cel ce a înviat din morţi şi către Dânsul să strigăm: Tu eşti viaţa noastră şi învierea, miluieşte-ne pe noi.

A treia zi ai înviat, Hristoase, din mormânt precum este scris şi împreună ai sculat pe strămoşul nostru. Pentru aceasta Te şi slăveşte neamul omenesc şi laudă învierea Ta.

Alte **stihiri** ale Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Apa izvorului de mântuire este tuturor celor neputincioşi, deci să ne apropiem cu credinţă şi să luăm dar.

Fântâna cea de viaţă izvorâtoare a izvorului celui fără de moarte, dăruieşte tuturor celor ce vin cu dragoste mulţime de vindecări, rămânând neîmpuţinată.

Întăreşte sufletele apa Fecioarei. Deci, cei ce suntem întru întinăciunile patimilor, să alergăm la ea şi să le spălăm în dumnezeiescul ei izvor.

Năstrapa cea sfinţită izvorăşte mana cea de prisosit, din prea curatul său pântece, adică pe Stăpânul. Deci, toţi să scoatem ce este nouă de trebuinţă.

Apoi stihirile Paştilor, ecteniile şi otpustul.

La Liturghie

Antifoanele Paştilor, Apostolul şi Evanghelia zilei şi ale Născătoarei de Dumnezeu, caută-le la 8 septembrie. Chinonicul praznicului.

Vineri în săptămâna cea luminată

Prochimen, glasul al 4-lea: Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate întru înţelepciune le-ai făcut.

Stih: Binecuvântează suflete al meu pe Domnul. Doamne, Dumnezeul meu măritu-Te-ai foarte.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli: III, 1-8

În zilele acelea,
1. Iar Petru şi Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea.
2. Şi era un bărbat olog din pântecele mamei sale, pe care-l aduceau şi-l puneau în fiecare zi la poarta templului, zisă Poarta frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în templu,
3. Care, văzând că Petru şi Ioan vor să intre în templu, le-a cerut milostenie.
4. Iar Petru, căutând spre el, împreună cu Ioan, a zis: Priveşte la noi;
5. Iar el se uita la ei cu luare-aminte, aşteptând să primească ceva de la ei.
6. Iar Petru a zis: Argint şi aur nu am; dar ce am, aceea îţi dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă!
7. Şi apucându-l de mâna dreaptă, l-a ridicat şi îndată gleznele şi tălpile picioarelor lui s-au întărit.
8. Şi sărind, a stat în picioare şi umbla, şi a intrat cu ei în templu, umblând şi sărind şi lăudând pe Dumnezeu.

Aliluia, glasul al 8-lea: Lăuda-vor cerurile minunile Tale, Doamne.

Evanghelia de la Ioan

Ioan: II. 13-22

12. După aceasta S-a coborât în Capernaum, El şi mama Sa şi fraţii şi ucenicii Săi, şi acolo n-a rămas decât puţine zile.
13. Şi erau aproape Paştile iudeilor, şi Iisus S-a urcat la Ierusalim.
14. Şi a găsit şezând în templu pe cei ce vindeau boi şi oi şi porumbei şi pe schimbătorii de bani.
15. Şi, făcându-Şi un bici din ştreanguri, i-a scos pe toţi afară din templu, şi oile şi boii, şi schimbătorilor le-a vărsat banii şi le-a răsturnat mesele.
16. Şi celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luaţi acestea de aici. Nu faceţi casa Tatălui Meu casă de negustorie.
17. Şi şi-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: "Râvna casei Tale mă mistuie".
18. Au răspuns deci iudeii şi I-au zis: Ce semn ne arăţi că faci acestea?
19. Iisus a răspuns şi le-a zis: Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica.
20. Şi au zis deci iudeii: În patruzeci şi şase de ani s-a zidit templul acesta! Şi Tu îl vei ridica în trei zile?
21. Iar El vorbea despre templul trupului Său.
22. Deci, când S-a sculat din morţi, ucenicii Lui şi-au adus aminte că aceasta o spusese şi au crezut Scripturii şi cuvântului pe care Îl spusese Iisus.

La masă se face mângâiere fraţilor şi după masă cântăm această **stihiră** a Născătoarei de Dumnezeu: Pe apa izvorului cea de viață izvorâtoare, pe mana ceea ce rourează roua nemuritoare, pe dumnezeiasca hrană şi băutura cea minunată, pe mierea cea din piatră, cu credinţă să o cinstim.

Sâmbăta în Săptămâna luminată

Vineri în Săptămâna luminată la Vecernie, seara

După Hristos a înviat… şi după ectenii, la Doamne strigat-am… punem **stihirile** pe 6 şi cântăm stihirile învierii, glasul al 8-lea:

Cântare de seară şi slujbă cuvântătoare, Ţie Hristoase aducem, că bine ai voit a ne milui pe noi prin Înviere.

Doamne, Doamne, nu ne lepăda pe noi de la faţa Ta; ci binevoieşte a ne milui pe noi prin înviere.

Bucură-te, Sioane sfinte, maica bisericilor, lăcaşul lui Dumnezeu, că tu ai luat întâi iertarea păcatelor prin înviere.

Alte **stihiri** ale lui Anatolie:

Cuvântul, Cel ce s-a născut din Dumnezeu Tatăl mai-nainte de veci, acelaşi şi în anii cei de apoi întrupându-se din cea neispitită de nuntă, de voie răstignire de moarte a răbdat şi pe omul cel omorât de demult, l-a mântuit prin învierea Sa.

Învierea Ta cea din morţi o slăvim, Hristoase, prin care ai slobozit neamul lui Adam din munca iadului şi ai dăruit lumii ca un Dumnezeu viaţă veşnică şi mare milă.

Slavă Ţie Hristoase Mântuitorule, Fiul lui Dumnezeu unul născut, Cel ce Te-ai răstignit pe Cruce şi ai înviat din mormânt a treia zi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Tine Te lăudăm, Doamne, pe Cel ce de voie pentru noi Cruce ai răbdat şi Ţie ne închinăm, atotputernice Mântuitorule, nu ne lepăda pe noi de la faţa Ta, ci ne auzi şi ne mântuieşte pe noi, prin învierea Ta, Iubitorule de oameni.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Împăratul cerurilor, pentru iubirea de oameni pe pământ s-a arătat şi cu oamenii a petrecut; că din Fecioară curată trup luând şi dintr-însa ieşind cu luarea un Fiu este îndoit în fire, dar nu în feţe. Pentru aceasta pe Acesta desăvârşit Dumnezeu şi om desăvârşit, cu adevărat propovăduindu-L, mărturisim pe Hristos Dumnezeul nostru, pe carele roagă-L Maică nenuntită să se miluiască sufletele noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimen, glasul al 8-lea: Dat-ai moştenire celor ce se tem de Tine, Doamne.

Stih 1: De la marginile pământului către Tine am strigat.
Stih 2: Acoperi-mă-voi întru acoperământul aripilor Tale.
Stih 3: Aşa voi cânta numelui Tău.

[Apoi Ectenia…]

Apoi citim: Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta, fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Stăpâne, înţelepteşte-mă cu îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac; lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie

slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi celelalte.

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 7-lea: Suitu-Te-ai pe Cruce Iisuse, cela ce Te-ai pogorât din cer, venit-ai la moarte viaţa cea fără de moarte, către cei dintru întuneric lumina cea adevărată, către cei căzuţi învierea tuturor; Cela ce eşti luminarea şi Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

După aceea stihirile Paştilor.

Hristos a înviat... de trei ori. Ectenia şi otpustul.

Sâmbăta în Săptămâna luminată la Utrenie

Mai-nainte de început Eclesiarhul aprinde candelele şi făcliile, apoi toacă şi trage toate clopotele şi adunându-ne noi în Biserică, face preotul metanie la cel mai mare şi merge în sfântul Altar şi luând cădelniţa, stă înaintea sfintei Mese numai cu Epitrahilul şi neîmbrăcat în odăjdii şi cădind zice: Slavă sfintei şi celei de o fiinţă… apoi cântă Troparul: Hristos a înviat… de trei ori, cădeşte şi zice stihurile şi noi cântăm: Hristos a înviat... precum am arătat mai înainte în ziua de Paşti la Utrenie apoi Ecteniile şi după Vosglas începem Canonul Învierii: Ziua învierii… Şi celelalte. Preotul după ce cădeşte Altarul, iese de cădeşte şi Biserica şi pe fraţi după rânduială; şi cântăm Canonul cu Irmosul pe 8. Şi la urmă Irmosul, cu Hristos a înviat… de trei ori. Aşa facem în toată săptămâna. După Cântarea a 3-a Ipacoi. După Cântarea a 6-a Condacul şi Icosul şi îndată: Învierea lui Hristos văzând… de trei ori. Înviind Iisus din mormânt… de trei ori. Şi celelalte Cântări. Apoi Luminânda Paştilor, de trei ori.

La Laude

Punem **stihirile** pe 4 şi cântăm stihirile învierii, glasul al 8-lea:

Doamne, de ai şi stătut înaintea divanului, de Pilat fiind judecat, dar nu Te-ai depărtat de pe scaun, cu Tatăl împreună şezând şi înviind din morţi, lumea ai liberat din robia celui străin, ca un îndurat şi de oameni iubitor.

Doamne, de Te-au şi pus iudeii ca pe un mort în mormânt, dar ca pe un împărat adormit, străjerii Te-au străjuit şi ca pe o vistierie a vieţii, cu pecete Te-au pecetluit; ci ai înviat şi ai dat nestricăciune sufletelor noastre.

Doamne, armă asupra diavolului Crucea Ta o ai dat nouă, că se îngrozesc şi se cutremură, nesuferind a căuta spre puterea ei. Că morţii i-a sculat şi moartea a surpat, pentru aceasta ne închinăm îngropării Tale şi învierii.

Îngerul Tău, Doamne care a propovăduit învierea Ta, pe străjeri adică i-a înfricoşat, iar femeilor a strigat zicând: Ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi? Înviat-a, Dumnezeu fiind şi lumii viață a dăruit.

Apoi stihirile Paştilor cu stihurile lor. Hristos a înviat… de trei ori.

[Ecteniile şi otpustul.]

La Liturghie

Antifoanele Paştilor, prohimenul şi Apostolul: Din Faptele Apostolilor. Evanghelia de la Ioan. Chinonicul: Trupul lui Hristos…

Sâmbătă în săptămâna cea luminată

Prochimen, glasul al 3-lea: Domnul este luminarea mea şi Mântuitorul meu.

Stih: Domnul este apărătorul vieţii mele, de cine mă voi înfricoşa.

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, citire:

Faptele Sfinţilor Apostoli: III, 11-16

În zilele acelea, fiindcă ologul cel vindecat
11. Şi ţinându-se el de Petru şi de Ioan, tot poporul, uimit, alerga la ei, în pridvorul numit al lui Solomon.
12. Iar Petru, văzând aceasta, a răspuns către popor: Bărbaţi israeliţi, de ce vă miraţi de acest lucru sau de ce staţi cu ochii aţintiţi la noi, ca şi cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble?
13. Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri a slăvit pe Fiul Său Iisus, pe care voi L-aţi predat şi L-aţi tăgăduit în faţa lui Pilat, care găsise cu cale să-L elibereze.

14. Dar voi v-aţi lepădat de Cel sfânt şi drept şi aţi cerut să vă dăruiască un bărbat ucigaş.
15. Iar pe Începătorul vieţii L-aţi omorât, pe care însă Dumnezeu L-a înviat din morţi şi ai cărui martori suntem noi.
16. Şi prin credinţa în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeţi şi îl cunoaşteţi, l-a întărit numele lui Iisus şi credinţa cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului, înaintea voastră, a tuturor.

Aliluia, glasul al 5-lea: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat.

Stih: Că a întărit lumea, care nu se va clinti.

Evanghelia de la Ioan

Ioan: III, 22-33

În vremea aceea
22. După acestea a venit Iisus şi ucenicii Lui în pământul Iudeii şi stătea acolo şi boteza.
23. Şi boteza şi Ioan în Enom, aproape de Salim, că erau acolo ape multe şi veneau şi se botezau.
24. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare.
25. Şi s-a iscat o neînţelegere între ucenicii lui Ioan şi un iudeu, asupra curăţirii.
26. Şi au venit la Ioan şi i-au zis: Rabi, Acela care era cu tine, dincolo de Iordan, şi despre care tu ai mărturisit, iată El botează şi toţi se duc la El.
27. Ioan a răspuns şi a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer.
28. Voi înşivă îmi sunteţi martori că am zis: Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea Lui.
29. Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă şi ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit.
30. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez.
31. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pământ pământesc este şi de pe pământ grăieşte. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor.
32. Şi ce a văzut şi a auzit, aceea mărturiseşte, dar mărturia Lui nu o primeşte nimeni.
33. Cel ce a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.

La masă, după ce şed fraţii după obicei, siaconul aduce sfântul Artos, cel ce s-a ridicat în toată săptămâna şi-l dă Preotului şi frângându-l, îl împarte fraţilor mai

înainte de obişnuita mâncare şi întâi zice: Hristos a înviat… de trei ori. Apoi binecuvântând masa şi şezând, mănâncă întâi Artosul; şi sculându-se de la masă cântă: Hristos a înviat… de trei ori şi celelalte după obicei şi Otpustul.

Cade-se a şti: Că după această zi citim ceasurile după obicei. Începând: Hristos a înviat… de trei ori. Aşa, în seara aceasta a Sâmbetei celei luminate se citeşte ceasul al 9-lea, la care zicem Troparul: Dintru înălţime Te-ai pogorât… Şi Condacul: De Te-ai şi pogorât în mormânt…

Cade-se a şti:

Că de se va întâmpla Sfântul mucenic Gheorghe în Duminica Tomei, în Sâmbăta săptămânii celei luminate seara la Vecernia cea mică, la Doamne strigat-am… punem stihirile praznicului pe 4. Slavă… a Sfântului, Şi acum… a praznicului. La Stihovnă Stihirile Sfântului, ale Stihovnei de la Vecernia cea mare, Slavă… a Sfântului, Şi acum… a praznicului. Troparul Sfântului. Slavă… Şi acum… a praznicului. Ectenia mică şi Otpustul.

La Vecernia cea mare. După obişnuita Catismă, La Doamne strigat-am… stihirile praznicului pe 6 şi ale Sfântului pe 4. Slavă… a Sfântului, Şi acum… a praznicului. Vohod, citirele Sfântului. La Litie: Stihirile praznicului şi ale Sfântului, Slavă… a sfântului Şi acum… a Praznicului. La Stihovnă. Stihirile praznicului. Slavă… a Sfântului, Şi acum… a praznicului. La binecuvântarea pâinilor: Troparul praznicului de 2 ori şi al Sfântului odată.

La Utrenie: La Dumnezeu este Domnul… Troparul praznicului, de 2 ori, Slavă… a Sfântului, Şi acum… iar a praznicului. După catisme, sedelnele praznicului. După polieleu, sedelnele toate ale Sfântului, Slavă… Şi acum… a praznicului şi antifoanele, Evanghelia praznicului şi Învierea lui Hristos… de trei ori. Psalmul 50 şi stihira praznicului, canonul praznicului, cu irmosul pe 8, şi al Sfântului pe 6. Catavasia: Ziua învierii… după Cântarea 3-a, condacul şi icosul şi sedelnele Sfântului şi a praznicului, după Cântarea a 6-a, condacul şi icosul praznicului; la Cântarea a 9-a, Ceea ce eşti mai cinstită… nu cântăm. Apoi Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru…, Luminânda praznicului şi a Sfântului şi iar a praznicului. La laude stihirile praznicului 3 şi ale Sfântului 3. Slavă… a praznicului. Şi acum… Prea binecuvântată eşti… Slavoslovia cea mare şi stihira Evangheliei. La liturghie, fericirile praznicului, Cântarea a 3-a şi ale Sfântului, Cântarea a 6-a. Apostolul şi Evanghelia, întâi ale praznicului, apoi ale Sfântului. Chinonicul praznicului şi al Sfântului.

Predici şi editoriale

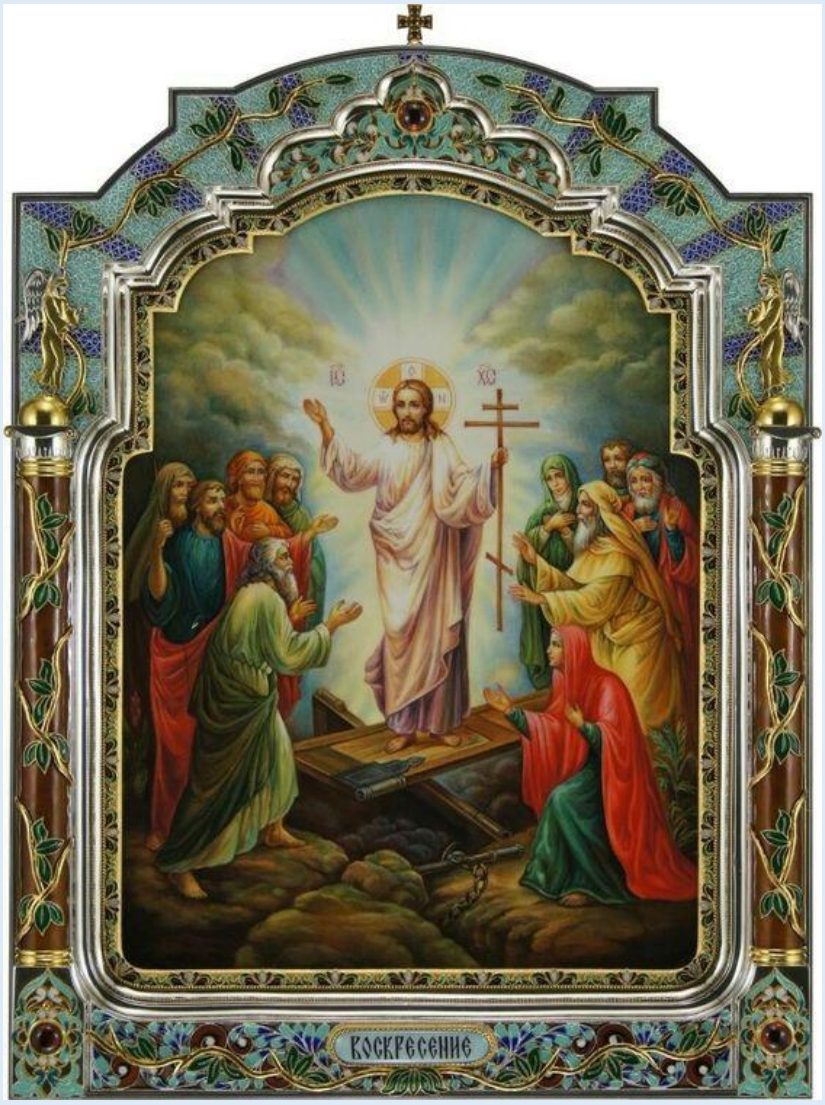

Săptămâna luminată în viaţa creştinilor ortodocşi

Începutul cu Dumnezeu cel sfânt al Penticostarului care cuprinde în sine toate slujbele ce se cuvin şi se începe din sfânta şi marea duminică a Paştilor dimineaţa şi se sfârşeşte la duminica tuturor Sfinţilor.

***

Săptămâna care urmează imediat după praznicul Sfintelor Paşti este cunoscută în rânduiala noastră bisericească drept Săptămâna luminată. Ea se numeşte aşa pentru că în vechime, la praznicul Învierii, catehumenii, care îmbrăţişaseră noua învă-

ţătură creştină şi care se pregătiseră în mod deosebit în vremea Postului mare, primeau Taina Sfântului Botez.

În săptămâna care urma acestei duminici, ei păstrau hainele luminate pe care le primiseră după Botez, dezbrăcându-le abia în Duminica Tomii, adică în prima duminică după Sfintele Paşti. În această săptămână ei veneau în fiecare zi la Biserică, participând la Sfânta Liturghie şi împărtăşindu-se cu Trupul şi Sângele Mântuitorului Hristos. Pentru că primiseră Botezul, ei se numeau „luminaţi", iar săptămâna aceasta era socotită pentru ei „Săptămâna cea luminată". Prin extindere, săptămâna de după Sfintele Paşti a început să fie socotită de întreaga lume creştină ca fiind Săptămâna luminată, pentru că toţi creştinii, nu numai cei nou-botezaţi, sunt în această perioadă învăluiţi de bucuria şi lumina sfântă a Învierii Domnului, care luminează sufletele lor.

Săptămâna luminată în rânduiala ei liturgică este marcată de slujba Utreniei Învierii şi cea a Sfintei Liturghii pascale, care se săvârşesc aproape neschimbat în toate zilele săptămânii. Aşadar, în fiecare zi se săvârşeşte, cu mici modificări, rânduiala slujbei Învierii din noaptea Sfintelor Paşti la Utrenie, iar Sfânta Liturghie are acelaşi caracter pascal. Excepţie de la această rânduială face doar vinerea acestei săptămâni, care în rânduiala ei este închinată Izvorului Tămăduirii, adică unui izvor minunat de la Constantinopol, prin apa căruia Maica Domnului a lucrat multe vindecări.

De asemenea, tot ca o particularitate liturgică a acestei săptămâni, slujba Sfinţirii celei mici a apei, adică a Aghesmei mici, se săvârşeşte împreună cu Canonul Sfintelor Paşti. Această rânduială vine să ne conştientizeze asupra faptului că apa sfinţită, plină de harul Duhului Sfânt, trebuie neapărat pusă în legătură cu izvorul harului, care este Hristos cel Înviat. Iar acum harul izvorăşte din mormântul Său cel plin de lumină.

La fel, slujba înmormântării, indiferent pentru cine ar fi săvârşită (preot, călugăr sau credincios), în această săptămână este înlocuită de slujba Învierii. Cântăm la mort „Hristos a Înviat". Iar preotul îmbracă veşminte albe. Aceasta pentru că, de la Învierea lui Hristos, moartea pentru creştin înseamnă început al noii vieţi cu El, în Împărăţia Sa. De aceea, noi la slujba înmormântării prăznuim, încărcaţi de bucuria nădejdii, trecerea de la viaţa aceasta trecătoare la viaţa veşnică. Prăznuim moartea ca eveniment al vieţii în forma sa autentică: viaţa cu Hristos în Împărăţie. Iată în ce mod Învierea transfigurează întregul nostru mod de existenţă.

O altă particularitate liturgică a acestei săptămâni o reprezintă zilele de miercuri şi vineri, care sunt însemnate în calendar cu „harţi”. Această însemnare are în vedere faptul că în aceste zile se dezleagă la toate mâncărurile de dulce, pentru bucuria Sfintei Învieri, această bucurie manifestându-se şi în ceea ce priveşte hrana materială.

În concluzie, „Paştile sunt un dar, dar şi o propunere”, pentru viaţa noastră (C. Andronikof, „La cycle pascal”). Pentru creştini, Paştile au semnificaţia propriei învieri, după cum afirmă textul liturgic de la slujba Sfintei Învieri: „Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu; răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, Însuţi împreună mă proslăveşte, Mântuitorule, întru Împărăţia Ta.” (Penticostarul)

Ieromonah Serafim Pătrunjel - Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată, culmea spiritualităţii ortodoxe

"Învierea Ta Hristoase, îngerii o laudă în ceruri şi pe noi pe pământ ne învredniceşte, cu inimă curată să Te mărim".

Învierea Domnului (Anastasis tou Hristou, Ressurrectio Domini) reprezintă centrul de gravitaţie şi axa lumii. Ea este baza pe care se sprijină întregul edificiu al religiei creştine, fundamentul credinţei, al spiritualităţii noastre.

Cuvântul "Paşti", "Pasca", este de proveniență ebraică, însemnând trecere. La Paşti, evreii îşi aminteau cu sărbătorire de trecerea prin Marea Roşie spre libertatea din pământul făgăduinţei (Canaan). ***Noi creştinii, serbăm Paştile în amintirea răscumpărării neamului omenesc, prin Patimile, Moartea şi Învierea lui Hristos, a Mielului nevinovat şi preacurat, care a luat păcatele lumii, în amintirea mântuirii noastre din robia diavolului şi a păcatului.***

Paştile sunt cea mai veche sărbătoare creştină. Ele au început a fi serbate imediat după Învierea lui Hristos, fiind prăznuite de Apostoli, care au îndemnat pe credincioşi să le serbeze şi ei. "***Drept aceea, să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci cu azimile curăţiei şi ale adevărului***" (I Corinteni, 5, 8), spunea Sfântul Apostol Pavel, adresându-se creştinilor din Corint. Praznicul Învierii întrece cu strălucirea solemnităţii serviciului său toate celelalte sărbători ale anului.

Penticostarul începe cu rânduiala de slujbă pentru ziua de Paşti, cu Utrenia Paştilor, care e aceeaşi pentru fiecare zi a săptămânii luminate. Singura deosebire la Utrenia din Săptămâna luminată este că pentru fiecare zi doar laudele (hvalitele) sunt deosebite, restul fiind la fel.

Utreniei din ziua de Paşti îi premerge o mică slujbă de Înviere care începe cu ocolirea bisericii şi se face în totalitate în afara locaşului de cult. Această slujbă premergătoare se face numai în ziua de Paşti.

Cea de-a doua rânduială de slujbă din Penticostar, în Săptămâna luminată, şi de altfel pentru tot restul Penticostarului este rânduiala Vecerniei. În săptămâna luminată, Vecernia se deosebeşte de la o zi la alta prin stihirile de la "Doamne strigat-am", care sunt cele de sâmbătă seara de la cele opt glasuri, cu excepţia glasului al şaptelea, pentru fiecare zi fiind rânduite stihirile unui glas, începând cu glasul al doilea, care e la Vecernia din ziua de Paşti şi la laudele de luni din Săptămâna luminată.

Textele din Penticostar rânduite în vederea sfintelor slujbe de Paşti şi din toată Săptămâna luminată şi sfintele slujbe realizate pe baza acestor texte sunt izbucniri şi revărsări de bucurie, sunt bucuria în acţiune.

La Paşti şi în vremea Săptămânii luminate, la Utrenie, Sfânta noastră Biserică nu are nimic altceva de spus decât bucuria izvorâtă din mormântul dătător de viaţă al Mântuitorului celui ce a înviat.

Bucuria aceasta o vestesc şi o trăiesc credincioşii şi la slujbele înmormântării, când se întâmplă ca o astfel de slujbă să se facă la Paşti şi în Săptămâna Paştilor, căci în această săptămână de se va întâmpla să se facă slujbă de înmormântare, în loc de oricare din cele patru slujbe de înmormântare - a mirenilor, a preoţilor şi a diaconilor de mir, a pruncilor, sau a călugărilor - se face slujba înmormântării din Săptămâna luminată, care nu este altceva decât Utrenia din ziua de Paşti.

Tot Utrenia din ziua de Paşti e şi cadrul slujbei de sfinţire a apei, când această slujbă se face în Săptămâna luminată.

De observat că la Paşti şi în toată Săptămâna luminată, în cuprinsul slujbelor nu se pomenesc păcatele, nici nu se fac cereri de iertare, nici nu se citesc psalmi.

Totul e o prăznuire în care apar doar două cereri, amândouă privind o şi mai mare angajare în trăirea celor ce ţin de sărbătorire. Astfel, când se înconjoară biserica

înainte de începutul Utreniei din ziua de Paşti se cântă, repetându-se stăruitor următoarele cuvinte în care e cuprinsă şi o cerere. ***"Învierea Ta Hristoase Dumnezeule, îngerii o laudă în ceruri, şi pe noi, pe pământ, învredniceşte-ne, cu inimă curată să Te mărim".***

A doua cerere din cuprinsul Utreniei de Paşti priveşte Paştile din veşnicie şi trăirea pascală cea mai presus de lume, căci zicem: ***"O Paştile cele mari şi preasfinţite Hristoase! O, Înţelepciunea şi Cuvântul lui Dumnezeu şi Puterea! Dă-ne nouă să ne împărtăşim cu Tine mai adevărat, în ziua cea neînserată a împărăţiei Tale".***

Amândouă aceste cereri privesc progresul în trăirea evenimentelor de la Paşti, ele fiind legate de sărbătoarea Sfintei Învieri.

1. Cuvinte de la Paşti despre Paşti

Dintre toate sărbătorile din anul bisericesc, în Ortodoxie, Paştile sunt singura sărbătoare la care se fac afirmaţii despre sărbătoarea însăşi. Numai la Paşti, în timpul slujbei, sunt cuvinte despre Paşti. Numai la Paşti sunt exclamaţii despre Paşti, care se intercalează în atmosfera de bucurie specifică Paştilor. Astfel una din cântările de la slujba de Paşti se ocupă în chip deosebit de Paşti, căci glăsuieşte: ***"Paştile cele sfinţite, Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele cinstite, Paştile Hristos Izbăvitorul, Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă porţile Raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii, astăzi nouă s-au arătat".***

Într-o altă stihiră din aceeaşi serie, se adaugă în acelaşi sens: ***"Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile; Paştile cele preacinstite nouă ne-au răsărit; Paştile cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm; O Paştile, izbăvire de întristare!"***

Ne sunt cunoscute apoi şi afirmaţii ca acestea: "Paştile lui Dumnezeu cele mântuitoare", "Paştile cele veşnice", "Paştile cele curăţitoare".

Şirul acestor cuvinte de la Paşti despre Paşti începe cu exclamarea: ***"Paştile Domnului, Paştile"!*** şi cu lămurirea: ***"Că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-I cântăm cântare de biruinţă".***

2. Ce sărbătorim la Paşti?

Ştim că Paştile sunt mari şi sfinte şi sfinţite şi prea cinstite şi mântuitoare şi veşnice, şi e firesc să ne întrebăm: ***Ce se prăznuieşte în ziua de Paşti sau la sărbătoarea Paştilor, ce trebuie să înţelegem prin cuvântul Paşti?*** Un răspuns lămurit la această întrebare ni-l dă **Sinaxarul din ziua de Paşti**, unde citim: ***"În Sfânta şi Marea Duminică a Paştilor prăznuim Învierea cea dătătoare de viaţă a Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.***

Numim sărbătoarea de azi Paşti după cuvântul care în vechiul grai evreiesc însemnează trecere; fiindcă aceasta este ziua în care Dumnezeu a adus lumea dintru nefiinţă întru fiinţă.

Intru această zi smulgând Dumnezeu pe poporul Israelitean din mâna Faraonului, l-a trecut prin Marea Roşie şi tot în această zi, S-a pogorât din ceruri şi S-a sălăşluit în pântecele Fecioarei. Iar acum, smulgând tot neamul omenesc din fundul iadului, l-a suit la cer şi l-a adus iarăşi la vechea vrednicie a nemuririi...

Drept aceea, bucurându-ne peste fire, prăznuim cu strălucire, Învierea, închipuind bucuria cu care s-a îmbogăţit firea noastră prin îndurarea milostivirilor lui Dumnezeu".

La slujba de Paşti în care e cuprins şi Sinaxarul pomenit, cu privire la prăznuirea de Paşti se spun următoarele: ***"Prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi veşnice".*** Aceasta ştiind-o, nu rămânem numai la prăznuirea propriu zisă, ci adăugăm la ea şi lauda din partea noastră, adusă Pricinuitorului: ***"...Şi săltând lăudăm pe Pricinuitorul, pe Unul cel binecuvântat, Dumnezeul părinţilor şi preaslăvit".***

Omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi veşnice a realizat-o Mântuitorul prin Învierea Sa din morţi. O mărturisim şi aceasta tot la slujba de Paşti, când vorbind cu Domnul cel ce a înviat, zicem: ***"Pogorâtu-Te-ai întru cele mai de jos ale pământului şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice, care ţineau pe cei legaţi, Hristoase; şi a treia zi, precum Iona din chit, ai înviat din mormânt ".***

În aceeaşi ordine de idei vorbim cu Domnul Hristos şi rostind sau cântând Condacul praznicului: ***"De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cela ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit şi ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor Mironosiţe: Bucuraţi-vă! şi Apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cela ce dai celor căzuţi sculare".***

Şi pentru că la Paşti în mod principal avem în vedere Învierea lui Hristos, şi pe Hristos cel înviat, stăruim în vestirea că: ***"Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi, viaţă dăruindu-le".***

Pe scurt, ***la Sfintele Paşti, luarea aminte ne este la Învierea Domnului Hristos cel ce a înviat, iar prin Învierea Sa a nimicit moartea, a sfărâmat iadul şi a pus temelia unei vieţi noi, izvorâte din Învierea Sa.***

3. Jertfă şi Înviere

Asumându-şi prin Întruparea Sa întreaga umanitate, Hristos a restaurat-o prin a Sa Moarte - Înviere. Învierii Lui îi premerg Răstignirea şi Pătimirile, urmate de Moartea pe cruce, sfârşitul care era totodată un început.
Hristos a primit ***"starea de ultimă desăvârşire ca om pentru a reveni la viaţa fără de sfârşit nu prin puterea omenească, ci prin tăria ce o avea sufletul Lui de la Dumnezeu, după ce-l pregătise pentru aceasta. Cu cât a primit această stare de pătimire mai de bună voie, cu atât se arăta mai în stare să o învingă în Sine şi în cei ce vor face la fel din credinţa în El".***

În lumina Învierii Patimile, Răstignirea şi Moartea lui Iisus sunt şi rămân cu valoarea de jertfă ispăşitoare pentru mântuirea oamenilor. Aceasta o înţeleg, o cugetă şi o trăiesc credincioşii mai cu seamă la Paşti, când sunt chemaţi să cinstească nu numai Învierea Domnului ci şi Pătimirile Lui care au dus la Înviere.

În acest înţeles se spune la Paşti de trei ori: ***"Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat.***

Crucii Tale ne închinăm Hristoase şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi slăvim; că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim.

Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos; că iată a venit prin cruce bucurie la toată lumea.

Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui; că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat".

Cea dintâi chemare care se face în această stihiră e chemarea la închinare către Domnul Hristos cel înviat, căci se zice: "Învierea lui Hristos văzând să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat", dar nu rămânem numai la Învierea Domnului, ci ştiind că prin moartea Sa, Hristos ne-a eliberat de

toate piedicile, transformând moartea în "trecere" către viaţă, avem în vedere şi Jertfa Lui mântuitoare cuprinsă în Crucea făcătoare de viaţă, de vreme ce zicem: "Crucii Tale ne închinăm Hristoase şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o mărim".

De la Hristos cel înviat, gândul ni se îndreaptă spre Hristos cel răstignit. Gândul la Învierea Domnului ne duce la Domnul Hristos care a înviat, iar Învierea Domnului pune în valoare şi dă sens sfintelor Pătimiri ale Mântuitorului. Amândouă acestea le cuprinde Crucea Mântuitorului, căci ea nu înfăţişează doar jertfă de bunăvoie a lui Hristos, ci înfăţişează deopotrivă şi sfânta Sa Înviere, fiind şi semn al biruinţei prin Înviere.

De aceea puţin mai departe citim şi rostim: "Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin cruce bucurie la toată lumea". În aceste cuvinte este încă o afirmare şi o confirmare a faptului că între Învierea Domnului şi Pătimirea Lui există o legătură de nedezlegat, care se pune în evidenţă în faţa tuturor credincioşilor chemaţi la închinarea fată de Cel ce a înviat, dar şi la considerarea Crucii prin care s-a dat bucurie nouă şi la toată lumea.

În sfârşit, în această stihiră se mai afirmă încă o dată legătura dintre Înviere şi Răstignire, devreme ce se spune: "Totdeauna binecuvântând pe Domnul lăudăm Învierea lui, căci răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat".

E bine să se ştie şi să se reţină că stihira la care ne-am referit este rânduit să se rostească la sfintele slujbe în fiecare din cele patruzeci de zile de prăznuire pascală, precum şi, cu câteva excepţii, în fiecare duminică la slujba Utreniei, nemijlocit după citirea Evangheliei vestitoare a Învierii Domnului Hristos. Desigur aceasta se face cu scopul precis, de a se pune în evidenţă legătura dintre Înviere şi Jertfă, dintre pătimirea Domnului şi biruinţa Lui prin Înviere.

4. În faţa Mântuitorului înviat

"***În ziua învierii Cuvântul însuşi este contemplat***". Toată slujba de Paşti şi din întreaga Săptămână luminată e pentru credincioşi un fericit prilej de a se şti, de a se simţi, şi de a trăi în prezenţa Mântuitorului înviat din morţi.

Învierea din morţi a lui Hristos e evenimentul pe care îl avem în vedere la Paşti, nu ca pe un eveniment din trecut, ca pe un eveniment care s-a sfârşit şi şi-a împlinit rostul, ci ca pe un eveniment prezent şi viitor, nu prin repetare ci prin trăirea lui.

Învierea lui Hristos la Paşti nu e un eveniment de odinioară dintr-un trecut îndepărtat, ci e o realitate adusă până la noi, până în faţa noastră, aşa cum şi Domnul Hristos, biruitorul morţii şi al iadului este şi El în faţa noastră, cu toate biruinţele Lui.

Aşa se face că la Paşti, conduşi de Penticostar, putem spune cuvinte ca acestea:

"Astăzi este mântuirea lumii,că a înviat Hristos ca Cel atotputernic",

"Să mânecăm cu mânecare adâncă, şi în loc de mir cântare să aducem Stăpânului; şi să vedem pe Hristos, Soarele Dreptăţii, tuturor viaţa răsărind".

Stând în continuare în faţa Domnului Hristos înviat, avem ocazia să-i spunem la slujba bucuriei, prilejuită de prăznuirea Învierii: ***"Păzind peceţile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cela ce n-ai stricat cheile Fecioarei cu naşterea Ta, şi ne-ai deschis nouă porţile Raiului".***

În acelaşi sens vorbind mai departe cu Domnul Hristos în ziua prăznuirii Învierii Sale din morţi, spunem: ***"Mântuitorul meu, ca un Dumnezeu pe Tine însuţi de voie aducându-Te Tatălui, jertfă vie şi nejertfită, ai înviat pe Adam împreună cu tot neamul, sculându-Te din mormânt".***

Învierea Domnului, chiar şi ca eveniment întâmplat în trecut, o avem în vedere, conduşi de cântări ca aceasta: ***"Venit-au mai înainte de dimineaţă cele ce au fost cu Maria, şi aflând piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: pentru ce căutaţi între cei morţi ca pe un om, pe Cela ce este întru lumina cea pururea fiitoare? Vedeţi giulgiurile cele de îngropare; alergaţi şi propovăduiţi lumii că s-a sculat Domnul, omorând moartea; că este Fiul lui Dumnezeu, Carele mântuieşte neamul omenesc".***

Tot cam de aceeaşi factură e şi Icosul Paştilor în care se spune: ***"Pe Soarele cel mai înainte de soare, Carele a apus oarecând în mormânt, întâmpinatu-L-au către dimineaţă, căutându-L ca pe o zi, fecioarele Mironosiţe, şi una către alta strigau: o prietenelor! veniţi să ungem cu miresme Trupul cel de viaţă purtător şi îngropat! Trupul carele a înviat pe Adam cel căzut, carele zace în mormânt. Să mergem, să ne grăbim ca şi Magii şi să ne închinăm şi să aducem miruri în loc de daruri, Celui ce nu în scutece, ci în giulgiu a fost înfăşurat; şi să plângem şi să strigăm: Stăpâne scoală-Te! Cela ce dai celor căzuţi sculare".***

Deşi Icosul ne prezintă Învierea Mântuitorului şi cele petrecute în legătură cu ea, ca pe ceva de odinioară, scopul lui este să ni-L facă prezent pe Domnul Hristos, iar Învierea Lui să ne-o pună în atenţie la vremea prăznuirii şi pentru totdeauna ca pe ceva ce ne priveşte şi pe noi, căci s-a întâmplat şi pentru noi.

5. Învierea lui Hristos şi învierea noastră

"***Dar acum Hristos a înviat din morţi, fiind începătură a învierii celor adormiţi, că devreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor, căci precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos, toţi vor învia***" (I Corinteni, 15, 20-22).

"Paştile sunt un dar, dar şi o propunere; la fel precum Învierea lui Lazăr prefigura Învierea lui Hristos, tot aşa Învierea Mântuitorului o simbolizează pe aceea a neamului omenesc în veacul viitor".
Slujba de la Paşti, printre altele ne stă mărturie şi despre faptul că Învierea lui Hristos nu are importanţă numai pentru El, ci ea e de mare însemnătate şi pentru noi, fiind şi o garanţie pentru învierea noastră.

Hristos a înviat pentru ca şi noi să înviem împreună cu El, Cel ce tainic, continuă să moară şi să învie în fiecare om căruia i-a îmbrăcat chipul, până la sfârşitul timpurilor.

Că Învierea lui Hristos e un fapt real şi pentru noi o mărturisim când zicem fiecare ca despre sine însuşi: ***"Ieri m-am îngropat împreună cu Tine Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu; răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, Însuţi împreună mă proslăveşte, Mântuitorule, întru împărăţia Ta".***

De altfel toate evenimentele legate de Învierea Domnului Hristos, Învierea însăşi şi toate roadele ei, toate biruinţele câte ţin de Înviere au urmări binefăcătoare pentru credincioşi: ***"Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le"***, zicem noi la Paşti, punând accent pe legătura dintre Învierea Domnului şi învierea credincioşilor, dintre Învierea Mântuitorului şi învierea noastră.

Învierea lui Hristos a însemnat deplina Lui biruinţă ***"asupra morţii şi nu doar o dovadă pentru oamenii de pe pământ, că moartea nu înseamnă sfârşitul total al fiinţei. Ea este anticiparea unei asemenea biruinţe şi pentru noi, deoarece, chiar dacă sufletele celor drepţi se bucură de o fericire după despărţirea de trup, cum s-a bucurat şi al lui Iisus, starea lor de separaţie, arată totuşi o ştirbire, o***

descompletare a omului prin moarte, în urma păcatului ereditar. Fericirea la care se duc unele suflete după moarte, n-ar fi posibilă dacă ele n-ar fi destinate învierii, dacă acea stare n-ar fi o anticipare a învierii”.

Când prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului, începătura altei vieţi veşnice, şi când lăudăm pe Pricinuitorul, pe cel Unul binecuvântat, Dumnezeul părinţilor noştii şi preaslăvit noi ne gândim la acestea ca la ceva ce ne priveşte şi pe noi, aşa încât Învierea Domnului e şi învierea noastră. ***“Temeiul lumii viitoare, înfiinţat de Iisus Hristos în persoana Sa prin Înviere, stă în legătură cu lumea aceasta şi o influenţează, pregătindu-o pentru transformarea ei întreagă după chipul Lui. Cealaltă lume aparţine prezentului în Iisus Hristos, în ascunsul actual, dar e şi o realitate a viitorului”.***

6. Bucurie în lumină

"***Este dat omului să cunoască în timpul nopţii pascale, prin anticipare, viaţa veacului ce va să vină, să pătrundă în Împărăţia Slavei, Împărăţia lui Dumnezeu***".

"***Realitatea viitoare a 'acestei zile' a Prusiei veşnice este actualizată în mod simbolic prin realitatea Învierii***".

Acum “***bucuria se revarsă din inimă şi luminează întreaga noastră fiinţă, corpul nostru este uşor, mintea noastră recunoscătoare şi bucuroasă***”. Fiind cu luare aminte la textele de slujbă de la Paşti, constatăm de la bun început că ***bucuria Învierii e învăluită în lumină, că lumina şi bucuria apar adeseori împreună, deoarece Hristos Însuşi este lumină, libertate, bucurie, plenitudine de viaţă.*** El este realitatea prin excelenţă de la Care provin toate acestea.

“***Acum toate de lumină s-au umplut: cerul şi pământul şi cele dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru care s-a întărit*** “, glăsuieşte una din stihirile din canonul de slujbă de la Paşti şi împreună cu ea şi alte cântări ne spun acelaşi lucru.

“***Să ne apropiem de Hristos, Carele a ieşit din mormânt, ca de un mire şi să prăznuim, cei ce suntem purtători de lumină, cu cetele iubitoare de praznice, Paştile lui Dumnezeu cele mântuitoare***”.

Prin irmosul cântării a nouă ***o invităm şi pe Maica Domnului să ia parte la bucuria noastră, la bucuria Învierii: “Luminează-te, luminează-te, noule***

Ierusalime că slava Domnului peste tine a răsărit; dănţuieşte acum şi te bucură Sioane; iară tu Curată, Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru Învierea Celui născut al tău”.

La o astfel de lumină unită cu bucurie suntem chemaţi credincioşii la Paşti, căci se spune: ***“Ziua Învierii, popoare să ne luminăm! Paştile Domnului, Paştile! că din moarte la viaţă, şi de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-I cântăm cântare de biruinţă”.***

“***Prin Cruce bucuria a penetrat întreaga lume***”, dar ca să putem vedea şi înţelege bucuria, şi să avem parte de lumina unită cu ea, este necesar să ne curăţim simţirile, după cuvântul care zice: ***“Să ne curăţim simţirile, şi să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiată lumina Învierii; şi cântându-I cântare de biruinţă, luminat să-L auzim zicând: Bucuraţi-vă”!***

În lumina unor astfel de gânduri înţelegem, gândim şi trăim, cele ce ni se pun înainte prin stihira ce zice: ***“Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure şi să prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută; că a înviat Hristos, veselia cea veşnică”.***

Aşa este la Paşti, aşa este în toată **Săptămâna luminată** în **Raiul anului bisericesc**, când prăznuim Paştile cele veşnice şi ne gândim la ziua cea neînserată, raportându-ne la Hristos, veselia cea veşnică.

7. Chemări şi îndemnuri ce ni se fac la Paşti

Lumina Învierii Domnului Hristos şi toate bucuriile ce ţin de ea sunt fireşti şi de sine înţelese în ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa. Cu toate acestea la slujba de Paşti ni se fac şi nişte chemări speciale dându-ni-se şi unele îndemnuri înmulţitoare de bucurie şi întăritoare de suflete.

Ne sunt cunoscute tuturor cuvintele de chemare: ***“Veniţi să bem băutură nouă, făcută cu minune, nu din piatră stearpă, ci din mormântul lui Hristos, carele a izvorât izvorul nestricăciunii, întru carele ne întărim”.***

O invitaţie asemănătoare ni se face la slujba de Paşti când ni se spune: “Veniţi în ziua cea vestită a Învierii, să ne împărtăşim din rodul cel nou al viţei, din dumnezeiasca veselie, şi din Împărăţia lui Hristos, lăudându-L pe Dânsul, ca pe un Dumnezeu în veci”.

Tot aici pot fi amintite şi îndemnuri ca: “Popoare să ne luminăm”, sau “Să ne curăţim simţirile şi să vedem pe Hristos”, ori “Să mânecăm cu mânecare adâncă şi în loc de mir cântare să aducem Stăpânului”, sau “Să ne apropiem purtători de lumină de Hristos”, care pot fi socotite şi ca îndemnuri şi chemări ce ni se fac la Paşti pentru Paşti.

8. Concluzii

Slujba de Paşti şi din toată Săptămâna luminată reprezintă gândirea, simţirea şi peste tot trăirea cea mai înaltă pe care o cunoaşte Biserica Ortodoxă.

Ortodoxia în cea mai înaltă cotă a ei se cuprinde şi se manifestă în slujba de la Paşti şi din toată Săptămâna luminată. Slujba de la Paşti cu toate implicaţiile ei în gândirea şi trăirea ortodoxă este culmea spiritualităţii ortodoxe. În acest cadru pregătit de rânduielile de slujbă ale Triodului, credincioşii ortodocşi se întâlnesc cu Domnul Hristos cel înviat, cu biruitorul morţii şi al iadului, cu Cel ce a călcat cu moartea pe moarte.

La slujba de la Paşti avem în câmpul cunoştinţei noastre pe Domnul Hristos “Veselia cea veşnică”, “Soarele dreptăţii”, pe “Cel ce este întru lumina cea pururea fiitoare”, “Izvorul nestricăciunii”, “Lumina cea fără de ani”.

La slujba de la Paşti prăznuim “Paştile cele de taină”, “Paştile cele curăţitoare”, “Paştile cele veşnice”, “Paştile care au deschis nouă uşile Raiului”, pe Hristos însuşi, “Paştile cele mari şi prea sfinţite”, “Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii”, preînchipuim prăznuirea cea din veşnicie, din “ziua cea neînserată” a Mântuitorului nostru.

Fiind o anticipare a prăznuirii din împărăţia lui Dumnezeu, slujba de la Paşti, cu toate ale ei, este culmea spiritualităţii ortodoxe. Ea însă, nu este şi nu rămâne singura modalitate de manifestare a credinţei şi vieţii ortodoxe, nu este şi nu rămâne singurul chip de spiritualitate ortodoxă, ci doar cea mai înaltă culme a acestei spiritualităţi, precedată şi urmată de celelalte moduri de spiritualitate, legate de diferitele evenimente sărbătorite în cadrul Bisericii noastre Ortodoxe de-a lungul unui an bisericesc.

În cuprinsul unui an bisericesc, numai o săptămână este Săptămâna luminată, numai Paştile sunt Paşti, numai spiritualitatea de Paşti e culmea spiritualităţii ortodoxe.

Dar acestea nu pot exista nici ca gândire, nici ca trăire fără celelalte chipuri de gândire şi de manifestare a evlaviei ortodoxe, câte mai sunt pe parcursul unui an bisericesc.

Dacă ar zice cineva, cum a zis Sfântul Apostol Petru pe muntele Schimbării la Faţă: "***Bine este nouă a fi aici***" , într-adevăr, este bine să fim aici, în acest cadru sărbătoresc de la Paşti. Insă numai trăind toate momentele care ţin de mântuire, putem nădăjdui să participăm la trăirea şi la bucuria de la Paşti.

E drept că Învierea Domnului Hristos se prăznuieşte într-un anumit fel, doar cu câteva excepţii, în fiecare duminică, fiecare duminică fiind şi o trăire şi o prăznuire de Paşti, dar Paştile sunt o sărbătoare unică între alte sărbători, iar spiritualitatea de la Paşti e unică între alte chipuri de spiritualitate ortodoxă.

În cadrul Penticostarului sunt mai multe chipuri de slujbă, legate de mai multe sărbători, iar slujbele ce se fac în această perioadă aduc în viaţa credincioşilor gânduri, simţiri şi trăiri potrivite cu evenimentele sărbătorite.

Slujbele sfinte din vremea Penticostarului sunt întrupări ale rânduielilor de slujbă corespunzătoare cu evenimentele de mântuire sărbătorite, iar trăirea ortodoxă pe temeiul sfintelor slujbe, trăirea evenimentelor sărbătorite, este o întrupare în om a sfintelor slujbe care aduc în actualitatea credincioşilor evenimentele care se sărbătoresc.

Să luăm aminte: Spiritualitatea ortodoxă cea cu multe chipuri are în centrul ei spiritualitatea Sfintelor Paşti, care este şi rămâne culmea spiritualităţii ortodoxe, dar aceasta numai pentru că există şi alte chipuri de spiritualitate ortodoxă, alte chipuri de evlavie în Ortodoxie.

Paştile au deschis nouă uşile Raiului, iar celelalte sărbători ne deschid calea către Paşti şi către Paştile cele veşnice.

Hristos a înviat!

Viaţa ca o săptămână luminată: “Acum toate s-au umplut de Lumină: și cerul, și pământul, și cele dedesubt”/ “Făclii să fiţi acolo unde mergeţi!”

Totul este lumină izvorâtă din Lumină, iar întunericul însuşi nu face altceva decât să aducă dovada absenţei luminii izvorâte din Lumină. După parcurgerea celor 7 săptămâni ale Postului mare, iată-ne trecuţi prin Înviere, pătrunşi de Lumină şi trăind zilele Săptămânei luminate, aşa cum îndeobşte este cunoscută săptămâna de după Înviere.

Cu multă responsabilitate aş putea pune semnul egal între lumină şi bucurie, pentru că ce suflet scăldat în Lumina Învierii ar putea revărsa un chip trist? Lumina este bucurie! Bucuria este lumină! Trăim o săptămână vrută ca o reflectare a unei vieţi întregi parcurse în duhul Lui Hristos, care nu este altceva decât un duh al iubirii.

Dacă nu ne-am strădui, poate, atât de mult să complicăm viaţa, cu siguranţă am căpăta buna vedere a simplităţii cerinţei Lui Dumnezeu de a avea o viaţă ca o Săptămână luminată scăldată în bucurie, pentru că iubind nu putem revărsa decât bucurie şi lumină în cei de lângă noi şi tot ce ne înconjoară.

Revărsând lumină şi bucurie în cei de lângă noi, în animale şi în natură ajungem să trăim o viaţă făurită după chipul Luminii care să ne poarte paşii în Rai încă pe pământ fiind.

Să fim numai atenţi la duhul acestei săptămâni şi taine de neînţeles se pot dezlega în faţa ceţei de pe ochi şi a surzeniei urechilor! Odată purtând ochi cu bună vedere şi urechi cu bună auzire, putem tinde spre dezlegarea tainelor acestei săptămâni frumos, migălos şi cu multe înţelesuri urzite ca într-un costum popular românesc.

Acum, astăzi, aici ”Să se veselească cetele cereşti şi să se bucure cele pământeşti. Că a făcut biruinţă cu braţul Său Domnul, călcând-o cu moartea pe moarte. Cel Întâi- Născut din morţi S-a făcut , din pântecele iadului ne-a izbăvit pe noi şi a dat lumii mare milă” (Troparul Învierii, glas 3)

Hristos a Înviat!

Arhim. Damaschin Luchian: Meditaţie la Taina Sfântului Maslu

“În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Iubiţi credincioși, de obicei, în fiecare an acum ar fi trebuit să fie prima dată când se săvârşeşte în mănăstirea noastră, aşa a fost tradiţia şi obiceiul, Taina Sfântului Maslu. Însă, dacă vă aduceţi aminte, noi am mai avut anul acesta, încă o dată, Taina Sfântului Maslu. Am avut când au fost aduse aici moaştele Sfântului Ierarh Nectarie. Au fost şi atunci mulţi oameni, mai mulţi decât sunteţi dumneavoastră acum, dar duhul care a fost peste acei oameni și puterea cu care au plecat majoritatea dintre ei, din seara aceea, din noaptea aceea, din sfânta biserică, acela ar trebui să fie duhul cu care, de fiecare dată, noi să plecăm din Casa lui Dumnezeu. Că n-am venit oriunde, nu ne-am adunat pentru noi și nu ne-am adunat în numele oricui, ne-am adunat în numele Domnului nostru Iisus Hristos și ne-am adunat în Casa Lui şi El a spus că acolo unde sunt doi sau trei…, darămite zeci și sute, acolo cum să nu fiu Eu în mijlocul lor?

Şi, când venim în Casa lui Dumnezeu, Dumnezeu e darnic, Dumnezeu e bun, Dumnezeu e boier, Dumnezeu e cu mâna largă. Noi Îi aducem puţine, prea puţine faţă de cu câte ar trebui să venim în faţa Lui. Cu ce venim? Cu o picătură de ulei, cu o mână de făină. Dar mai aducem şi altceva: îngenuncherea noastră, răbdarea noastră, rugăciunea noastră pentru noi, pentru cei ai noştri care sunt bolnavi, pentru alţii, pe care nu-i ştim. Nu venim chiar cu mâna goală. Şi El primeşte puţinul acesta al nostru și, ca un boier, ca un om darnic, vine și dăruieşte îmbelşugat înapoi.

Nimeni n-are dreptul să plece din Casa lui Dumnezeu aşa cum a intrat. Dacă plecăm aşa cum am venit din biserică înseamnă că ceva nu s-a produs bine la noi.

Cine a venit trist trebuie să plece cu faţa senină. Cine a venit cu durere în suflet trebuie să plece cu nădejde. Că Dumnezeu nu lasă pe nimeni, niciodată, să plece deşert! Nimeni din cei ce aleargă la tine nu iese ruşinat - ne rugăm de fiecare dată când citim Paraclisul Maicii Domnului. În Casa lui Dumnezeu, Dumnezeu nu stă singur! În Casa lui Dumnezeu El este însoţit de sfinţii Săi şi, atunci când rugăciunea mea, când osteneala mea e prea mică, e prea puţină, are cine să completeze. De aceea ne-am rugat şi am invocat aici, la Taina Sfântului Maslu, şi rugăciunile Maicii Domnului, şi rugăciunile sfinţilor care au darul acesta, de a tămădui: Sfântul Ierarh Nicolae, Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Sfântul Mucenic Pantelimon, toţi Sfinţii Doctori fără de arginţi. Şi, cu precădere, mănăstirea noastră, cei care veniţi la Taina Sfântului Maslu, trebuie să ştim că duhul care a fost aici prin venirea moaştelor Sfântului Ierarh Nectarie, acest duh nu pleacă, pentru că noi avem părticică din moaştele Sfântului Ierarh Nectarie puse spre închinare.

Aproape de fiecare dată, la Taina Sfântului Maslu, punem spre închinare lângă Sfânta Evanghelie un lucru pe care l-a purtat Sfântul Ierarh Nectarie: centura Sfântului! Acest obiect, această centură, a stat pe trupul Sfântului Nectarie. Când sărutăm centura Sfântului Nectarie închipuiţi-vă ca şi cum v-aţi atinge cu mâna de picioarele, de veşmântul, de mâna Sfântului. Şi toţi cei care în timpul vieţii Sfântului Nectarie au primit ajutor, toţi cei care după plecarea Sfântului Nectarie la Domnul s-au folosit de mijlocirile Sfântului pentru ei, toţi aceştia vine şi ne spun: <Nu în zadar vă rugaţi sfinţilor!> Sfântul Nectarie este viu, aşa cum vii sunt toţi sfinţii pe care noi îi avem în calendar.

Am spus, însă, că puţin aducem noi, că n-avem de unde, suntem slabi, suntem neputincioşi. Au citit părinţii că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului. Noi nici drepţi nu suntem şi nici rugăciune stăruitoare nu avem. Dar, cu toate acestea, plecaţi de fiecare dată din sfintele lui Dumnezeu biserici cu mai multă încredere că n-o să fim ruşinaţi şi că, dacă nu astăzi, dacă nu mâine, cândva-cândva, Dumnezeu va veni cu un răspuns pentru noi. Uneori, aşa cum l-am cerut, alteori, poate, altfel; dar Dumnezeu niciodată nu rămâne mut, surd, nesimţitor atunci când cineva I se adresează.

Oamenii ne uită, oamenii ne întorc spatele, fiecare - sau majoritatea - îşi urmăreşte interesul propriu. Dumnezeu niciodată nu Se gândeşte la Sine. Totdeauna Dumnezeu S-a gândit, Se gândeşte şi Se va gândi la noi, la făptura mâinilor Sale. Şi mai e, încă, ceva: dacă plecăm din biserică, bine ar fi ca oamenii să ne vadă altfel decât atunci când nu eram în biserică. Că or să se uite oamenii la noi şi or să spună: <Cui Dumnezeu slujesc oamenii aceştia? Unde au fost mâna asta mare de oameni în prima săptămână din Postul ce mare, în prima vineri?> <Au fost la

Sihăstria [Putnei].> Se cunoaşte că oamenii aceştia au încheiat o săptămână de post? Se cunoaşte că oamenii aceştia au ascultat și luni, și marţi, și miercuri şi joi Canonul Sfântului Andrei şi au mai ascultat, poate, și un cuvânt de învăţătură și și-au luat acasă şi untdelemn sfinţit? Se vede? Se vede ceva în viaţa noastră?

Încă o dată vă spun: făclii să fiţi acolo unde mergeţi! Îl mărturisiţi pe Dumnezeu aşa, prin viaţa dumneavoastră, în orice loc vă aflaţi. Şi, dacă astăzi n-aţi vorbit cu vecinul, mâine să vorbiţi. Şi dacă astăzi nu v-aţi împăcat cu soţul, cu soţia, mâine să vă împăcaţi. Şi dacă n-am avut răbdare suficientă până acum, măcar de acum să începem să avem mai multă răbdare. Că aşa ne-au spus Scripturile: Dacă trăim în Duhul, în Duhul să şi umblăm. În Duhul Cel Sfânt. Şi care e roada Duhului? E dragostea! E bunătatea! E îndelunga răbdare! E curăţenia! E milostenia! Aceste daruri să vă împodobească, fraţilor şi surorilor, sufletele dumneavoastră. Aceste daruri să le aduceţi lui Dumnezeu în Noaptea de Paşti şi cu Dumnezeu în minte și cu mijlocirile sfinţilor să plecaţi de fiecare dată din sfânta biserică cu încredere şi cu nădejde că suntem fiii unui Dumnezeu care nu-Şi părăseşte neamul, suntem fiii unui Dumnezeu Care totdeauna El are ultimul cuvânt în lume şi suntem fiii unui Dumnezeu veşnic, Care ne pregăteşte pentru veşnicie cu El. Întru acest Dumnezeu să credem, Lui să ne închinăm, acum şi-n vecii vecilor! Amin”.

Pr. Ioan Valentin Istrati/ “Lumina răstignită”: Umanitatea - un neam de hiene omorâtoare de Dumnezeu

De câte ori trece Prohodul Domnului peste noi, ca un noian devastator, ca un tsunami de durere, o idee mi se sapă în minte ca-ntr-un mormânt: cum este posibil, cum am putut să facem aşa ceva?

Cât de cretin şi de blestemat să fii să omori pe Dumnezeu? Cât de orb şi de nemernic să fii? Cum să ucizi pe Cel care ţi-a dat viaţă? Cum să umpli de răni pe Cel ce te vindecă? Cum să biciuieşti pe Cel ce te mângâie? Cum să pui coroană de spini Celui ce te-a încoronat împărat al făpturii? Cum să străpungi mâinile care te-au zidit? Cum să reduci la tăcere pe cel ce te-a învăţat să vorbeşti? Cum să scuipi pe Cel ce te sărută cu veşnicie? Cum să calci în picioare pe Cel ce te îmbrăţişează cu lumina Lui? Cum să sfărâmi pe cel ce te zideşte? Cum să muşti mâna care te hrăneşte? Cum să dai întuneric celui ce-ţi deschide ochii? Cum să omori pe Părintele tău, cu care semeni, al Cărui chip eşti? Cum? Ce neam de hiene nemernice suntem, popor omorâtor de Dumnezeu care a răstignit pe Domnul slavei pe Cruce?

“O neam necredicios, până când voi fi cu voi, până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l la Mine”.

În această întrebare, refuz să deschid ochii care m-ar inunda de plâns, refuz să mă nasc în asemenea neam, să trăiesc şi să mor între cei care L-am omorât pe Dumnezeu. Nu, viaţa de aici e un coşmar imens, colectiv, un vis urât, din care ne vor trezi şi vom îmbrăţişa pe Pruncul de sfânt al veşniciei, ne vom adăpa cu nesaţ din Lumina prea sfântă a Lui, vom primi mireasma cea mai presus de fire a Raiului din El. Istoria nu e decât un vis nemernic, în care stăm aşteptând moartea ca pe ultima soluţie, ca pe trezirea din neant.

Şi totuşi ochii mei se deschid şi mi se confirmă hâdul adevăr. Văd milioanele de morţi ai istoriei, molimele care ucid mii de copii pe secundă, viclenia cea îngrozitoare, focoasele nucleare, bombardamentele, sărăcia lucie, foamea rânjind, bătrâneţea cu durerea ei, cancerele înşirate la paradă, războiul ca încrâncenare tâmpă a iadului din noi, tarabele de carne care doare, răutatea gratuită, legiunile de draci jubilând, tot absurdul unei vieţi fără de sens, spectrul morţii şi scrâşnetul dinţilor unui popor înstrăinat de Dumnezeu, munţii de cadavre de bebeluşi sfinţi avortaţi din mamele lor, aud urletul de durere al pruncilor, simt turbarea cumplită a unei umanităţi care ucide şi se ucide pe sine în acelaşi timp. Şi mai presus decât toate acestea, văd pe Dumnezeul cel Viu sfărâmat, pironit, străpuns, biciuit, omorât pentru noi şi de către noi.

Dacă n-aş şti c-ar învia, n-ar mai merita să trăiesc nici o clipă pe pământ. Mi se rupe inima ca unei maici care şi-a văzut copilul murind, spune cântarea Prohodului. Suntem pierduţi. E prea târziu. Uciderea de Dumnezeu a avut loc, suntem în ea ca-ntr-un univers de nefiinţă, nu visăm, strămoşii noştri şi noi prin păcatele noastre Îl răstignim mereu pe Hristos, Mirele Bisericii îndrăgostit de umanitate. Suntem aici, pe pământ, şi nimeni şi nimic nu ne mai poate absolvi de această vină. Şi oasele noastre peste câteva zeci de ani vor vorbi fără de glas despre actul supremei ucideri de Dumnezeu.

Suntem un neam omorâtor de Dumnezeu. Şi totuşi Dumnezeu învia din morţi mereu, iubindu-ne infinit, până la iad şi înapoi, şoptindu-ne mereu că ne iubeşte o veşnicie. O singură nădejde mai avem. Hristos învia din morţi în fiecare zâmbet, în fiecare gură de pâine dăruită, în fiecare lacrimă vărsată pentru altul, în fiecare oftat de durere pentru păcat, în fiecare Doamne, în fiecare suflare de lumină, în fiecare floare de gând. Strânge cu atenţie toate morţile noastre ca pe nişte firimituri în ştergarul cu care a fost ştearsă de sânge Faţa Sa cea dumnezeiască. Ne mângâie

mereu cu mâinile străpunse de piroane, ne dăruieşte mereu Sângele Lui pentru viaţă veşnică, deşi noi nu Îi dăm decât moarte, durere şi stricăciune.

În pâcla unei asemenea nopţi, în bezna în care orbecăim de când am văzut pe dinafară porţile Raiului, noi, neamul ucigaş, stirpe omorâtoare de Dumnezeu, mai avem o fărâmă de nădejde: cineva din neamul nostru este Născătoare de Dumnezeu. Rugăciunea ei de mamă de copil mort, inima ei zdrobită de durere ne vesteşte dincolo de moarte că Hristos a înviat.

Hristos a înviat!

Cum să parcurgem cu vrednicie Săptămâna luminată? Cum să ne împărtăşim şi cum să evităm înşelarea la rugăciune? Să căutăm sau nu stările de bucurie? – Ier. Serghie Rabko

- Părinte Serghie, ce le uraţi cititorilor noştri cu ocazia Sfintei Învieri?

- Le doresc bucurie pascală şi menţinerea ei în suflet. Păstraţi-o! Nu vă împărtăşiţi de ea numai pentru o clipă, ca apoi să o uitaţi şi să o risipiţi. Ea poate fi pierdută, dar poate fi şi menţinută, astfel încât să ne transfigureze. Bucuria pascală poate să preschimbe orice om. Se dobândeşte datorită unei vieţi cucernice şi poate fi păzită tot printr-o viaţă îmbunătăţită, evanghelică. „Ce ţie nu-ţi place, altuia nu-i face” este expresia uneia din cele mai importante porunci creştineşti. Dacă omul va ţine seama de îndemnul acesta oricând, oricum şi oriunde, va gusta întotdeauna din adevărata bucurie.

- Cum să parcurgem cu vrednicie Săptămâna Luminată?

- Săptămâna Patimilor este timpul unei strădanii duhovniceşti asidue, o luptă purtată pe terenul inimii şi al sufletului. Este vremea răstignirii Domnului, Care urcă pe Golgota ca să fie omorât pentru păcatele noastre. În Săptămâna Luminată ne bucurăm împreună cu ucenicii lui Hristos pentru Învierea Sa şi Îi mulţumim

pentru această taină minunată. Prin urmare este timpul bucuriei şi al recunoştinţei, când orice creştin e bine să fie în biserică.

Slujba pascală este deosebită. Are nu doar o influenţă estetică asupra sufletului, ci, îndeosebi, una duhovnicească. Orice ortodox simte bucurie în timpul Învierii. În Săptămâna Luminată, bucuria se prelungeşte, pentru că esenţa vieţii creştinului este Domnul nostru Iisus Hristos, iar evenimentul de seamă al acestei Săptămâni este Învierea Lui. Bineînţeles, locul special pentru exteriorizarea unei astfel de bucurii este Biserica Domnului.

Ulterior, creştinii îşi exprimă reciproc urări cu ocazia învierii, apoi lecturează cărţi duhovniceşti. Pravila de rugăciune se prescurtează sau mai exact, este înlocuită. În locul rugăciunilor de dimineaţă şi de seară se citesc Ceasurile Învierii. Ele sunt scurte, dar unii râvnitori le recitesc foarte des. De asemenea, se va citi sau se va cânta în familie Canonul pascal.

Săptămâna Luminată este timp de odihnă, atât de muncile trupeşti, cât şi de nevoinţele duhovniceşti. Într-un cuvânt, vom merge în vizită la prietenii, rudele sau apropiaţii noştri, nu pentru a bârfi sau vorbi în deşert, ci pentru a-i felicita cu ocazia sărbătorii, a sta la masă, a discuta asupra unor subiecte duhovniceşti. În general, sunt mai multe alternative de odihnă în această perioadă.

- Cum se poate odihni creştinul ortodox în aceste săptămâni?
- Vom evita extremele atât în Săptămâna Patimilor, cât şi în cea luminată. Dacă în Săptămâna Patimilor unii oameni se silesc la un post istovitor, la munci exagerate care depăşesc puterile lor fizice, atunci în Săptămâna Luminata ei cad în altă extremă - a lenei. Unii mănâncă bucate în exces, iar alţii petrec în beţii.

Sfântul Teofan Zăvorâtul spunea să fim atenţi la sine, mai ales în Săptămâna Luminată, pentru că mulţi, căzând în extreme, ajung să săvârşească păcate mari. Adică îşi permit diverse înlesniri, depăşesc anumite limite, după cum afirma sfântul, iar bucuria dumnezeiască se preschimbă într-o nemăsurată bucurie trupească. După asemenea „odihnă” va urma, cu siguranţă, o prăbuşire.

- E bine să se citească în Săptămâna luminată rugăciuni de pomenire şi Psaltirea pentru o răposată?
- În Săptămâna Luminată nu se citeşte Psaltirea, dar este îngăduită pomenirea morţilor acasă sau în chilie. E suficientă rostirea din pomelnic a numelor rudelor voastre răposate. Puteţi cânta, de asemenea, troparul Panihidei: „Cu sfinţii odihneşte…” În biserică, Panihida nu se slujeşte. Dacă se întâmplă să moară cineva în

Săptămâna luminată, i se va face slujba de înmormântare după obicei, dar rânduiala cântărilor va fi pascală. Prin urmare se vor cânta doar unele tropare ale înmormântării, dar întreaga slujba a Panihidei nu se va săvârşi nici în biserică, nici acasă. De asemenea, se va evita citirea Psaltirii pentru răposaţi.

***

Cum să-L întâmpinăm pe Dumnezeu cu vrednicie?

- Părinte, sunt creştini care se tulbură dacă nu simt bucurie după ce se împărtăşesc cu Sfintele Taine. Cum i-aţi îndruma pe aceşti oameni?

- Sfântul Teofan Zăvorâtul a explicat astfel de stări. De pildă, o monahie grav bolnavă, pentru că nu a sesizat bucuria după ce primise Sfânta Împărtăşanie, a crezut că i-a fost spre osândă şi judecată. Sfântul Teofan i-a explicat că ea nu simţise nimic pentru că avea trupul înţepenit de boală. În cele din urmă, monahia s-a însănătoşit, drept dovadă că împărtăşirea cu Sfintele Taine i-a fost spre bine-cuvântare.

Omul este alcătuit din suflet şi trup. La bucuria pascală participa nu numai sufletul său, ci şi trupul, în special nervii. Dacă el este foarte bolnav, imobilizat sau apăsat de durere, e posibil să nu simtă nimic din această bucurie.

Conform mărturiei Sfinţilor Părinţi, harul dumnezeiesc acţionează mai mult în mod nevăzut. El ne salvează, ne preschimbă, dar nu ne foloseşte să simţim mereu aceste schimbări, pentru că ajungem să ne prea mărim pe noi, să ne atribuim calităţi sau virtuţi pe care, în realitate, nu le avem. Din cauza nevredniciei, nu vedem harul lui Dumnezeu din noi, deşi el acţionează obiectiv.

Harul lui Dumnezeu se sălăşluieşte în sufletul omului la Botez. Viaţa creştinului înseamnă descoperirea lui prin împlinirea voii dumnezeieşti şi a poruncilor din Evanghelie. Harul ni se descoperă diferit: unuia - în ceasul întâi, iar altuia - în cel de-al unsprezecelea. E valabil şi în cazul talanţilor: unuia Dumnezeu i-a dat un singur talant, iar altuia - mai mulţi. Numai El ştie cui şi cât să dea.

Prin urmare ne vom împărtăşi nu în scopul simţirii unor senzaţii lăuntrice, ci cu sentimentul propriei nevrednicii şi spre iertarea păcatelor, aşa precum bolnavul merge la doctor să se vindece. Numai cel tămăduit de păcat este apt să dobândească bucuria harică.

Sfântul Ignatie Briancianinov spune că omul care a greşit mult nu simte bucuria harică, pentru că îi este străină, necunoscută. El nu este în stare să o aprecieze, să

o simtă şi să o primească. De pildă, există genuri muzicale şi literare, cum ar fi muzica clasică sau poezia, pe care o persoană simplă nu le înţelege. Unii înţeleg poezia, dar alţii nu se bucură şi nu pătrund înţelesul ei. În ceea ce priveşte simţirea celor duhovniceşti, este nevoie de o surprinzătoare subţirime a minţii şi a inimii. De aceea Dumnezeu ne oferă uneori sensibilitatea simţirii bucuriei, iar alteori nu. Aceasta depinde de Pronia divină.

În calitatea mea de preot, săvârşesc Sfânta Liturghie de câteva ori pe săptămână şi mă împărtăşesc la fiecare slujbă. Dacă voi simţi de fiecare dată bucuria pascală, atunci, din neputinţă, mă voi înălţa cu gândul şi voi aluneca în prea mărirea de sine. Prin urmare aceasta nu-mi este de folos. Însăşi slujirea Dumnezeieştii Liturghii îmi provoacă o bucurie imensă. Totuşi nu poţi să simţi mereu bucurie după ce te-ai împărtăşit cu Sfintele Taine, mai ales când eşti asaltat de griji lumeşti. În timpul zilei, liturghisesc şi mă împărtăşesc, apoi mă întorc în lume, lucrez, mă ocup de rezolvarea unor probleme administrative sau bisericeşti. Trebuie să-mi împlinesc ascultarea, pentru că ea este mai presus de toate.

Nu trebuie să râvnim cu dinadinsul bucuria. Dacă omul aleargă după ea, atunci nu are o bună aşezare lăuntrică, adică este cuprins de iubirea de plăceri.

În Mănăstirea Sretenski a fost editată nu demult o carte de excepţie: Francisc de Assisi şi sacralitatea catolică (Moscova, 2001). Le recomand tuturor credincioşilor să lectureze această broşură. Ea descrie cu exactitate diferenţa dintre spiritualitatea ortodoxă şi cea catolică, aceasta din urmă fiind chip al înşelării. Chiar şi în Ortodoxie există mulţi oameni care râvnesc să experieze în timpul rugăciunii extazul şi alte stări asemănătoare, precum Francisc de Assisi. De altfel, Sfântul Ignatie l-a numit „nebunul apusean”.

Conţinutul cărţii se axează pe prezumţia faptului că ortodocşii ar încheia un acord cu catolicii în ceea ce priveşte unitatea dogmelor, capul Bisericii, diferenţele de cult, totuşi diaconul Alexei Bekoriukov, autorul ei, afirma că unirea nu se va realiza din cauza diferenţelor mari cu privire la perceperea vieţii duhovniceşti. Cunoaşterea din perspectiva ortodoxă a vieţii duhovniceşti, a spiritualităţii în întregime, a rugăciunii şi, în general, experienţa dialogului cu Dumnezeu se diferenţiază mult de realitatea catolică. Autorul cărţii demonstrează aceasta, aducând în discuţie cazul lui Francisc de Assisi. În special, el exprima în ce constă sfinţenia la ortodocşi şi prin ce acte este manifestată ea de către catolici. Sunt descrise diverse momente din viaţa lui Francisc de Assisi şi sunt citate cuvintele Sfântului Ignatie Briancianinov. Se realizează o comparare a dimensiunilor bucu-

riei, atât ortodox-duhovniceşti, cât şi catolice - aceasta din urmă fiind, de fapt, o amăgire.

Citind cartea, veţi înţelege cum să vă rugaţi, să vi bucuraţi şi cum trebuie să fie râvna creştinului ortodox.

***Sfântul Ioan Scărarul** spune că noi trebuie „să îndepărtăm bucuriile care ne vin cu braţul smereniei, ca să nu-l primim pe lup în locul păstorului”.*

Catolicii nu fac aceasta niciodată. Ei râvnesc extazul, plăcerea, care reprezintă, în opinia lor, sensul duhovniciei. Pentru ortodox însă a fi bineplăcut lui Dumnezeu, bucuria, crucea sau îndeosebi, purtarea crucii reprezintă duhovnicia.

- E firesc ca înainte de primirea Sfintei împărtăşanii să nu ne preocupe şi să nu râvnim bucuria, diverse stări sau senzaţii lăuntrice. Credeţi că e suficient să ne rugăm şi nimic altceva?

- Da, să venim în biserică şi să ne rugăm cu smerenie înaintea Domnului. Să-L rugăm pentru iertarea păcatelor noastre, să-I mulţumim că a înviat şi că ne-a înviat împreună cu Sine. Mintea să ne fie îndreptată la rugăciune, iar nu la alte lucruri. Dacă avem un trai şi o dispoziţie sufletească corecte, atunci bucuria va însoţi mereu rugăciunea noastră. Bucuria pocăinţei ne va însoţi în marele Post, iar cea a Învierii Domnului - în timpul sărbătorii de Paşte.

- Se ştie că omul trebuie să postească măcar câteva zile înaintea primirii Sfintei împărtăşanii. E valabil acest lucru şi în Săptămâna luminată?

Multă lume mă întreabă dacă e bine să se împărtăşească în Săptămâna luminată. Nu există nici un canon care să interzică acest lucru. Liturghiile se săvârşesc, iar preotul cheamă credincioşii în fiecare zi: „Cu frică de Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste, apropiaţi-vă!“

În anumite situaţii, când, de pildă, omul trebuie să plece urgent în străinătate, unde nu este biserică ortodoxă, sau e nevoit să se interneze în spital, i se va permite să primească Sfânta Împărtăşanie în Săptămâna luminată, dacă nu s-a cuminecat în Postul mare.

Sfântul Teofan Zăvorâtul spune că, în vechime, creştinii se împărtăşeau la fiecare Sfânta Liturghie, atât în Postul mare, cât şi în perioada luminată a Învierii. Pentru a fi vrednici de aceasta, după cum afirma sfântul, trebuie să ducem un trai bineplăcut lui Dumnezeu.

Astăzi multe lucruri s-au schimbat. Oamenii contemporani diferă de predecesorii lor. Când cineva posteşte conform Tipicului (mănâncă o dată pe zi, fără ulei, precum creştinii din vechime), atunci, cu siguranţă va merita să se împărtăşească zilnic în timpul Săptămânii luminate.

Desigur, marele Post din vremea noastră nu corespunde idealului de postire din vechime, atât în ceea ce priveşte cantitatea, cât şi calitatea nevoinţelor. Mulţi ar dori să respecte canoanele Bisericii, dar nu ştiu cum să o facă sau le lipseşte sănătatea. De aceea cred că este corect să se împărtăşească omul mai des în Postul mare sau, mai exact, în ziua Sfintei Învieri, considerându-se nevrednic de a se împărtăşi în Săptămâna luminată. Sunt biserici unde credincioşii primesc dezlegare să se cuminece în fiecare zi a Săptămânii luminate. Dacă duhovnicul binecuvântează creştinul, atunci el se poate învrednici de primirea Sfintelor Taine oricând.

Se posteşte în Săptămâna luminată, înainte de primirea Sfintei împărtăşanii? Nu există nici o consemnare a Sfinţilor Părinţi în legătură cu aceasta. Totuşi am citit într-o broşură, editată în prezent, că omul poate să guste bucate din peşte în ajunul primirii Sfintelor Taine, de vreme ce nu se posteşte în ziua de Paşte. Deşi nu este o părere confirmată de Sfinţii Părinţi, cunosc mulţi preoţi care îi binecuvântează astfel pe fiii lor duhovniceşti.

- Părinte, cum poate bucuria pascală să se armonizeze cu Rugăciunea de pocăinţă a lui Iisus?

- Persoanele care se ocupă neîncetat cu săvârşirea Rugăciunii lui Iisus nu trebuie să abandoneze lucrarea ei nici în Săptămâna luminată.

Odată, duhovnicul îmi spunea că în această săptămână este bine să intonăm în gând cântările Învierii. Omul obişnuit cu lucrarea Rugăciunii lui Iisus sporeşte atât de mult, încât ea nu-i umbreşte bucuria pascală.

După Sfântul Ioan Scărarul, dreapta pocăinţă naşte în suflet „plâns dătător de bucurie”. Omul care cunoaşte această bucurie înţelege şi satisfacţia Sfintei Învieri. El este încântat de atmosfera primăvăratică, de biserică, vede bucuria pe feţele oamenilor din biserică, dar se consideră păcătos şi nevrednic de ea. Pe de o parte, îi mulţumeşte lui Dumnezeu pentru Înviere, iar, pe de altă parte, îşi recunoaşte păcatele: ***„A venit Sfântul Paşte, iar eu nu m-am înţelepţit, nu am devenit mai bun. Sunt plin de păcate şi mă simt vinovat faţă de Înviere. Chiar şi astăzi am greşit. Sufletul meu este însetat după Rugăciunea de pocăinţă a lui Iisus. Un om***

despătimit, curat, probabil nu mai are nevoie să săvârşească rugăciunea de pocăinţă. Mie însă îmi este necunoscută starea de despătimire."

- E posibilă bucuria duhovnicească fără pocăinţă? De unde izvorăşte această bucurie?

- Din pocăinţă. De pildă, bucuria pascală se naşte în urma pocăinţei din timpul Postului mare.

- Poate fi săvârşită cu înflăcărare o rugăciune lină?

- Am vorbit anterior că a apărut o carte despre Francisc de Assisi, unde se menţionează că apusenii catolici săvârşesc o rugăciune fierbinte, dar exteriorizată. Este sentimentalistă, cuprinsă de extaz şi îl îndepărtează pe om de rugăciunea adevărată. Astfel, cel care o practică alunecă în păcatul închipuirii de sine, trăieşte anumite stări înşelătoare…

În rugăciunea ortodoxă, creştinul trebuie să-şi păstreze trezvia şi starea de pocăinţă - o stare care nu trebuie „stoarsă" din interiorul nostru. Ea vine când se săvârşeşte cu atenţie Rugăciunea lui Iisus. De aceea, Sfântul Ignatie Briancianinov interzice rugăciunea „exteriorizată", pentru că, neputincioşi fiind, nu putem exprima nimic mai mult prin ea decât căderea şi acţiunea patimilor noastre.

„Deschide-ţi inima spre cuvintele rugăciunilor scrise de Sfinţii Părinţi", spune părintele Ignatie. Pentru că toate rugăciunile din Molitfelnic sunt scrise de oameni sfinţi - cele de dimineaţă, de seară, înainte şi după Sfânta Împărtăşanie, atunci simţămintele sfinte exprimate acolo ni se vor transmite neîndoielnic.

Când rostim cu atenţie, fie şi monoton, Rugăciunea lui Iisus şi încercăm să înţelegem cu mintea sensul cuvintelor sfinte, atunci, mai devreme sau mai târziu, inima va consimţi şi va trăi pocăinţa. În exterior, rugăciunea poate părea monotonă, dar inima va reînvia cu adevărat.

Cuvintele, după cum spune Sfântul Teofan, sunt urzeala rugăciunii, definită de Sfinţii Părinţi drept înălţare a minţii şi a inimii către Dumnezeu sau putere rugătoare a sufletului. Această putere alternează de fiecare dată. De exemplu, când vă întâlniţi cu un prieten foarte bun, discutaţi, probabil, cam aceleaşi subiecte (cel puţin, relataţi cu exactitate anumite momente, situaţii etc). Cu toate acestea, în repetate rânduri, îi receptaţi diferit mesajul. Dacă aţi avea aceleaşi impresii la fiecare întâlnire, probabil v-aţi fi plictisit de el. Dacă e posibilă asemenea comunicare în rândul oamenilor, atunci în relaţia sufletului cu Dumnezeu cu atât mai mult.

***Sfântul Ioan de Kronstadt** a spus că acela care se roagă cu atenţie găseşte în rugăciune ceva nou pentru sine: gânduri şi simţăminte noi. Numai persoana care se roagă cu adevărat cunoaşte asemenea trăiri.*

- În broşura Cum să ne pregătim de primirea Sfintei Împărtăşanii am găsit un citat care aparţine Sfântului Simeon Noul Teolog: „După Cuvântul lui Dumnezeu, cei care mănâncă Trupul şi beau Sângele Mântuitorului au viaţa veşnică. Noi însă, dacă ne-am împărtăşit, dar nu am simţit că am primit în noi ceva mai presus decât simplă mâncare şi băutură, că am primit o nouă viaţă, atunci este vădit faptul că ne-am cuminecat numai cu pâine, şi nu cu Dumnezeu.” Cum comentaţi aceste afirmaţii?

- De fapt, sfântul s-a referit la cei sporiţi duhovniceşte. Pentru că nu simţim întotdeauna bucurie când primim Sfânta Împărtăşanie, ne vom ruşina de cuvintele Sfântului Simeon, încercând să ne schimbăm viaţa prin pocăinţă. Dacă aveam un trai curat, atunci Hristos Se sălăşluia în sufletele noastre, iar inimile nu rămâneau seci şi indiferente la primirea Sfintelor Taine.

Din cauza păcatelor nu simţim bucuria unirii cu Hristos. Prin urmare trebuie să ne căim şi să nu le mai repetăm. Dacă omul se fereşte de păcate de moarte, posteşte, se spovedeşte şi se împărtăşeşte, atunci Sfânta Taină se săvârşeşte şi lucrează în el. Adică Îi face loc lui Dumnezeu în sufletul şi inima sa. Când sufletul se uneşte cu cele sfinte, el se transfigurează.

Dacă se împărtăşeşte cineva spre judecată şi osândă, sufletul său va simţi acest lucru şi se va acoperi cu tristeţe. Deci omul se poate împărtăşi fie cu vrednicie, fie spre judecată şi osândă. O altă cale nu există. Este altceva când sufletul ne este împietrit şi nu simte nimic sau simte foarte puţin. Cauza acestei nesimţiri este păcatul distrugător.

- Cum acţionează Sfânta împărtăşanie asupra sufletului omului nesimţitor? Este el cercetat de harul lui Dumnezeu?

***- Sfântul Teofan Zăvorâtul** afirmă că nu trebuie să fie încercat omul de simţăminte înalte de fiecare dată când se împărtăşeşte. Acest moment îi poate fi chiar dăunător. Sfântul spune că Domnul dăruieşte bucurie celor vrednici, deşi ea poate să devină uneori prilej de trufie. Harul acţionează în mod obiectiv asupra noastră, chiar dacă nu simţim imediat influenţa sa.*

Una este să se împărtăşească omul şi să dobândească harul lui Dumnezeu şi altceva când se osândeşte pe sine odată cu primirea Sfintelor Taine. Împărtăşania îi este spre osândă numai când Îl supără extrem de mult pe Dumnezeu. Cu toate acestea, mila Domnului este nemăsurată. Cunosc situaţii când necredincioşii, după ce se cuminecau, doreau să se apropie mai mult de Dumnezeu.

Sfinţii Părinţi spuneau că harul acţionează asupra noastră în mod nevăzut. Persoanele care afirmă că simt bucurie harică după ce s-au împărtăşit e posibil să se înşele. Aceasta ar putea fi autosugestie sau înşelare de sine. Să ne apropiem de Sfânta Împărtăşanie în speranţa iertării de către Domnul a mulţimii păcatelor noastre, iar nu din alte considerente. Să ne apropiem de ea aşa precum bolnavii apelează la medic - spre dobândirea harului vindecător de patimi şi boli, iar nu pentru experimentarea unor extaze şi stări de adoraţie după modelul catolic.

- Sfinţii Părinţi spun că după primirea Sfintei Împărtăşanii simţim uneori tristeţe, indusă de ispita diavolească. Prin ce se se deosebeşte aceasta de tristeţea care vine în urma împărtăşirii cu nevrednicie?

- Avem un Dumnezeu foarte milostiv. Dacă este osândit vreun om din primirea Sfintei Împărtăşanii, înseamnă că a păcătuit grozav de mult. Când însă persoana este încercată de ispite uşoare după ce s-a cuminecat, ea le conştientizează ca pe nişte stări nefireşti, străine, de care se luptă să scape.

De pildă, în scrierile sale, Sfântul Teofan Zăvorâtul consemnează că nu putem simţi întotdeauna bucuria Sfintei Împărtăşanii, ceea ce reprezintă o stare normală pentru omul căzut. Pentru creştinul îmbunătăţit însă este, cu certitudine, o stare anormală. După cum afirmă Sfântul Ignatie Briancianinov, "perceperea şi împlinirea poruncilor evanghelice - până să fie unite mintea şi inima în Rugăciunea necontenită a lui Iisus - sunt simţăminte străine una de alta".

Cui i s-a dat mult, i se va cere mult: începătorul va da un răspuns înaintea Domnului, iar cel îmbunătăţit - altul. De aceea, atunci când lecturăm scrierile Sfinţilor Părinţi, vom deosebi sfaturile care vizează persoanele duhovniceşti de cele care se referă la noi - începătorii.

Sfântul Ignatie subliniază următoarele: „Învăţăturile Sfinţilor Părinţi de demult destinate neofiţilor sunt valabile astăzi pentru cei sporiţi duhovniceşte, atât mireni, cât şi călugări". De aceea scrierile sfinte trebuie citite cu mult discernământ.

- Sfântul Grigorie Sinaitul scrie: „Munca fizică şi duhovnicească, neînsoţite de suferinţă şi boală, nu aduc rod.” “Multpătimitorul are puritate, iar cei ce s-au opus suferinţei s-au înstrăinat, de fapt, de împărtăşirea cu Sfântul Duh”, spune Sfântul Teofan Zăvorâtul. Credeţi că boala reprezintă pentru om, nevoinţă ascetică sau post? Este boala, după cum afirmă Sfântul Ignatie Briancianinov, mântuire garantată?

- Singur Dumnezeu să ne fie nădejde de mântuire, şi nu altceva. Ne mântuiesc nu atât nevoinţele şi virtuţile, cât prea mărita Sa milă. Suntem mântuiţi în dar, prin credinţă. Iar credinţa se materializează prin fapte, în împlinirea poruncilor Evangheliei, în răbdarea necazurilor.

Domnul nu ne-a îndemnat doar la muncă şi la răbdarea scârbelor, ci ne-a dat o seamă de porunci. Una dintre ele se referă la cruce: Cine nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine.

(din: Ieromonah Serghie Rabko, “Este posibilă mântuirea în secolul al XXI-lea?“, Editura Sophia, 2010)

Arhimandritul Teofil Părăian: Săptămâna Luminată este "Raiul anului bisericesc"

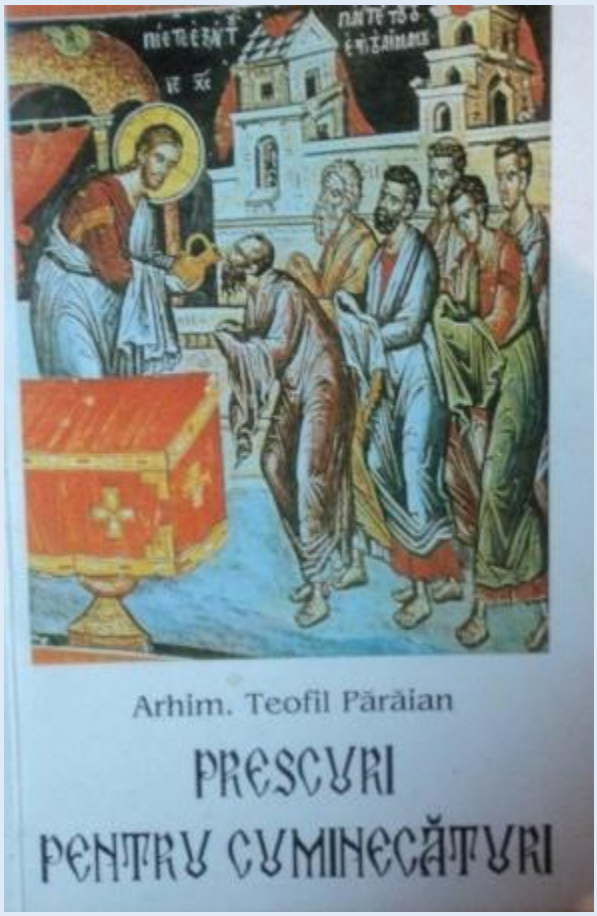

Toţi sfinţii, toţi credincioşii creştini au mărturisit învierea Domnului Hristos. Ne adăugăm la ei şi noi. Noi suntem martorii cei din vremea noastră. Noi care zicem "Hristos a înviat", noi care zicem "Adevărat a înviat", noi care credem, noi care mărturisim, noi care sărbătorim învierea Domnul Hristos şi noi care ne înnoim viaţa după învierea Domnului Hristos.

Pentru că asta înseamnă mărturie, dacă am crede în Domnul Hristos fără învierea Domnului Hristos, nu am crede în Domnul Hristos, am crede într-un filozof, Iisus din Nazaret, am crede într-un învăţător, am crede într-un gânditor, într-un descoperitor al unor lucruri la care nu poate ajunge omul singur şi fiecare om, ci un gânditor, un pătrunzător. ***Ori noi credem în Domnul Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu care a înviat din morţi, care a omorât cu moartea pe moarte şi mărturisim împreună cu femeile mironosiţe, împreună cu îngerii, împreună cu Apostolii, împreună cu toţi sfinţii, mărturisim că Hristos a înviat, mărturisim adevărul că Mântuitorul este viu, că a înviat din mormânt, că a biruit moartea,***

toate acestea le mărturisim. ***Şi le mărturisim când spunem "Hristos a înviat" şi "Adevărat a înviat", le mărturisim când slujim la toate slujbele noastre, le mărturisim la Paşti, mărturisim învierea Domnului Hristos la Paşti prin slujbele de la Paşti şi din toată Săptămâna Luminată.***

Cred că ştiţi că **Săptămâna Luminată este "Raiul anului bisericesc".** Adică în timpul Săptămânii Luminate toate gândurile se grupează pe înviere până la aşa măsură că dacă se întâmplă ca în timpul Săptămânii Luminate să se facă o înmormântare, fie că este o înmormântare a mirenilor, fie că este o înmormântare a preoţilor, fie că este o înmormântare a călugărilor, fie că este o înmormântare a pruncilor, nu se face înmormântarea prescrisă pentru astfel de categorii de oameni credincioşi, ci se face înmormântarea din Săptămâna Luminată, care-i slujba de la Paşti. Nu are Biserica de spus nimic altceva decât slujba de la Paşti.

Cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur de la Paşti ilustrează bucuria învierii când zice: "Toţi să vă îndulciţi de ospăţul credinţei, toţi luaţi bucuria bunătăţii, nimenea să nu se tânguiască pentru păcate că iertare din mormânt a răsărit, nimenea să nu plângă pentru sărăcie că s-a arătat împărăţia cea de obşte, nimenea să nu se teamă de moarte că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului. A stins-o pe ea Cel ce a fost ţinut de ea. Prădat-a iadul Cel ce S-a pogorât la iad. Aceasta mai înainte apucând Isaia a zis: <<Iadul s-a amărât întâmpinându-Te pe Tine jos. S-a amărât că s-a omorât, s-a amărât că s-a stricat, s-a amărât că s-a batjocorit, s-a amărât că s-a legat. A luat trup şi de Dumnezeu s-a lovit. A luat pământ şi s-a întâmpinat cu cerul, a luat ce a văzut şi a căzut întru ce n-a văzut. Unde-ţi este moarte boldul, unde-ţi este iadule biruinţa? Înviat-a Hristos şi tu te-ai surpat, înviat-a Hristos şi au căzut dracii, înviat-a Hristos şi se bucură îngerii, înviat-a Hristos şi viaţa vieţuieşte, înviat-a Hristos şi nici un mort nu este în mormânt, că Hristos înviind, începătură celor adormiţi S-a făcut".

E o perspectivă de pe poziţia credinţei în înviere. Acelaşi lucru trebuie să-l credem şi noi, să-l mărturisim şi noi.

Îl mărturisim când zicem "Hristos a înviat" dar se poate să fie doar o simplă formulă dacă nu suntem încredinţaţi de înviere până la aşa măsură încât învierea să facă parte din componenţa existenţei noastre. Putem să fim martori numai cu un fel de salut, cum fac copii. De exemplu eu în copilăria mea. Cea mai veche mărturie pe care am dat-o eu, nu ca martor ci ca colportor al unui adevăr, a fost când aveam cinci, cel mult şase ani, nu-mi mai aduc aminte. M-a trimis mama la bunica mea - mama tatălui meu care locuia cu noi, îi ziceam noi mama tână - şi a zis mama către mine: "Du-te la mama tână şi zi <<Hristos a înviat, mama tână!>> şi mama tână îţi

dă un ou". Şi m-am dus la mama tână şi am zis cum mi-a zis mama să zic: "Hristos a înviat, mama tână!". Şi mama tână, Dumnezeu s-o odihnească, a zis: "Adevărat a înviat, stai că-ţi dă mama tână un ou". Asta îmi aduc eu aminte din copilăria mea.

Deci ne-am încadrat într-o societate în care învierea Domnului nostru Iisus Hristos era o realitate, însă o realitate la care fiecare participa după puterea lui. Bineînţeles că un copil nu poate da o mărturie cum dă un om mare, dar cu vremea m-am validat cumva, adică faptul acesta că am spus "Hristos a înviat" din copilărie s-a întemeiat în existenţa mea până la aşa măsură că nu se poate să nu spun acest adevăr, pentru că îl spun şi eu ca Apostolii, crezând în el.

În ceea ce priveşte sărbătorirea ca atare, am spus că slujba de Paşti e în aşa fel alcătuită încât e o izbucnire din suflet a adevărului că Domnul Hristos a înviat. Şi zicem: "***Prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi veşnice şi săltând, lăudăm pe Pricinuitorul, pe Unul Cel binecuvântat, Dumnezeul părinţilor şi prea mărit***". Sau: "***Ziua învierii, popoare să ne luminăm; Paştile Domnului, Paştile, că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi cei ce-I cântăm cântare de biruinţă***".

"Acum toate de lumină s-au umplut, şi cerul şi pământul şi cele de dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura învierea lui Hristos întru Care s-a întărit".

"Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure şi să prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută, că Hristos a înviat, veselia cea veşnică".

Totul e grupat în gândul despre înviere, în jurul gândului că Domnul Hristos a înviat şi totul e o izbucnire de bucurie, totul este o revărsare a bucuriei. ***Noi credem că în veşnicie Raiul cel de dincolo de lumea aceasta va fi aşa cum e Raiul anului bisericesc, o izbucnire de bucurie în legătură cu învierea Domnului nostru Iisus Hristos.***

Aşa suntem noi martori, martorii cei din vremea noastră suntem noi, suntem noi cei convinşi, suntem noi care nu putem să ne oprim din a spune la învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în cele patruzeci de zile de după înviere, "Hristos a înviat".

Sfântul Serafim de Sarov, un sfânt din secolul trecut - a murit în 1833 - când se întâlnea cu cineva totdeauna spunea "Hristos a înviat", şi pe fiecare om îl numea "bucuria mea". "Hristos a înviat, bucuria mea" zicea el când se întâlnea

cu cineva. Bineînţeles că dacă am face şi noi aşa ceva nu s-ar potrivi, pentru că nu ţine de stilul nostru de vieţuire, dar mărturia ca atare noi trebuie să o dăm.

Să ştiţi că învierea Domnului Hristos nu o mărturisim numai în ziua învierii şi în Săptămâna Luminată, în vremea Raiului anului bisericesc, ci în toate duminicile. Cu mici excepţii, duminica este o prăznuire a învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Arhimandritul Teofil Părăian - Lumina bucuriei pascale

Adrian Lemeni: ***Părinte, putem să ne bucurăm în mod autentic de Învierea Mântuitorului Iisus Hristos, fără să ne fi pregătit în prealabil de întâmpinarea acestui mare praznic? În ce constă pregătirea credinciosului în vederea sărbătoririi Sfintelor Paşti?***

Arhimandritul Teofil: Biserică ne dă tuturor un timp de pregătire pentru Sfintele Paşti. Sunt zece săptămâni, perioada Triodului, vreme în care ni se atrage atenţia asupra importanţei pe care o are postul, ni se dau îndrumări în legătură cu o viaţă duhovnicească superioară, ni se pun înainte exemple de oameni care au dus o viaţă deosebită. Suntem chemaţi "***... calea postului să o săvârşim, credinţa nedespărţită să o păzim, lupta cea bună să o luptăm, biruitori asupra păcatului să ne arătăm, să călcăm peste capetele nevăzuţilor balauri şi cu vrednicie să ajungem să ne închinăm şi Sfintei Învieri***". În cuvintele acestea şi în rânduielile Bisericii se arată că e necesară o pregătire, se impune o pregătire. E o pregătire cu post. Vremea postului e socotită vreme de cinstite zile spre înfrânarea trupului şi spre îmbunătăţirea sufletească în general.

Credincioşii în timpul postului obişnuiesc să-şi mărturisească păcatele, doresc să se împărtăşească cu dumnezeieştile Taine, spre tămăduirea sufletului şi a trupului, spre alungarea atotpotrivnicului, spre luminarea ochilor inimii, spre credinţa neînfruntată, spre dragoste nefăţarnică, spre unirea împărăţiei şi adăugirea dumnezeiescului har". Şi aceasta e o pregătire esenţială pentru Sfintele Paşti.

Sunt şi credincioşi care se pregãtesc mai puţin duhovniceşte. Trãiesc mai puţin credinţa, pentru cã se gândesc mai puţin la Învierea cea mai presus de lume. Nu au în vedere evenimentele mântuitoare. Aceştia nu se angajează nici la o pregãtire corespunzãtoare pentru a întâmpina Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. ***Totuşi Sf. Ioan Gurã de Aur în cuvântul sãu de la Paşti îi cheamã pe toţi la prãznuire: "... şi pe cei ce au postit şi pe cei ce n-au postit, şi pe cei osârduitori şi pe cei leneşi".*** La ospăţul Învierii suntem chemaţi toţi, dar ospăţul credinţei în învierea lui Iisus Hristos îl trãiesc numai aceia care se şi pregãtesc pentru acest eveniment.

A.L.: ***Adesea credinciosul zilelor noastre face din sărbătoare un prilej de desfătare exlusiv trupească. Evidenţiaţi puţin dimensiunea duhovnicească a bucuriei pascale.***

Arhim. Teofil: Credincioşii se angajează în pregătire pentru Sfintele Pasti cu ceea ce consideră esenţial pentru viaţa lor. Fără îndoială că acolo unde există bucurie, acolo există şi desfătare. Şi noi avem conştiinţa că Dumnezeu ne-a dat roadele pământului spre desfătarea noastră, cum se spune în rugăciunea colivei. Dar bucuria care ţine de fapt de Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos este bucuria duhovnicească. E bucuria pe care au avut-o femeile mironosiţe când au întâmpinat pe Mântuitorul înviat. E bucuria pe care au avut-o Apostolii când L-au văzut pe Domnul în ziua Învierii Sale. Dorim să avem bucuria pe care au avut-o Apostolii la Înălţarea Mântuitorului, când s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Vrem să avem bucuria celor doi care mergeau spre Emaus, despre care ştim că "***inima lor ardea, când Mântuitorul le vorbea şi le tâlcuia Scripturile***".

Deci, ***e vorba de o bucurie a credinţei, a Învierii, care o pot avea doar aceia care preţuiesc lucrurile mai presus de lume.***

A.L.: ***De ce Învierea Mântuitorului este considerată cea mai mare sărbătoare a creştinătăţii?***

Arhim. Teofil: Mai întâi de toate, aşa e prezentată sărbătoarea Sfintelor Paşti, ca "***sărbătoare a sărbătorilor şi praznic al praznicelor***". Apoi, în centrul gândirii ortodoxe este Mântuitorul Iisus Hristos şi în centrul preocupărilor legate de Persoana Domnului Hristos este Învierea Mântuitorului. Nu se poate spune că celelalte sărbători nu au importanţa lor. Toate au importanţă, pentru că nu poate fi Învierea Mântuitorului, dacă n-ar fi şi celelalte evenimente de mântuire. Dar Biserica ne prezintă Învierea Mântuitorului Iisus Hristos ca mai presus de lume, ca fiind "sărbătoare a sărbătorilor şi praznic al praznicelor".

A.L.: ***Slujbele Sfintelor Paşti au o frumuseţe aparte. Faceţi câteva precizări la texte referitoare la aceste slujbe şi care v-au impresionat în mod deosebit.***

Arhim. Teofil: De fapt toată slujba de Paşti e o revărsare de bucurie, este un chip, al trăirii duhovniceşti. "***Veniţi să bem băuturã nouã, nu din piatrã stearpã, ci din izvorul cel pururea curgãtor al Mântuitorului Iisus Hristos întru care ne întãrirãm***". Sau avem chemări: "***Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure, să se prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută că Hristos a înviat veselia cea veşnică***". "***Ziua Învierii popoare să ne luminăm, Paştile Domnului, Paştile, că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-i cântăm cântare de biruinţă***".

Sărbătoarea Sfintelor Paşti este sărbătoarea când prăznuim "***omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi veşnice şi săltând îl lăudăm pe Mântuitorul, pe cel unul binecuvântat şi preamărit, Dumnezeul părinţilor noştri***".

Dar ca să se întâmple acestea în viaţă şi conştiinţa noastră este nevoie ca să zicem "***fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi şi să iertăm toate pentru Înviere şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindu-le***".

A.L: ***Părinte, într-o societate bulversată de tot felul de schimbări, în care oamenii devin tot mai dezorientaţi, neîncrezători, în ce măsură sărbătoarea Sfintelor Paşti ne poate aduce raze de luminã şi de speranţă?***

Arhim. Teofil: Sărbătoarea Sfintelor Paşti aduce raze de luminã şi de speranţe numai celor care cred în Domnul Hristos, celor care sunt convinşi de Înviere. Nu poţi să fii în afară de credinţă şi să ai bucuriile credinţei. Cel mult, într-o astfel de societate poţi să te încadrezi în şuvoiul de bucurie pe care-l revarsă credinţa, chiar fără să ai o întemeiere în credinţă, în sensul că te alături celor care se bucură.

A consemnat Adrian Lemeni

Hristos a înviat!

Părintele Teofil Părăian - Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată - revărsare de bucurie

Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată ne creează o atmosferă asemănătoare cu cea din Rai. De aceea zicem că această săptămână este una de lumină, care ne aduce aminte de Rai şi de bucuriile lui.

***

Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată se deosebesc mult de celelalte zile şi săptămâni ale anului, pentru că sunt numai revărsări de bucurie dinspre Dumnezeu spre om şi dinspre om spre Dumnezeu şi dinspre om spre oameni. Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată sunt înţelese în Biserica noastră ca fiind Raiul anului bisericesc. Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată ne creează o atmosferă asemănătoare cu cea din Rai. De aceea zicem că această săptămână este una de lumină, care ne aduce aminte de Rai şi de bucuriile lui. Aşa cum în Rai există o bucurie negrăită şi preamărită, aşa şi la Sfintele Paşti şi în Săptămâna luminată există o bucurie mai presus de toate bucuriile.

Toate sărbătorile pe care le serbăm noi în decursul anului bisericesc sunt, în general, prilejuri de bucurie, dar Sfintele Paşti sunt culmea bucuriei credinţei noastre creştine, culmea credinţei noastre dreptmăritoare. „Ziua învierii! Popoare, să ne luminăm! Paştile Domnului, Paştile! Că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-I cântăm cântare de biruinţă” este cea dintâi cântare, alcătuire pe care o auzim în canonul de la Sfintele Paşti.

(Părintele Teofil Părăian, Sfintele Paşti în cultul ortodox, Editura Doxologia, Iaşi, 2013, p. 19-20)

Părintele Constantin Sârbu - Lumini de cuvânt, din lacrimă şi har, pentru Săptămâna luminată, săptămâna veşniciei. Cum să aprindem lumina din noi?

Lumina din noi

În fiecare om există o lumină. Dar pentru fiecare trebuie să vină clipa rânduită de sus, când să te vezi aşa cum eşti şi să-L cauţi pe Hristos.

Dumnezeu te iubeşte pentru ceea ce este în tine lumină, pentru ce ai tu bun, nu pentru păcatele, petele, întunecimile tale. Iar tu nu poţi fi şi cu ale lumii şi cu Dumnezeu: "***Cine va voi să-şi scape viaţa, o va pierde; iar cine va pierde viaţa sa pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela o va afla***" (Marcu 8, 35).

Dacă ai iubi cu adevărat pe Hristos, viaţa ta ar fi alta. Ai fi om cu adevărat, ai răspândi în jurul tău lumină şi pace. Ai face din învăţătura lui Hristos o învăţătură vie, ai trăi-o şi ai fi fericit încă de aici, de pe pământ, înţelegând că nu ai nici un motiv să te tulburi, că necazul, nenorocirea ca şi bucuria ta pe pământ sunt la fel de trecătoare; ca viaţa ta, aşa cum e, are un rost dat de Dumnezeu şi că împlinind învăţătura Lui vei ajunge să dobândeşti viaţa veşnică.

Fericirea

Ştiinţa şi tehnica îşi propun să dea omului fericirea, dar nu pot să o facă, fiindcă ele pun pe primul loc cercetările materiale şi înlătură manifestările sufleteşti. Dar omul are şi suflet – şi cine nesocoteşte sufletul, nu este în stare să-i soluţioneze marile

probleme. ***Fericitul Augustin*** ***striga: "Neliniştit este sufletul meu, până se va întoarce la Tine, Doamne"…***

Ştiinţa a făcut ca omul să ajungă pe Lună, pe Marte şi a descoperit invenţii uluitoare. Dar tot opera ei sunt Hiroshima şi Nagasaki…

Tehnica a făcut progrese uimitoare, a adus omului o viaţă mai uşoară. Dar este oare omul mai fericit? A ajuns el mai echilibrat, mai sănătos? Răspunsul îl poate da fiecare dintre noi…

Fericirea materială este mare lucru, dar nu este totul. ***Hristos ne învaţă: "Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi toate celelalte se vor adăuga vouă…". Nu vei fi fericit fără a cunoaşte Evanghelia. Să te apropii de ea şi să o trăieşti – să fii un om adevărat! Atunci vei fi fericit!***

Rostul vieţii

Nu-ţi irosi viaţa! Ea este dată oamenilor spre desăvârşirea sufletelor, pentru veşnicie. ***Cel ce are credinţă nu este pentru pământ.*** Lumea nu se împacă cu cerul. Viaţa pe pământ e ca un popas şi cine dă totul pentru ea este nefericit. Viaţa trece şi cine a pus preţ pe ea, cu nimicul pământului şi al ţărânei rămâne.

Tu să-ţi înţelegi rostul, să fii înţelept! Degeaba cauţi să faci lumină unde nu poate dăinui. Nu este în zadar să aprinzi făclie când crivăţul suflă şi ţi-o stinge?…

Stârpeşte în tine egoismul şi setea nestinsă de a aduna pe pământ, care îţi ucid sufletul. Toată sârguinţa ta să fie spre a te umple de Lumină şi Adevăr. Crede în înviere, care ne va aduce din nou unul în faţa celuilalt, cu bucuria sufletelor care se regăsesc pe norii cerului, sub soarele veşniciei lui Hristos.

Omul, ca iarba…

Omul nu este numai carne, oase şi sânge, care putrezesc, ci şi altceva: duh în care se cuprinde o sclipire din Duhul lui Dumnezeu. ***Omule, vezi ce faci cu această licărire dumnezeiască din tine! Stă în puterile tale să o faci să crească sau să o înăbuşi sub obroc şi să o faci să piară!*** Va veni vremea când toţi vom da seama de asta!

Tu, în mărginirea ta, te gândeşti să ai ai ale lumii, să te bucuri de toate şi să nu te pui rău nici cu Dumnezeu. Sărmană, strâmtă raţiune omenească! Cine este cu Dumnezeu, greu poate fi plăcut oamenilor şi greu se poate bucura de toate ale

lumii. Tu însă mai cu osârdie te rogi pentru ‘fericirea’ ta, ceri căsătorie, bani, îndepărtarea vrăjmaşilor, spor la serviciu şi la şcoală, avansare şi belşug în casă…Şi foarte rar îţi doreşti lumină de sus şi mântuire. Asta pentru că eşti foarte bine înfipt în ţărâna din care ai ieşit. Doreşti toate cele pământeşti şi eşti nefericit, fiindcă nu înţelegi că viaţa ta este trecătoare: “***Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului, aşa va înflori. Că vânt a trecut peste ele şi nu va mai fi şi nu se va mai cunoaşte nici locul său***” (Ps. 102). ***Ţi le doreşti pe toate pentru aici şi acum, dar viaţa ta nu se sfârşeşte aici. Ar fi uşor! Este însă un mâine, un mâine de care nimeni nu scapă. Un mâine când toate ale tale vor trece de la întuneric la lumină şi se vor preţui nu cu măsura ta.***

Deci, grăbeşte-te cât mai ai timp! Schimbă-ţi viaţa! Că iată, acum este vremea potrivită, acum este ziua mântuirii!

(din: Lacrimă şi har. Preotul martir Constantin Sârbu, Editura Bonifaciu, 2011)

Hristos a înviat!

Părintele martir Constantin Sârbu - Ne învaţă o lecţie fundamentală: Cum sunt adevăraţii ucenici ai lui Hristos şi fii ai Învierii ?

"Oricât de lăudate ar fi credinţa noastră, învăţătura noastră,calităţile noastre, dacă oamenii nu văd în faptele noastre, în umblarea şi trăirea noastră, miezul gustos şi mireasma plăcută a unei vieţi în Hristos, în zadar este totul! Mai bine nu ne-am făli cu nimic, nu am vorbi, nu am predica, dacă în viaţa noastră lipseşte Hristos, dacă în loc de pâine avem piatră şi în loc de peşte avem şerpi (Mat. 7, 9-10)"!

Iisus i-a iubit până la capăt…

"Nimic nu este mai necesar între oameni decât Dumnezeu şi decât iubirea adevărată şi statornică. ***Iubirea este în stare să facă singură cât toate celelalte împreună, pentru că ea le cuprinde în sine pe toate celelate.***

Fiecare iubire curată este binecuvântată pentru timpul cât ţine, dar iubirea care ţine până la capăt este binecuvântată veşnic.

Iubirea care ţine numai o vreme poate avea un preţ mărginit sau poate să nu aibă nici unul. Dar cea care ţine până la capăt, aceea are un preţ nepreţuit, pentru că iubiri vremelnice pot fi oricâte, dar iubirea până la capăt nu este decât una.
Lumea avea nevoie şi de adevăr şi de iubire. Ca să fie înţeles, adevărul avea nevoie de dovada minunilor. Ca să fie urmată, iubirea are nevoie de *dovada jertfei*. Numai Hristos le-a putut arăta pe amândouă. De aceea, ***adevărul Lui este unicul adevăr vrednic de primit şi iubirea Lui este unica iubire vrednică de urmat.***

Adevărul este învăţătura Sa, iubirea este pilda Sa. Ele sunt El, căci una străluceşte prin cealaltă: adevărul prin iubire şi iubirea prin adevăr, iar amândouă prin eternitatea lor.

Ca să poţi cunoaşte pe cineva cu adevărat, uită-te cum a iubit. Cine n-a iubit până la capăt, acela nu este creştin adevărat. Dacă după aceasta cauţi să cunoşti pe cineva, nu te vei înşela niciodată.

În cei care se aseamănă mai mult cu Domnul Iisus se găsesc înmănuncheate toate însuşirile Lui, dar mai ales dragostea neschimbată.

Dragostea lui Dumnezeu este minunată, nu numai fiindcă ea este dusă până la capăt, ci mai ales pentru că este dusă până la capăt pentru toţi, chiar şi pentru vânzătorul Său, chiar şi pentru călăii Săi. ***Această dragoste n-a făcut rău nimănui, nici măcar nu a dorit răul nimănui, căci Dragostea ştie să le facă pe toate, numai răul nu ştie să-l facă.***

Suflete creştin, nu te mai numi astfel dacă nu ai iubire! Nimic nu este mai creştin decât iubirea şi nimic mai păgân ca lipsa ei.

Pentru a fi un om viteaz îţi trebuie tărie; pentru a fi om drept îţi trebuie cinste; pentru a fi vrednic îţi trebuie conştiinţă, iar pentru a fi sfânt, îţi trebuie neapărat iubire.

Bunule Dumnezeu, Care ne iubeşti, fii binecuvântat în veci şi fii veşnic slăvit pentru toate binefacerile Tale faţă de noi! Iar pentru dragostea cea mare cu care ne-ai iubit pe când noi eram încă vrăjmaşi ai Tăi, pe când eram încă departe de Tine şi pe când eram străini de poruncile Tale, fii de o mie de ori binecuvântat, căci numai un Dumnezeu poate iubi astfel!

Te rugăm, Doamne, să ne ajuţi ca să Te putem urma pe Tine în toate: în blândeţe, în răbdare, în înţelepciune, în milă, în dărnicie, în iertare, în înfrânare, în vorbire, în toate. Dar în nimic nu Te rugăm atât de mult să ne ajuţi să Te urmăm pe Tine, ca în iubire. În iubirea plină de toate aceste virtuţi, dar statornică, netulburată şi nemicşorată până la capăt, pentru ca prin aceasta să cunoască toţi oamenii că suntem ucenicii Tăi. (…)

Pe acela pe care îl trimit Eu…

Adevărat, adevărat vă spun că cine primeşte pe acela care-l trimit Eu, pe mine Mă primeşte. Şi cine Mă primeşte pe Mine, primeşte pe cel ce M-a trimis pe Mine.

Acela pe care-l trimite Hristos, o, ce fiinţă trebuie să fie acela şi ce lumină trebuie să-l învăluie, ori când vine, ori când vorbeşte, ori când slujeşte. ***Umblarea lui trebuie să cutremure, cuvântul lui trebuie să zdrobească, duhul lui trebuie să aprindă, tăcerea lui trebuie să fie plină de chemarea lui Dumnezeu. Smerenia lui trebuie să fie simţită, blândeţea lui – caldă, răbdarea lui – liniştită, iubirea lui – statornică.***

Pe toată viaţa şi lucrarea unui astfel de trimis al lui Hristos trebuie să se vadă strălucind semnul ceresc, pecetea fierbinte şi dovada luminoasă a roadelor Duhului Sfânt (Galat. 5, 22). ***Purtându-se aspru cu trupul său şi ţinându-şi-l în frâu, va propovădui altora cu mare folos*** (1 Cor. 9, 27). ***Trăind o viaţă de rugăciune, va fi de folos multora*** (Iac. 5, 15). ***Croind cărări drepte cu picioarele sale, va îndruma pe mulţi spre Hristos*** (1 Cor. 11, 1). ***Lucrând cu mâinile sale, chiar zi şi noapte, va căuta să nu fie povară nimănui, propovăduind Evanghelia lui Dumnezeu*** (1 Tes. 2, 9). ***Îndurând cu răbdare toate suferinţele lui Hristos, va fi găsit totdeauna vrednic de încredere şi slujbă*** (1 Tim. 1, 12). ***Fiind în toate privinţele o pildă de fapte bune pentru credincioşi – în vorbire, în purtare, în dragoste, în credinţă, în curăţie – se va mântui pe sine însuşi şi pe cei care îl vor asculta*** (1 Tim. 4, 12-16).

Acela care se poartă aşa este trimisul lui Hristos, fiindcă şi el trăieşte tot aşa cum a trăit Hristos. Pe un astfel de om trebuie să-l primim, într-adevăr, cum ni se porunceşte şi să-i preţuim cuvântul din toată inima, căci preţuim astfel cuvântul lui

Dumnezeu (Gal. 4, 14; 1 Tes. 2, 13). Pe un astfel de om trebuie să-l urmăm totdeauna, nu numai ţinând învăţătura pe care ne-o dă, dar mai ales străduindu-ne să urmăm pilda virtuţilor lui, căci bărbaţi plini de o astfel de credinţă, de putere şi de vrednicie sunt din ce în ce mai puţini pe pământ. Şi pe măsură ce fărădelegea se va înmulţi, ei vor fi tot mai puţini.

Oriunde s-a mărturisit Evanghelia lui Hristos a fost nevoie de astfel de trimişi binecuvântaţi de Dumnezeu. ***Acela care a trăit în sfinţenie a fost de mare preţ şi ajutor acelora pe care i-a cunoscut . Răbdarea lui i-a încurajat, încrederea lui i-a întărit, prezenţa lui i-a înflăcărat şi astfel el a fost un exemplu şi o binecuvântare.*** Conştiinţa răspunderii pentru toţi fraţii săi nu-l lasă niciodată nepăsător faţă de nici un suflet. În orice slăbiciune sau cădere a altora el îşi va simţi partea lui de răspundere înaintea lui Dumnezeu (2 Cor. 11, 28-29). ***Pentru mântuirea altora ar fi gata să-şi recunoască păcate de care nu este vinovat, numai pentru ca cel vinovat să ajungă să-şi recunoască vina sa.***

O, cât de mult preţuiesc pentru Domnul şi pentru Biserica Lui astfel de slujitori! Cât de necesari sunt azi şi cât de mult ar trebui să ne rugăm ca Dumnezeu să ni-i dea şi să ni-i păstreze! (…)

Intru aceasta vor cunoaşte că sunteţi ucenicii Mei…

Nu este alt semn mai adevărat care să arate că noi suntem cu adevărat ai lui Hristos ca iubirea vie, împrospătată şi îmbogăţită zilnic. Pâinea nu strigă, nu se laudă, nu se preface! Ea se dăruieşte cu totul tuturor, întâi prin mireasma ei, apoi prin gustul ei.

Cel flămând nu are nevoie de o fotografie a pâinii, nici de o frumoasă descriere a pâinii, ci are nevoie chiar de pâine.

Fraţii mei, oare noi putem înţelege că cei din jurul nostru nu au nevoie nici de firma noastră frumoasă, nici de chipurile sau laudele noastre, ci au nevoie de Pâinea noastră, adică de Hristos? **Toţi cei care ne înconjoară au nevoie de Iisus cum au nevoie de pâinea cea zilnică spre fiinţă.**

Putem noi înţelege acum cât de mare este datoria noastră faţă de Pâine şi faţă de flămând, ca să-i putem apropia? Faţă de Hristos, pe Care trebuie să-L ducem lumii şi faţă de o lume pe care trebuie s-o aducem la Hristos? De răspunderea veşnică pe care o avem pentru datoria aceasta nu ne poate despovăra veşnic nimeni, ci numai împlinirea ei cu adevărat. Cel flămând cunoaşte că cineva are pâine numai prin faptul că i-o dă, iar el se satură. Noi nu vom aduce niciodată cinste lui Hristos, nici nu ne vom împlini datoria faţă de Dumnezeu şi faţă de semenii noştri doar prin vorbe, fără fapte.

Oricât de lăudate ar fi credinţa noastră, învăţătura noastră, calităţile noastre, dacă oamenii nu văd în faptele noastre, în umblarea şi trăirea noastră, miezul gustos şi mireasma plăcută a unei vieţi în Hristos, în zadar este totul! Mai bine nu ne-am făli cu nimic, nu am vorbi, nu am predica, dacă în viaţa noastră lipseşte Hristos, dacă în loc de pâine avem piatră şi în loc de peşte avem şerpi *(Mat. 7, 9-10)!*

Ceea ce vă spun acum vouă îmi spun şi mie şi tuturor: ***Flămânzii s-au scârbit de vorbe! Ei vor pâine! Lumea s-a săturat de predici, ea are nevoie de Hristos!*** ***De ce nu înţelegem noi înşine ceea ce ne luptăm să-i facem pe alţii să înţeleagă?!*** Şi ce înseamnă asta?

Înseamnă a ne umple mai întâi pe noi înşine de Hristos şi de virtuţile Lui în toată trăirea noastră cu fapta şi apoi a-i face şi pe alţii să ajungă tot aşa. Nu vorbe, ci fapte se cer! Altfel cuvintele rămân numai o firmă frumoasă, iar practic, dincolo de vorbe nu este nimic.

Prin ce va cunoaşte atunci lumea că noi suntem ai lui Hristos?…”

(din: Lacrimă şi har. Preotul martir Constantin Sârbu, Editura Bonifaciu, 2011)

Hristos a înviat!

Pr. Octavian Moșin - Săptămâna luminată - Parfum de Rai

Sfintele Paşti şi Săptămâna luminată ne creează o atmosferă asemenea celei din Rai, fiind plină de lumină și de bucurie. „Aşa cum în Rai există o bucurie negrăită şi prea mărită, aşa şi la Sfintele Paşti şi în Săptămâna luminată există o bucurie mai presus de toate bucuriile.” (Părintele Teofil Părăian).

În aceste zile toată suflarea creștinească intonează Canonul Învierii care începe cu cântarea: „Ziua învierii! Popoare, să ne luminăm! Paştile Domnului, Paştile! Că din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-I cântăm cântare de biruinţă”.

Întreaga săptămână se slujește ca la Paști. Atât de frumoasă și profundă este slujba, încât ai impresia că viața e o permanentă bucurie alături de Hristos cel Înviat!

Cât de frumos ar fi să menținem pe tot parcursul anului starea noastră sufletească în această rugăciune de slavă și mulțumire, adusă Răscumpărătorului neamului omenesc!

Și dacă toate zilele săptămânii duc către duminică, fiind cinstită drept zi a Învierii și numită ”Învierea cea mică”, toate duminicile ne gătesc către duminica duminicilor - Sfintele Paști.

„Toate sărbătorile bisericeşti ar fi lipsite de sens dacă n-ar exista Sfintele Paşti. Dacă Hristos n-ar fi înviat, celelalte evenimente evanghelice ar putea fi privite doar în context istoric şi alt preţ, decât moral şi cultural, n-ar fi avut. Noi spunem că fiecare sărbătoare creştinească aparţine veşniciei, deoarece duhovniceşte o umple Paştile. Veşnicia e prezentă în vremea noastră şi noi devenim coparticipanţi reali la această sărbătoare.” (Părintele Alexie Uminski).

În aceste zile luminate suntem în duhul sărbătorii Învierii Domnului. Ne-am pregătit zece săptămâni pentru a simți și a trăi Sfintele Paşti, iar bucuria sărbătorii durează până la Înălțare, atâta timp cât Hristos cel Înviat este în preajma noastră.

Astfel, ne dăm seama că Dumnezeu este cu noi, nu ne lasă. „Toată istoria creștinismului nu este altceva decât istoria unei singure și unice minuni, a minunii învierii lui Hristos, care se continuă neîntrerupt în inimile creștinilor, zi de zi, an de an, veac de veac, până la cea de-a doua venire.” (Sfântul Iustin Popovici)

De asta e bine să acceptăm Crucea, prin care e posibilă Învierea. Ea este scara care duce la Dumnezeu. „Crucea este o poartă, crucea este o fereastră spre Înviere. Pentru că țelul suprem este Învierea. Da! Această înviere se realizează prin cruce, prin jertfă. Să ne luăm fiecare crucea noastră, într-un fel sau altul, a suferințelor, a necazurilor, a primejdiilor pe care le întâmpinăm, pentru că ne declarăm creștini.” (Părintele Constantin Voicescu).

Să îndrăznim, pentru a fi vrednici de Înviere!

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Săptămâna luminată

Sărbătoarea Sfintelor Paşti reprezintă evenimentul cel mai de seamă în viaţa liturgică, bisericească şi duhovnicească.

Timpul liturgic în care ne-am aflat în săptămâna care o încheiem astăzi este numit Săptămâna luminată. Se numeşte aşa deoarece în primele veacuri creştine catehumenii care primeau botezul de Paşti erau numiţi „luminaţi” şi purtau haine albe în toată săptămâna de după Înviere.

Astăzi, înţelesul mai adânc ar fi că în această săptămână toţi ne umplem de lumina Învierii pe care am primit-o de Paşti. Această Lumină este o pregustare a luminii din Împărăţia Cerurilor.

În această săptămână, totul este lumină izvorâtă din lumina Învierii lui Hristos. În fiecare zi a acestei săptămâni sărbătorim Învierea Domnului. Altarele bisericilor noastre au sfintele uşi deschise pentru a arăta tuturor că mormântul este gol, că Hristos a înviat, deoarece Sfânta Masă reprezintă Mormântul Domnului.

Să ne amintim că de Paşti preotul ia din candela de pe Sfânta masă, Sfânta lumină şi ieşind din Altar adresează chemarea „Veniţi de primiţi lumină!”, şi astfel dă mărturie despre faptul că Hristos a biruit moartea şi ne-a adus de la moarte la viaţă. Biserica vesteşte de Sfintele Paşti: „Acum toate s-au umplut de lumină, şi cerul, şi

pământul, şi cele de sub pământ”. Suntem chemaţi să purtăm în noi lumina Învierii lui Hristos şi prin această lumină să vedem în fiecare dintre semenii noştri pe Hristos cel înviat.

În Săptămâna luminată ne bucurăm împreună cu ucenicii lui Hristos pentru Învierea Sa şi Îi mulţumim pentru această taină minunată. Prin urmare, acest răstimp este prin excelenţă vremea bucuriei pascale, timpul recunoştinţei, când orice creştin e bine să fie în biserică. Bucuria se prelungeşte, pentru că esenţa vieţii creştinului este Domnul nostru Iisus Hristos, iar evenimentul de seamă al acestei săptămâni este Învierea Lui.

Constantin Pavel – Poem pascal - Dă şi altora Lumina!

Când simţi că la tine-n suflet Duhul Sfânt blând se pogoară
Când tu ştii că-ncepe ziua şi-ntuneric e afară,
Pe Dumnezeu căutându-L când poţi spune tu că este,
Dă şi altora lumină, dă şi altora de veste!

Cel care în Duh se naşte este Duh pentru vecie!
Cel ce se naşte din carne, doar legea cărnii o ştie.
În Duh este Învierea şi iubirea de aproape.
Cel ce are veşnicia şi pe alţii să îi scape!

Tu iubeşte-l pe aproape, că Dumnezeu e iubire!
A-l iubi, aceasta-nseamnă: să îi dai şi lui de ştire!
Să îi spui că peste toate este Tatăl, Fiul este!
Cu moartea călcând pe moarte, veşnic Duhul ne trăieşte!
Dacă rău nu va mai face, iertat e cel ce greşeşte!
Duh primeşte cine-L cere; cine-L caută, găseşte!
Lumina ce-ţi este dată numai prin alţii sporeşte!
Dă şi altora lumină, dă şi altora de veste!

Istorioară – Lumina lină a speranţei

Patru lumânări ardeau pâlpâind. Era linişte, atâta linişte, încât puteai auzi şoaptele lumânărelelor.

Prima lumânare oftă:
- *Numele meu e* ***PACE****. Lumina mea luminează în întuneric, dar ce folos, oamenii nu mă vor….* Şi luminiţa ei deveni tot mai mică, până ce se stinse cu totul.

A doua lumânare tresări pâlpâind şi şopti:
- *Eu mă numesc* ***CREDINŢĂ****, dar se pare că sunt în plus. Oamenii nu vor să audă de Dumnezeu. Nu mai are nici un sens să mă consum arzând….* O adiere străbătu încăperea şi lumânarea se stinse.

Cu o voce abia şoptită începu să vorbească şi cea de-a treia lumânare:
- ***DRAGOSTE*** *mi-e numele şi simt cum mi se sfârşesc puterile. Oamenii mă împing de-o parte şi n-au ochi pentru cei pe care ar trebui să-i iubească….* Cu o ultimă pâlpâire, se stinse şi lumina Dragostei.

Un băieţel intră atunci în încăpere. Se uită la lumânările stinse şi rosti printre lacrimi:

- Bine, dar lumânările ar trebui să ardă! De ce oare nu ard?

Atunci se auzi şoapta celei de a patra lumânări:
- Nu te teme, copilaş! Câtă vreme mă vezi pe mine pâlpâind, mai putem reaprinde celelalte lumânări. Numele meu este ***SPERANŢA****!*

Băieţelul prinse curaj, luă în mâini Speranţa şi reaprinse de la flacăra ei Pacea, Credinţa şi Dragostea. Cele patru lumânări îşi răspândeau din nou lumina...

Lumina lină a sfintei slave!

Să nu se stingă niciodată Speranţa din inima noastră ... şi fiecare dintre noi să fie asemeni acelui copil capabil în orice moment să reaprindă cu Speranţa sa, Credinţa, Pacea şi Dragostea.

Să aprindem în fiecare om ceea ce are el mai frumos pentru ca să lumineze tuturor ceea ce a pus Dumnezeu în el.

"Cel ce cunoaşte este ca şi lumânarea aprinsă de la care pot lua lumină mii de alte lumânări" (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Hristos a înviat!

8 aspecte despre Săptămâna Luminată

BASILICA.RO

este săptămâna care urmează după Învierea Domnului

slujbele se țin cu Ușile Împărătești larg deschise

întreaga săptămână este considerată ca o zi de sărbătoare continuă

este prima săptămâna din perioada liturgică numită Penticostar

nu se ține post în această săptămână

în Vinerea Luminată este sărbătorit „Izvorul Tămăduirii"

rugăciunea „Împărate Ceresc" este înlocuită de troparul „Hristos a Înviat" până la Vecernia dinaintea Cincizecimii

în trecut, catehumenii botezați petreceau toată săptămâna în biserică, îmbrăcați în cămașa albă pe care o primiseră la botez